

Vuosikertomus 1999

TietoEnator

Building the Information Society

Sisältö	sivu
Tietoja osakkeenomistajille	1
TietoEnator	2
Vuosi 1999 lyhyesti	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Henkilöstö	7
Konsernikatsaus	11
Liiketoimintakatsaukset	19
Tilinpäätös	
Hallituksen toimintakertomus	27
Tuloslaskelmat	32
Taseet	34
Rahoituslaskelmat	36
Tilinpäätöksen liitetiedot	37
Riskienhallinta	49
Tunnuslukujen laskentakaavat	50
Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut	51
Osakkeet ja osakkeenomistajat	52
Voitonjakoehdotus	55
Tilintarkastuskertomus	56
Corporate Governance	57
Hallitus	58
Johdoryhmä	60
TietoEnatoria seuraavat analyytikot	62
Yhteystiedot	63

Building the Information Society

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

Yhtiökokous

TietoEnator Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 29.3.2000 kello 17.00 TietoEnator Oyj:n toimitiloissa, osoitteessa Kutojantie 6-8, Espoo.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään 24.3.2000 ennen kello 16.00 joko osoitteella

TietoEnator Oyj, Anne Rontu, PL 33, 02631 Espoo,
puhelimitse 09 8626 2203,
sähköpostilla anne.rontu@tietoenator.com
tai internet-osoitteessa
www.tietoenator.com/agm2000.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan etukäteen postitse.

Osallistumisoikeus

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 24.3.2000 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n (APK) pitämään osakasluetteloon.

Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että osakkeenomistaja on ilmoittanut ja selvittänyt yhtiölle saantonsa sekä viimeistään yhtiökokouspaikalla esittää osakekirjansa tai muun selvityksen siitä, ettei omistusoikeutta osakkeisiin vielä ole kirjattu arvo-osuustilille.

Osallistuakseen yhtiökokoukseen osakkeenomistajan, jonka osakkeet on hallintarekisteröity tai jonka osakkeet on rekisteröity VPC AB:hen, tulee rekisteröidä osakkeensa yhtiökokouksen ajaksi APK:n pitämään TietoEnator Oyj:n osakasluetteloon. Rekisteröinti-pyyntö tulee esittää VPC AB:lle ja hallintarekisteröityjen osakkeiden osalta omaisuudenhoitajalle. VPC AB:n tulee saada rekisteröinti-pyyntö viimeistään 20.3.2000, koska osakkeenomistajan on oltava rekisteröitynä viimeistään täsmäytyspäivänä 24.3.2000. Ellei osakkeenomistaja toisin pyydä, APK:ssa väliaikaisesti VPC-rekisteröidyt osakkeet siirretään takaisin VPC-rekisteriin välittömästi yhtiökokouksen jälkeen.

Osingonmaksu

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1999 jaetaan osinkoa 0,49 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonjaon täsmäytyspäivänä on merkitty APK:n pitämään osakasluetteloon tai VPC AB:n rekisteriin. Hallituksen päätöksen mukaan osingonjaon täsmäytyspäivä on 3.4.2000. Mikäli hallituksen esitys hyväksytään, osinko maksetaan 14.4.2000. VPC AB huolehtii osingonmaksusta Ruotsin kruunuina VPC AB:ssä rekisteröidyille osakkeille.

Osavuositarkastusten 2000 julkistaminen

tammiki-kuu	27.4.2000
tammiki-kuu	1.8.2000
tammiki-kuu	31.10.2000

Taloudelliset katsaukset

Vuosikertomus ja osavuositarkastukset ovat saatavana suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Julkaisuja voi tilata osoitteista:

TietoEnator, Kutojantie 10, PL 33, 02631 ESPOO tai
puh. 09 862 6000
fax 09 862 63091
TietoEnator, Kronborgsgränd 1, SE-164 87 KISTA tai
puh. +46 8 632 1400
fax +46 8 632 1420
s-posti: info@tietoenator.com

Vuosikertomukset, osavuositarkastukset ja tiedotteet julkaistaan myös TietoEnatorin internet-sivuilla osoitteessa www.tietoenator.com.

Osoitteenmuutokset

Osakkaan henkilötiedoissa tapahtuneet muutokset pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa osakkeenomistajalla on arvo-osuustili.

TietoEnator ^{TE}

Building the Information Society

TietoEnator

TietoEnator on yksi johtavista korkean jalostusarvon tietotekniikkapalvelujen toimittajista Euroopassa. Aktiivisena tietoyhteiskunnan rakentajana TietoEnator on erikoistunut asiakkaidensa liiketoiminnan ydinjärjestelmien kehittämiseen ja hoitamiseen verkottuvassa maailmassa. Tietoyhteiskunnassa pääosa tuotteista ja palveluista tuotetaan, jaellaan ja kulutetaan sähköisessä muodossa tietoverkkojen kautta.

TietoEnator pyrkii olemaan asiakkaidensa strateginen tietotekniikkakumppani. Se edellyttää keskittymistä toimialoille, joilla yhtiö voi saavuttaa ylivoimaisen osaamisen ja tuottaa siten huomattavaa lisäarvoa asiakkaidensa liiketoimintaan.

TietoEnatorin palveluja ovat konsultointi, tietojärjestelmien kehittäminen ja integrointi, käyttö ja verkonhallinta sekä valmisohjelmistot. Toiminta kattaa palvelut yksittäisten tietojärjestelmien toimittamisesta aina vastuunottoon asiakkaan koko tietotekniikasta.

Vuosi 1999 lyhyesti

- Tieto ja Enator yhdistyivät TietoEnatoriksi 7.7.1999
- Onnistunut yhdistymisprosessi
- Liikevaihto kasvoi 14 % ja oli 1,229 milj. euroa
- Liikevoitto (EBIT) kasvoi 3 % 108 milj. euroon ja oli 9 % liikevaihdosta
- Yhdistymiskustannukset arvioitu 16 milj. euroksi
- Osinkoehdotus 0,49 euroa/osake
- Henkilöstön määrä kasvoi keskimäärin 10 % ja oli 11.058
- Kehittäminen toimialaerikoistuneeksi organisaatioksi jatkui
- Keskittymistä ydinliiketoimintaan vahvisti vetäytyminen puolustusteollisuudesta ja verkkoinfrastruktuurin laiteliiketoiminnasta
- Pitkän tähtäimen kasvutavoite 20 %; liikevoitto (EBIT) yli 10 %
- Kasvu perustuu
  - valmiisiin sovelluksiin globaaleilla markkinoilla
  - asiakaskumppanuuksiin Euroopassa
- Globaalilla markkinalla erikoisaloina mobiili ja internet-pankkitoiminta, mobiili tietoliikenne ja media, digitaaliset viranomaispalvelut ja digitaalinen metsäketju

Avainluvut

	1999	1998	muutos-%
Liikevaihto, Me	1.229,1	1.079,2	+13,9
Liikevoitto, Me	107,7	105,0	+2,6
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,8	9,7	
Voitto ennen veroja, Me	109,3	107,0	+2,2
Voitto/osake, euroa	0,90	0,96	-6,3
Voitto ilman liikearvojen poistoja/osake, euroa	1,04	1,08	-3,7
Voitto/osake (optioiden laimennus), euroa	0,88		
Oma pääoma/osake, euroa	4,59	4,09	+12,2
Osinko/osake	0,49	0,49	
Investoinnit, Me	102,8	71,0	+44,8
Oman pääoman tuotto, %	21,2	25,2	
Sijoitetun pääoman tuotto, %	29,5	33,6	
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-13,2	-15,9	
Omavaraisuusaste, %	52,8	56,8	
Henkilöstö, keskimäärin	11.058	10.089	+9,6
Henkilöstö, 31.12.1999	11.098	10.335	+7,4

Toimitusjohtajan katsaus

Tietoyhteiskunnan toteuttaja

TietoEnator toimii digitaalisen talouden ytimessä vaativien tietojärjestelmien toteuttajana. Kun yhtiön toiminta-ajatuksessa sanomme rakentavamme tietoyhteiskuntaa, tarkoitamme sitä, että konsultoimme, suunnittelemme ja ylläpidämme asiakkaidemme digitaalisia toimintoja. Konsultointi sekä systeemikehitys ja -integrointi ovat erikoistuneet asiakas- ja toimialakohdaisesti sen tähden, että vastuu kaikkein vaativimpien tietojärjestelmien rakentamisesta ja hallinnasta edellyttää sekä asiakkaan toiminnan ja toimialan että uusimman teknologian syvää osaamista.

TietoEnator on pitkään erikoistunut toimialoille, joilla Pohjoismaat ovat kansainvälisen kehityksen kärjessä. Luopumalla laitekaupasta ja hyllyltä myytävien ohjelmistotuotteiden jake- lusta TietoEnator on koko 90-luvun ajan suuntautunut korkeimman jalostusarvon tietotekniikkapalveluihin eli omiin ohjelmistotuotteisiin, tietojärjestelmien kehittämis- ja integrointipalveluihin sekä vaativiin tukipalveluihin.

Internet kaikkialla

TietoEnatorin voimavarojen suuntaaminen ja organisointi on perustunut visioon yhteiskunnasta, jossa pääosa kaikista tuotteista ja palveluista tuotetaan, jaetaan ja kulutetaan digitaalisessa muodossa tietoverkkojen kautta. Tietoyhteiskunnassa palvelimista ja päätelaitteista sekä niitä yhdistävästä verkosta on tulossa yhteiskuntamme tärkein tuotantokoneisto ja jakelutie. Sähköisten palvelujen luominen sekä palvelimiin että suuressa mittakaavassa myös päätelaitteisiin koskee jokaista toimialaa ja muodostaa valtavan tehtävän. Juuri tämä on TietoEnatorin tehtävä.

Koska verkoissa tapahtuva tuotanto ja jakelu tunkeutuu kaikkialle, on myös verkko-osaamisen oltava kaikkialla. Emme näe Internet-liiketoimintaa yhtiön muusta toiminnasta erillisenä osana. TietoEnatorin Finanssissektori on rakentanut usean vuoden ajan käyttäjämääriltään maailman suurimpia Internet-pankkijärjestelmiä. Samalla tavalla kiinteiden ja langattomien verkkojärjestelmien toteuttaminen muodostaa jo keskeisen osan tietoliikenteen, julkisen sektorin ja teollisuuden palveluista. Ei ole ajateltavissa, että TietoEnatorin Internet-järjestelmiä jo nyt kehittävät yli 2500 asiantuntijaa koottaisiin yhteen erilliseen Internet-yksikköön. Asiakas- ja toimialaosaimisen merkitys ei suinkaan vähene Internet-maailmassa, vaikka toimialarakenteissa tapahtuukin suuria muutoksia.

Uusi kasvuvaihe

Vuosi 1999 oli TietoEnatorille suurten kasvuedellytysten rakentamisen aikaa. Tiedon ja Enatorin voimien yhdistäminen on vastaus asiakaskunnassa ja asiakkaiden tarpeissa tapahtuviin muutoksiin, kansallisten rajojen katoamiseen Euroopassa sekä digitaalisen vallankumouksen avaamiin uusiin mahdollisuuksiin. Uusi yhtiö kykenee strategisena kumppanina palvelemaan asiakkaitaan suuremmin voimavaroin laajemmalla maantieteellisellä alueella. Myös yhtiön edellytykset tuotekehitykseen ovat tuntuvasti vahvistuneet. Samalla yhtiön osaaminen ja kokemus yli kansallisten rajojen menevästä suurten asiantuntijaorganisaatioiden yhdistämisestä on lisääntynyt tavalla, joka palvelee seuraavia kehitysaskelaita.

Erityisesti Ruotsin toiminnoissa vuoden 1999 aikana toteutettu suuri rakennemuutos ja voimavarojen uudelleensuuntaaminen tähtää niinikään kasvuedellytysten vahvistamiseen. Vetäytyminen puolustusteollisuudesta ja laitepainotteisesta verkonrakentamisesta suuntaa huomiota ja vapauttaa pääomia yhtiön nopeasti kasvaville painopistealueille.

Kasvuedellytyksiin vaikuttaa myönteisesti myös tietojärjestelmien onnistunut siirtyminen uudelle vuosituonnelle sekä asiakkaiden voimien vapautuminen digitaalisen tuotannon ja jakelun tarjoamien uusien mahdollisuuksien hyväksikäyttöön. TietoEnatorin oma kehitys sekä toimintaympäristömme muuttaminen antavat yhdessä mahdollisuuden yhtiön kasvutavoitteen nostamiseen 20 %:iin ja tulostavoitteen säilyttämiseen yli 10 %:ssa.

Kumppani Euroopassa, ratkaisut maailmalla

TietoEnatorin kasvu perustuu ratkaisupohjaiseen kasvuun maailman markkinoilla sekä kumppanuuspohjaiseen kasvuun Euroopassa. Globaalilla markkinalla TietoEnatorin tuotealueet ovat mobiili- ja internet-pankkitoiminta, mobiili tietoliikenne ja media, digitaaliset viranomaispalvelut sekä digitaalinen metsäketju. Samat vahvat pohjoismaiset toimialat muodostavat myös kumppanuuspohjaisen kasvun perustan Euroopassa. Tietotekniikkaympäristön monimutkaistuminen ja alan henkilöstöpula vauhdittavat tietotekniikkatoimintojen ulkoistamista ja vahvan tietotekniikkakumppanin hakua.

Kokemuksemme mukaan konsultoinnista, tuotteista, konsepteista ja komponenteista muodostuvilla vertikaalisilla ratkaisulla alkanut asiakasyhteistyö laajenee usein myös moni-

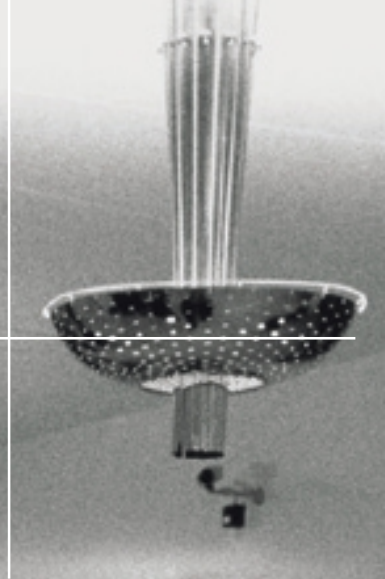
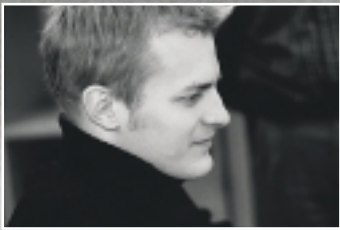
puoliseksi kumppanuudeksi. Kasvun tärkeimmät välineet sekä ratkaisupohjaisessa kasvussa että kumppanuuteen perustuvassa kasvussa ovat orgaaninen kasvu, liiketoiminta-aluekohtaiset fokusoidut yritysostot sekä konsernitason allianssit. Investointeja lisätään kaikilla kolmella tasolla.

Investoinnit ihmisiin ja tuotteisiin

Henkilöstöressurssien riittävyys muodostaa tällä hetkellä alan kasvua rajoittavan tekijän. TietoEnator vastaa haasteeseen kasvattamalla panostuksiaan osaamiseen ja tuottavuuteen, kannustejärjestelmiin sekä tuotekehitykseen. Tuotekehityksen keskeiseksi tavoitteeksi on asetettu ohjelmistotyön tuottavuuden nostaminen olennaisesti aikaisempaa korkeammalle tasolle uusien toimintatapojen avulla.

Maailma kehittyä toivomaamme suuntaan. TietoEnator on suuntautunut 90-luvun aikana niihin toimialoihin, joilla Pohjoismaista ja pohjoismaisista yrityksistä on tullut johtavia maailmassa. Siksi toimintaympäristömme tarjoamat mahdollisuudet sekä asiakas- että omistaja-arvon lisäämiseen ovat äärimmäisen kiehtovat ja lähtökohtamme näiden mahdollisuuksien hyväksikäyttöön erinomaiset. Haluan lausua parhaat kiitoksetni sekä vaativille asiakkaille että osaaville työtovereille.

Matti Lehti

Liiketoiminnan tarpeet ohjaavat kaikkia henkilöstötoimintoja

Olemme siirtymässä globaaliin verkko- ja tietoyhteiskuntaan, jonka keskeisiä elementtejä ovat teknologia ja osaaminen. TietoEnator toimii tämän nopeasti muuttuvan maailman ytimessä ja on määritellyt toiminta-ajatukseksi tietoyhteiskunnan rakentamisen. TietoEnatorin tavoitteena on olla Euroopan johtava korkean jalostusarvon tietotekniikkapalveluiden tarjoaja. Yhtiön henkilöstön kehittäminen perustuu sekä tähän strategiseen tavoitteeseen että pyrkimykseen tarjota työntekijöille mahdollisuus henkilökohtaiseen ja ammatilliseen kasvuun motivoivassa ja palkitsevassa työympäristössä.

TietoEnator työskentelee asiakkaitensa kumppanina niillä markkinasektoreilla, joilla se voi saavuttaa alan parhaan osaamisen, vahvan markkina-aseman ja hyvän kannattavuuden. Henkilöstön kehittämisen tavoitteena on luoda osaamista, jonka avulla TietoEnator voi säilyttää tällaisen aseman vakiintuneilla markkinoillaan ja saavuttaa sen muilla kohdemarkkinoilla. Henkilöstön kehittäminen tähtää sekä organisaatioiden että yksilöiden jatkuvan oppimisen tukemiseen ja sellaisten uusien työntekijöiden rekrytointiin, joilla on edellytykset vahvistaa yhtiön ydinosamista.

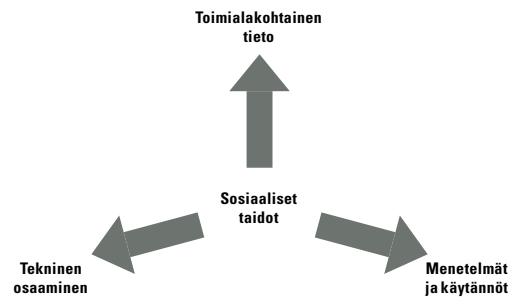
Kaikki TietoEnatorin henkilöstötoiminnot perustuvat konsernin yhteisiin arvoihin ja tukevat osaltaan niiden toteuttamista ja vahvistamista. Yhteiset arvot voidaan kiteyttää kolmeen keskeiseen käsitteeseen: yhteistyö, asiakashyöty ja henkinen kasvu.

TietoEnatorin ohjausjärjestelmässä suunnittelu-, raportointi- ja palkitsemisprosessit perustuvat Balanced Scorecard -ajatteluun, joka auttaa yhteisten visioiden, strategioiden, arvojen ja tavoitteiden siirtämisessä jokapäiväiseen toimintaan. Taloudellisten tavoitteiden lisäksi Balanced Scorecard -järjestelmä ottaa huomioon tehokkaisiin työprosesseihin, asiakastyytyväisyyteen sekä työntekijöiden osaamisen ja innovaatiokyvyn jatkuvaan kehittämiseen liittyvät tavoitteet.

Osaamispääoman hallinta luo lisäarvoa

Osaamispääoman hallinnassa TietoEnator keskittyy ydinosamisaalueisiinsa tavoitteenaan luoda kansainvälisesti johtavaa taitotietoa. Yhdistämällä asiakastoimialatuntemuksen ja tehokkaat työtavat johtavaan tekniseen osaamiseen TietoEnator tuottaa asiakkailleen lisäarvoa. Konsultointi ja kehittäminen sekä vahvojen ja kestävien asiakassuhteiden luominen edellyttävät myös sosiaalisia taitoja.

TIETOENATORIN YDINOSAAMINEN

TietoEnator on kehittänyt näiden keskeisten osaamisalueiden hallintaan työkaluja, joiden avulla osaamista ja ammattitaitoa voidaan tunnistaa, kehittää, mitata, siirtää ja hyödyntää.

Osaamispääoman tunnistaminen

TietoEnatorin osaamispääoman kehittämismalli perustuu yhtiön liiketoiminta-alueiden, yksiköiden ja tiimien liiketoiminnan visioihin ja strategioihin. Yksi TietoEnatorin kaltaisen osaamisyrityksen suurimmista haasteista on osaamispääoman jatkuva tunnistaminen ja kehittäminen. Seuraava kaavio kuvaa sitä, miten TietoEnator arvioi nykyisiä osaamisalueitaan ja tunnistaa tulevia tarpeita sekä henkilökohtaisella että tiimitasolla.

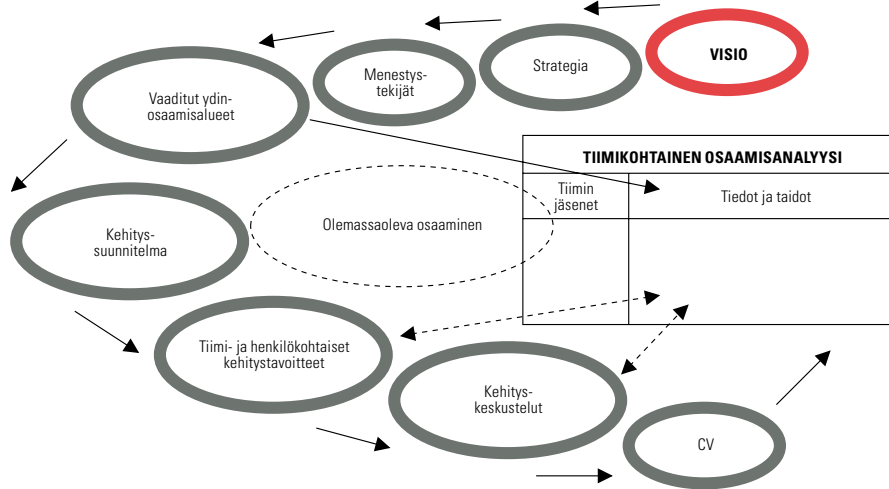
Osaamispääoman kehittäminen

Osaamispääoman kehittämisessä TietoEnator käyttää useita menetelmiä kuten työssä koulutusta, työkiertoa, sisäistä ja ulkoista koulutusta, intranettiin perustuvia oppimiskursseja, osaamisverkostoja sekä osaamisen ja kokemusten monistamista tietokantojen avulla. Hyvien tulosten saavuttamisen kannalta on oleellista, että koko organisaatio on sitoutunut osaamispääoman jatkuvaan kehittämiseen.

Voidakseen vastata tietoyhteiskunnan ja kansainvälistymisen haasteisiin TietoEnatorilla on jo usean vuoden ajan ollut kaksi konserninlaajuista johdon kehittämisohjelmaa: TietoEnator International Management Program ja TietoEnator Executive Development Program. Näiden ohjelmien keskeiset tavoitteet ovat riittävien ja korkeatasoisten johtajaresurssien takaaminen kansainvälistyvälle ja kasvavalle konsernille sekä edellytysten luominen tarvittavan osaamisen, taitojen ja asenteiden kehittämiseksi yrityksen sisällä.

Henkilöstö

TIIMIPOHJAINEN OSAAMISANALYYSI

TietoEnator yhdistää henkilökohtaisen osaamispääoman kehityksen toimialan kehitykseen.

TietoEnator tunnistaa tulevaisuuden osaamistarpeet sekä tiimi- että henkilökohtaisella tasolla.

Näiden koko konsernin kattavien ohjelmien lisäksi TietoEnatorilla on sekä maakohtaista että liiketoiminta-alueiden omaa johtamiskoulutusta. Muita sisäisiä osaamispääoman kehittämiskohteita ovat projektijohtaminen, henkilökohtaiset taidot ja järjestelmäkehitys. Tämä kehitystyö toteutetaan pääasiassa maakohtaisesti.

Koska TietoEnator on yksi nopeasti kehittyvän sähköisen liiketoiminnan kansainvälisistä osaajista, se on käynnistänyt eBizAcademy -nimisen koulutusohjelman. Koulutusohjelma sisältää seminaareja, kursseja, osaamisverkostoja ja Internetiin perustuvia koulutuspaketteja TietoEnatorin eri kohderyhmille. eBizAcademyn tavoitteena on sekä yhdistää oppimiskäytäntöjä eri puolilta konsernia että löytää uusia ratkaisuja ja näin lisätä konsernin sähköisen liiketoiminnan kokonaisosaamista.

Osaamispääoman siirtäminen

Yksi keskeisistä toimialapohjaisiin liiketoiminta-alueisiin organisoitujen yritysten haasteista on muuttaa henkilökohtainen osaaminen kollektiiviseksi osaamiseksi ja siirtää sitä yli tiimi-, liiketoimintayksikkö- ja liiketoiminta-alerajojen. Osaamisen tehokas siirtäminen on edellytys oppivan organisaation luomiseksi.

Merkittävä osa TietoEnatorin osaamispääoman siirrosta tapahtuu välittämällä parhaaksi havaittuja toimintatapoja osaamisverkostoissa. Osaamisverkostot voivat olla pysyviä tai väliaikaisia. Niiden tavoitteena on tuotteiden ja palvelumallien tehokas uudelleenkäyttäminen sekä uuden osaamisen kehittäminen.

Muita osaamisen siirtomenetelmiä ovat seminaarit ajankohtaisista aiheista ja oppimisen ohjaus (mentoring), joka ta-

pahtuu joko henkilökohtaisesti tai ryhmissä. Sen tavoitteena on nopeuttaa oppimisprosessia siirtämällä osaamista kokeneilta henkilöiltä vähemmän kokeneille.

TietoEnatorin johtamisjärjestelmää kutsutaan Toolboxiksi. Se sisältää yhtiön johtavat periaatteet, liiketoimintastrategian, toimintatavat ja yhteisen liiketoimintajärjestelmän. Toolbox on myös TietoEnatorin tapa muuntaa yksilön osaaminen organisaation yhteiseksi pääomaksi. Toolboxissa työntekijät kokoavat ja prosessoivat osaamista ja luovat tapoja toimia järjestelmällisesti käyttämällä uudestaan aiemmista toimenpiteistä saatuja kokemuksia ja osaamista.

Uusien kykyjen rekrytointi on keskeinen haaste

TietoEnatorin tavoitteena on noin 1000 henkilön orgaaninen nettokasvu vuonna 2000. Jos henkilöstön vaihtuvuus säilyy edellisvuoden 10 %:n tasolla, konsernin täytyy tähän tavoitteeseen päästäkseen rekrytoida 2000 henkilöä. Uuden henkilöstön tarve on suurin nopeimmin kasvavilla liiketoiminta-alueilla eli Finanssiryhmässä ja Palveluissa.

Tämä on erittäin haastava tavoite alalla, jolla pula ammatitaitoisista työntekijöistä hidastaa kasvua. TietoEnator haluaa palkata ja pitää palveluksessaan motivoituneita ja lahjakaimia työntekijä kaikkialla toiminta-alueillaan. Koska TietoEnator on suuri kansainvälinen yritys ja johtava toimija markkinoillaan, se voi tarjota työntekijöilleen erinomaiset mahdollisuudet ammatilliseen ja henkilökohtaiseen kehitykseen. Kokeneiden ammattilaisten ja hiljattain valmistuneiden osuus uudesta henkilöstöstä on suunnilleen yhtä suuri.

Lukuisten perinteisten työhönottomenetelmien ohella Internetistä on kustannustehokkaana ja aikaa säästävänä väli-

neenä tullut yksi tärkeimmistä rekrytointikanavista. TietoEnator rekrytoi aktiivisesti uusia työntekijöitä sekä omilla kotisivuillaan että erilaisissa sisäisissä ja ulkoisissa tietokannoissa.

TietoEnator panostaa erityisesti yrityskuvansa kehittämiseen mahdollisten työntekijöiden ja muiden sidosryhmien keskuudessa. Korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa tehdyissä tutkimuksissa TietoEnator on ollut yksi halutuimmista työnantajista Ruotsissa, Suomessa ja Norjassa. Konsernin tavoitteena on edelleen vahvistaa tätä asemaa niin, että siitä tulee suosituin työnantaja ammattitaitoisimpien työntekijöiden keskuudessa kaikilla sen tärkeimmillä kansallisilla markkinoilla.

Kilpailukyiset motivointiohjelmat

Motivaatio ja työtyytyväisyys ovat monen eri tekijän summa. Tämän vuoksi TietoEnator haluaa tarjota henkilöstölleen työtehtäviä, jotka ovat sekä haastavia että palkitsevia. Pohjois-Euroopan johtavana korkean jalostusarvon tietotekniikkapalveluiden tuottajana TietoEnator tarjoaa työntekijöilleen mahdollisuuksia työskennellä eri alojen suurimpien ja edistyksellimpien yritysten kumppanina projekteissa, joissa sovelletaan tietotekniikan viimeisintä kehitystä. Jo 25 % TietoEnatorin henkilöstöstä työskentelee sähköisen liiketoiminnan projekteissa, ja näiden hankkeiden osuus kasvaa nopeasti.

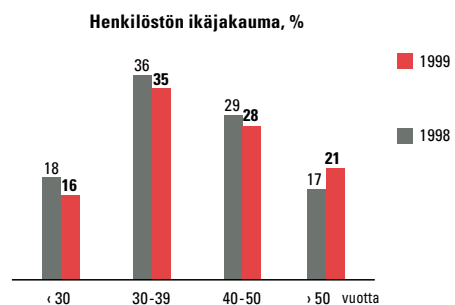
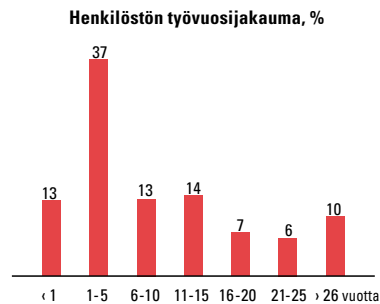
TietoEnatorin kolmitasoinen taloudellinen kannusteohjelma kattaa koko henkilöstön. Kiinteiden palkkojen lisäksi yhtiöllä on tiimien tuloksiin perustuva palkkiojärjestelmä. Kolmannen palkitsemisen tason muodostavat koko henkilöstölle suunnatut optio-ohjelmat. Näiden ohjelmien tarkoituksena on varmistaa, että kaikki työntekijät voivat osakkeenomistajina hyötyä yhtiön menestyksestä osakkeiden arvonnousun kautta.

Yhdistymisprosessi

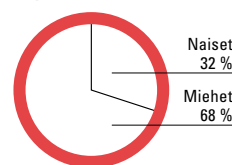
Kun Tiedon ja Enatorin yhdistymisprosessi käynnistyi keväällä 1999, henkilöstön asemaa painotettiin aivan erityisesti. TietoEnatorin kaltaisessa yrityksessä, jossa koko liiketoiminta riippuu henkilöstön osaamisesta ja innovaatiokyvystä, on oleellista, että henkilöstö tuntee asemansa turvatuksi ja on motivoitunut työskentelemään yhteisten päämäärien eteen.

Koska Tiedon ja Enatorin juuret olivat eri maissa, myös kulttuurien väliset erot täytyi ottaa huomioon. Nämä erot määriteltiin ja analysoitiin heti yhdistymisen alkuvaiheessa vahvan pohjan luomiseksi yhteistoiminnalle. Tämän työn tavoitteena oli löytää kansalliset vahvuudet, joiden pohjalle uusi organisaatio ja yrityskulttuuri voitaisiin rakentaa.

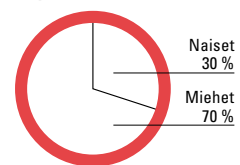
Yhdistymisprosessin aikana ja sen jälkeen on suoritettu säännöllisiä asennemittauksia konsernin kaikissa osissa. Näi-

Henkilöstön sukupuolijakauma, 1998

Henkilöstön sukupuolijakauma, 1999

den mittauksen tavoitteena on ollut selvittää, mitä organisaatio ajattelee prosessista ja siten ohjata viestintästrategioiden kehitystyötä.

Viimeisimmässä tutkimuksessa, joka suoritettiin lokakuussa 1999, melkein 90 prosenttia vastaajista suhtautui yhdistymiseen myönteisesti. Tämä osoittaa, että yhdistymisellä on TietoEnatorin henkilöstön laaja tuki. Prosessiin kielteisesti suhtautuvat ilmoittivat asenteensa tärkeimmäksi syyksi riittämättömän tiedon tavoitteista, strategioista ja yhdistymisen päämäärästä.

Yksi yhdistymisen tärkeimmistä tavoitteista oli TietoEnatorin kansainvälisen kilpailukyyn parantaminen. Siksi on kannustavaa havaita, että yli 80 prosenttia henkilöstöstä uskoo voimavarojen yhdistämisen todella johtavan kansainvälisen kilpailukyyn paranemiseen. Tämä tutkimus vahvistaa edelleen näkemystä, että yhdistymisprosessi on henkilöstön näkökulmasta onnistunut erinomaisesti.

Konsernikatsaus

TIETOENATOR

Tieto ja Enator yhdistyivät TietoEnator-konserniksi 7.7.1999. Yhdistyminen kasvatti konsernin kansainvälistä kilpailukykyä valituilla toimialoilla Pohjois- ja Keski-Euroopassa ja loi vanhan pohjan kasvun jatkumiselle. Osaamisyhtiön toiminta nopeasti muuttuvassa ympäristössä perustuu yrityksen toiminta-ajatukseen, visioon, päämääriin, arvoihin ja liiketoimintakonseptiin. TietoEnator on määritellyt nämä johtavat periaatteet seuraavasti:

Toiminta-ajatus

Tietoyhteiskunnan rakentaminen

Visio

TietoEnatorin visio on olla Euroopan johtava korkean jalostusarvon tietotekniikkapalvelujen toimittaja. Johtajuus TietoEnatorin ajattelussa merkitsee johtavaa asemaa osaamisessa, markkinaosuudessa ja kannattavuudessa.

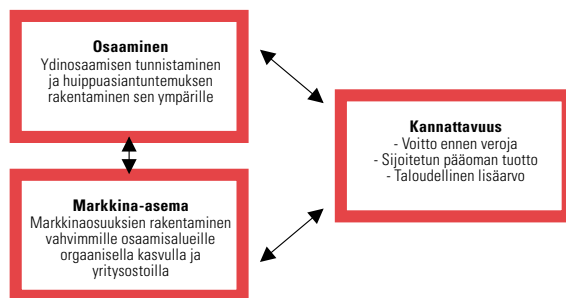
Päämäärät

TietoEnatorin päämäärät ovat:

- Vähintään markkinoiden kasvua vastaava orgaaninen kasvu
- Lisäkasvu yhtiöstöjen kautta
- Liikevoitto (EBIT) yli 10 %
- Jokainen liiketoiminta-alue tuottaa omistaja-arvoa
- Suosituin työnantaja tietotekniikan ammattilaisten keskuudessa.

Arvot

Johtavat arvot ovat yhteistyö, asiakashyöty ja henkinen kasvu. TietoEnatorissa työ vaatii vahvaa osallistumista ja sitoutumista. Konsernin tulee luoda asiakkailleen selkeää lisäarvoa

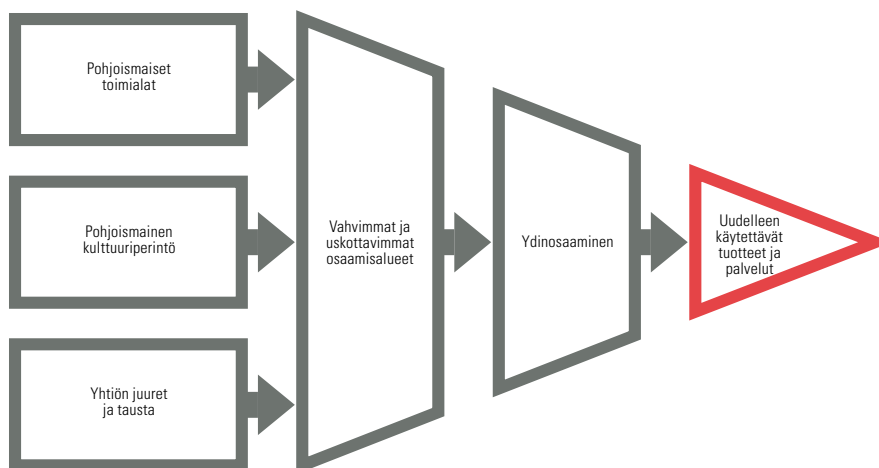
sekä tarjota henkilöstölleen jatkuva mahdollisuus kasvaa ja kehittyä niin yksilöinä ja kuin ryhmän jäsenenä.

Liiketoimintakonsepti

TietoEnator keskittyy korkean jalostusarvon tietotekniikkapalveluihin asiakkaitensa kumppanina niillä markkina-alueilla, joilla se voi saavuttaa ylivoimaisen osaamisen, vahvan markkina-aseman ja hyvän kannattavuuden.

TietoEnator rakentaa tietoyhteiskuntaa konsultoimalla, suunnittelemalla ja hoitamalla asiakkaidensa ydinliiketoimintaa palvelimissa ja verkoissa. Tämä edellyttää läheistä yhteistyötä ja strategista kumppanuutta asiakkaitten kanssa. Voidakseen tulla uskottavaksi strategiseksi yhteistyökumppaniksi tietotekniikkapalveluiden tarjoajan tulee tuntee asiakkaidensa liiketoiminta syvällisesti ja samanaikaisesti hallita viimeisin tietotekniikka. Erikoistuminen valittuihin asiakastoimialoihin on tästä syystä oleellista TietoEnatorin menestykselle.

TietoEnator keskittyy asiakastoimialoille, jotka edustavat vahvimpia pohjoismaisia toimialoja sekä Tiedon ja Enatorin vahvinta yhdistettyä osaamista. Toimialat ovat telekommunikaatio, finanssi, julkiset palvelut ja metsäteollisuus. Näiden asiakastoimialojen lisäksi TietoEnator tarjoaa palveluja myös seuraaville sektoreille: posti, kauppa, energia, media, matkus-

Konsernikatsaus

tus, kuljetukset, logistiikka sekä prosessi- ja valmistava teollisuus. Näillä aloilla TietoEnator jalostaa osaamistaan uudeen käytettäväksi tuotteiksi ja palveluiksi.

TietoEnatorin tarjoamat palvelut asiakastoimialoilleen ovat konsultointi, tietojärjestelmien kehittäminen ja integrointi, käyttö ja verkonhallinta sekä ohjelmistopalvelut. Viimeksi mainittuihin kuuluvat talous- ja henkilöstöohjauksen järjestelmät ja teknologiakonsultointi.

TietoEnatorin tavoitteena on olla aidosti eurooppalainen yritys, jolla on vahva pohjoismainen tausta ja joka myy ydintuotteitaan ja -palveluitaan maailmanlaajuisesti. Konsernin kasvu perustuu ratkaisupohjaiseen kasvuun maailman markkinoilla sekä kumppanuuspohjaiseen kasvuun Euroopassa. Globaalilla markkinalla TietoEnatorin erikoisalajat ovat mobiili- ja internet-pankkitoiminta, mobiili tietoliikenne ja media, digitaaliset viranomaispalvelut sekä digitaalinen metsäketju. Kun TietoEnator ostaa yrityksiä, se ostaa ennen kaikkea markkinaosuutta ja osaamista. Tuotteilla, konsepteilla ja komponenteilla on erityisen tärkeä asema uusien markkinaosuuksien ja asiakassuhteiden luomisessa. Kansainvälisesti konserni voi kasvaa myös laajenemalla uusille markkinoille yhdessä avainasiakkaiden kanssa.

TIETOTEKNIKKAMARKKINAT JA TIETOENATOR 1999

Markkinakehitys

Pohjoismaisten tietotekniikkapalvelumarkkinoiden koko vuonna 1999 oli noin 9,5 miljardia euroa ja markkinat kasvoivat vuoden aikana keskimäärin 15%. Erityisen voimakkaasti eli yli 20 %:n vuosivauhtia kasvoivat järjestelmäintegraatio, asiakas kohtaisten tietojärjestelmien kehittäminen, lähiverkkojen hallintapalvelu, tietoliikenneverkkojen suunnittelu ja integrointipalvelut sekä tietoliikenneverkkojen hallinnan ulkoistuspalvelut. Laitekauppa ja käsittelypalvelut puolestaan kasvoivat huomattavasti keskimääräistä markkinakasvua hitaammin. Markkinakasvun arvioidaan lähivuotina hieman hidastuvan ja vuosikasvun ennakoidaan olevan keskimäärin noin 12 % vuosina 2000-2003. (lähde: International Data Corporation)

TietoEnatorin markkina-asema

TietoEnatorin asema tietoyhteiskuntakehityksessä on hyvä. Vankan kokemuksensa ja osaamisensa ansiosta konserni on kehityksen keskipisteessä finanssisektorilla, telekommunikaatiossa ja julkisissa palveluissa. Kaikkein tietointensiivisimmät palvelut siirtyvät verkkoihin ensimmäiseksi, ja ne edustavat myös kaikkein nopeimmin kasvavia aloja. TietoEnatorilla on

vahva asema Suomessa ja Ruotsissa ja lisäksi vakiintunut asema Norjassa. Pohjoismaissa käytetään verkkopalveluita laajemmin kuin missään muualla maailmassa.

Viime vuosina Internet-käyttöliittymien suunnitteluun ja toteutukseen sekä verkkokaupankäyntiin erikoistuneet kasvuyhtiöt ovat saaneet runsaasti huomiota osakseen. Pidemmällä tähtäimellä keskeiseen asemaan verkkotalouden kehityksessä nousevat kuitenkin asiakastoimialojen liiketoimintaan liittyvien sovellusten ja palvelujen toteuttaminen digitaaliseen ympäristöön sekä järjestelmien ylläpitopalvelut. Näihin toimintoihin suuntautuvat jatkossa myös merkittävimmät pääomapanostukset.

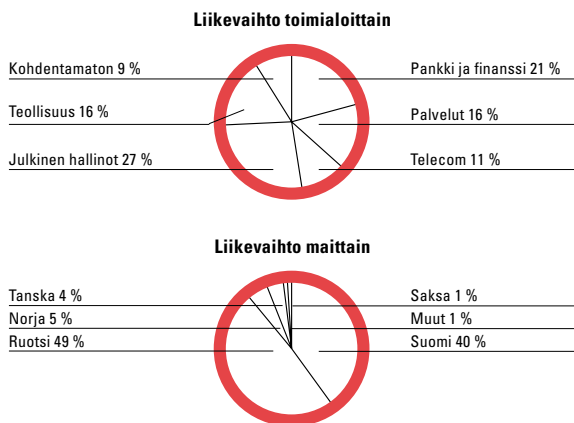
Suurimmat haasteet asiakkaille ovat verkkotalouden toimintamallien ja järjestelmien rakentaminen rinnan nykyisten toimintamallien kehittämisen kanssa sekä uusien ja nykyisten toimintojen integrointi toimiviksi kokonaisuuksiksi. TietoEnator keskittyy juuri näille alueille ja on valittujen toimialojen suuryrityksistä koostuvan asiakaskuntansa kumppanina kehittämässä verkkoihin perustuvia tehokkaita liiketoimintamalleja.

TietoEnator kehittää verkkoliiketoiminnan sovelluksia ja palveluja kaikilla liiketoiminta-alueillaan. Näin se voi tarjota asiakkaille juuri heidän liiketoimintaansa parhaiten tukevia ratkaisuja. Erikoistuminen valittuihin asiakastoimialoihin tuo lisäksi TietoEnatorille selvän kilpailuedun verkkoliiketoiminnan kasvun edelleen kiihtyessä lähivuotina. TietoEnatorin henkilöstöstä jo noin 25 % työskentelee suoraan tai epäsuorasti verkkotalouden sovellusten ja palvelujen parissa. Vanhojen ja uusien järjestelmien yhdyntyessä toisiinsa jako perinteiseen ja verkkoliiketoimintaan on nopeasti menettämässä merkitystään.

Taloudellinen kehitys

Tiedon ja Enatorin yhdistymisen vaikutukset ulottuivat koko vuoteen 1999. Yhdistymisprosessi eteni hyvin ja jopa odotuksia paremmin. Konsernit toimivat erillisinä heinäkuuhun asti, jolloin yhdistyminen teknisesti toteutettiin. Tilinpäätös on kuitenkin laskettu yhdistelmämenetelmän mukaisesti vuoden alusta lähtien. Koska yhdistymisen suunnittelu alkoi tammikuussa ja jatkui intensiivisenä heinäkuuhun asti, se vaikutti molempien yhtiöiden toimintaan jo vuoden ensimmäisellä puoliskolla. TietoEnatorin integrointi ja kehittäminen aloitettiin vuoden toisen puoliskon aikana. Osana TietoEnatorin muodostamista päätettiin luopua liiketoiminnoista, jotka eivät ole konsernin keskittymisstrategian mukaisia. Nämä liiketoimintot edustivat viidesosaa konsernin liikevaihdosta.

Y2K-valmistautuminen leimasi vuoden toimintaa. TietoEnatorin asiakkaat olivat varautuneet vuosituhannen vaihteen tietojärjestelmämuutoksiin huolellisesti, eikä merkittäviä on-

gelmia ollut. Muutama pienempi ongelma ilmeni, mutta ne kaikki korjattiin välittömästi. Suomessa TietoEnator käytti noin 650 miestyövuotta Y2K- asiakasprojekteihin. Muissa maissa yhtiö oli pääasiassa tukemassa pienempien asiakkaiden ja tuotteiden Y2K-valmiutta.

Konsernin liikevaihto kasvoi 13,9 % 1.229,1 milj. euroon (1.079,2). Kurssierojen vaikutus pois lukien kasvu oli 13,4 %. Vertailukelpoisten yksiköiden orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 7,3 %. Kasvu oli voimakkainta Finanssiryhmässä johtuen Entrasta, joka on konsolidoitu helmikuun 1999 alusta lähtien. Ruotsin puolustussektorin kasvu oli edelleen heikkoa alhaisen kysynnän vuoksi. Maantieteellisesti kasvu oli Suomessa 14 %, Ruotsissa 9 % ja muissa maissa 40 %.

Liikevoitto (EBIT) oli 107,7 milj. euroa (105,0). Liikevoitto suhteessa liikevaihtoon oli 8,8 %. Lukuun sisältyy 20,0 milj. euroa kertaluonteisia tuottoja omaisuuden ja liiketoiminnan myynneistä. Yhdistymiseen liittyvät kustannukset on arvioitu 16 milj. euroksi. Lukuun sisältyvät suorat kustannukset ja uudelleenjärjestelyjen sisäiset vaikutukset. Liikevoittoon sisältyy myös 14,7 milj. euron (14,7) varaus vuosittaisiin tulospalkkioihin sekä henkilöstön kehittämis- ja koulutusrahastoon.

Osakekohtainen voitto oli 0,90 euroa (0,96), ja ilman liikearvojen poistoja 1,04 euroa (1,08). Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 9,6 % ja oli keskimäärin 11.058 (10.089). Vuoden aikana palkattiin 1.584 uutta henkilöä. Yritysjärjestelyt ja lähteneet, 1.079 henkilöä, huomioon ottaen kokoaikaisten henkilöiden määrä oli vuoden lopussa 11.098 (10.335). Henkilöstön vaihtuvuus pieneni vuoden 1999 aikana ja oli 9,8 % kun se edellisellä vuonna oli 11,3 %.

Orgaaninen kasvu hidastui viimeisen neljänneksen aikana johtuen pääasiassa uudelleenjärjestelyistä. Aikaisempien vuosien tapaan yhtiö laski liikkeelle koko henkilöstölle suunnatun optiolainan henkilöstön palkitsemisjärjestelmän periaatteiden mukaisesti.

MEGATRENDIT Markkinat

Pohjoismaat ovat Pohjois-Amerikan ja eräiden Aasian maiden ohella kulkeneet maailman tietoteknisen kehityksen kärjessä koko viime vuosikymmenen ajan. Pohjoismaihin on tämän kehityksen seurauksena syntynyt teknologiakeskittymä, jolla on maailmanlaajuisesti johtava asema mm. langattomassa viestinnässä, maksujärjestelmissä, internet-pankkitoiminnassa, toimikorttisovelluksissa, verkkoturvaohjelmistoissa ja tietotekniikkapalvelujen ulkoistamisessa. Voidaan sanoa, että Pohjoismaat toimivat näillä alueilla, etenkin langattomassa viestinnässä ja pankkitekniologiassa, eurooppalaisen informaatioyhteiskunnan vetureina.

Kaikkein huomattavimmat ympäristössämme tapahtuvat muutokset ja merkittävimmät tietotekniikkapalvelujen kysynnän synnyttäjät liittyvät tietoyhteiskuntaan siirtymiseen. Elämme keskellä verkkovallankumousta, jossa mikroprosessoreista tulee olennainen osa kaikkia käyttämiämme koneita ja laitteita ja jossa ne voidaan liittää toisiinsa joko perinteisillä tai langattomilla verkoilla.

Muita merkittäviä ulkoisia tekijöitä, jotka vaikuttavat TietoEnatorin toimintaan, ovat Euroopan yhdyntyminen, asiakasyritysten yhdistyminen yhä suuremmiksi kokonaisuuksiksi, kiristynyt kansainvälinen kilpailu sekä tietotekniikan ja telekommunikaation yhdyntyminen.

Olemme kulkemassa kohti yhteiskuntaa, jossa entistä suurempi osa tiedosta, palveluista ja tuotteista kulkee tietoverkoissa. Olemme siirtyneet aikaan, jolloin yritysten perinteiset ja verkkopohjaiset toimintamallit yhdistyvät liiketoiminnassa toisiaan tukien. On tyypillistä, että informaatio, tilaus- ja maksuliikenne kulkevat verkoissa samalla kun tuotteita edelleen valmistetaan, varastoidaan ja kuljetetaan perinteisin menetelmin.

Tulevina vuosina useista tuotteista ja palveluista tulee kokonaan verkon kautta siirrettäviä. Jo nyt esimerkiksi ohjelmistoja, tekstidokumentteja ja äänitteitä jaetaan laajamittaisesti verkossa. Hieman pidemmälle vietyä verkkotaloutta edustaa mahdollisuus siirtää uusia toimintoja sulautettuihin järjestelmiin verkon välityksellä. Tuotteet valmistetaan tällöin kaikki samanlaisina ja niihin liitetään erilaistamismahdollisuudet sulautettujen järjestelmien avulla. Kuluttajat voivat verkon välityksellä muuttaa tuotteiden toimintoja, kuten vaikka auton tehoa, ja maksavat lisäominaisuuksista käyttöaikaan perustuvan korvauksen. Kehityksen ehtiessä tähän vaiheeseen moni perinteisen teollisuustuotannon toimiala muuttuu palvelupainotteiseksi. Toisin sanoen verkkotalous muuttaa voimakkaasti yritysten ansaintalogiikoita, ja monissa tapauksissa

Konsernikatsaus

tulee välttämättömäksi suunnitella ja rakentaa ne kokonaan uudelta pohjalta.

Viime vuosina on otettu merkittäviä kehitysaskelaita kohti verkkotaloutta. Tämä on näkynyt mm. siirtymisenä Pohjoismaissa jo laajassa käytössä olevasta verkkopankkitoiminnasta verkkolaskutuksen aikakauteen. Tämä tarkoittaa paperituloslosteina siirtyvien laskujen sijaan sähköisen kirjausten näkymistä verkkopankin tilillä. Näin sinänsä yksinkertaiselta vaikuttava uusi toimintamalli tuo yleistyessään mukanaan erittäin merkittäviä muutoksia sekä yritysten että yksityishenkilöiden maksuliikenteeseen ja kirjanpitoon, ja sillä on laajoja vaikutuksia monelle toimialalle.

Jatkossa yritysten taloushallinto siirtyy vähitellen kokonaan digitaalisessa muodossa verkkoon, ja sen ulkoistaminen tulee mahdolliseksi. Tällaiset ratkaisut merkitsevät yrityksille mahdollisuutta keskittyä entistä tiiviimmin lisäarvon luomiseen omassa ydinliiketoiminnassa, mikä puolestaan lisää kokonaistalouden tuottavuutta erikoistumisen kautta.

TietoEnator

Monet TietoEnatorin vahvuudet, mahdollisuudet ja liiketoiminnan kehittämishaasteet liittyvät nimenomaan korkean jalostusarvon palveluihin. Keskeisiä kysymyksiä ovat:

- Tietojärjestelmien ja sulautettujen järjestelmien yhdyntyminen
- Digitaalisen liiketoiminnan konsultointi
- Keskittyminen valittuihin asiakastoimialoihin
- Uudelleenkäyttö
- Ulkoistaminen ja sovelluspalvelut verkossa
- Olemassa olevien ja uusien liiketoimintamallien ja järjestelmien integrointi

• Tietojärjestelmien ja sulautettujen järjestelmien yhdyntyminen

Aiemmin ohjelmistokehitys oli selkeästi jakaantunut kahteen toisistaan erillään olevaan maailmaan: liiketoimintaa tukeviin tietojärjestelmiin kuten ERP (Enterprise Resource Planning) ja tuotekehitykseen liittyvään sulautettuihin järjestelmiin, esimerkiksi matkapuhelinohjelmistot. Näitä maailmoja erottivat toisistaan menetelmät, työkalut, arkkitehtuurit, ohjelmistojen koko ja kustannustekijät sekä monet muut seikat. Tietojärjestelmien markkinoiden koko oli moninkertainen verrattuna sulautettujen järjestelmien markkinoihin. Tilanne on kuitenkin nopeasti muuttumassa erityisesti tietoliikenne, tietotekniikka- ja mediatoimialojen integroitumisen johdosta sekä langattoman viestinnän ja päätelaitteiden alueella. Tämä muutos on yksi tietoyhteiskunnan kaikkein keskeisimmistä ajovoimista.

Perinteinen kahtiajako ja parhaillaan tapahtuva muutos on esitetty sivun alareunassa.

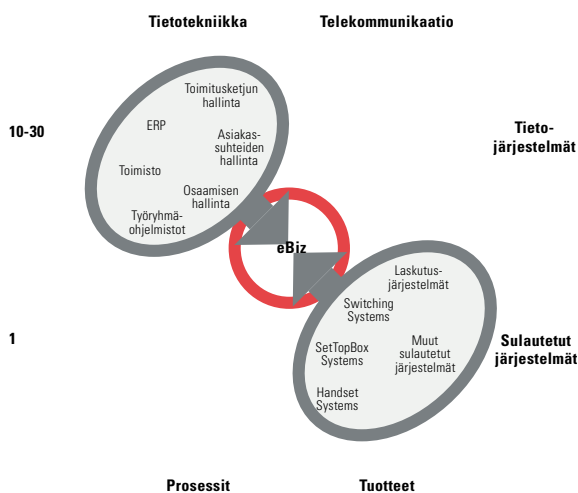
Menetelmät ja työkalut lähenevät toisiaan. Sulautettujen järjestelmien koko kasvaa nopeasti. Ongelmista ja kehitystä ohjaavista tekijöistä on tulossa samankaltaisia. Sulautettujen järjestelmien kehittämisen markkinat kasvavat myös hyvin nopeasti, mikä kuroo osaltaan umpeen eroa. Piste, jossa nämä kaksi maailmaa kohtaavat, on sähköinen liiketoiminta eli eBiz. Uusi ympäristö edellyttää erittäin paljon tietojärjestelmien ja sulautettujen järjestelmien integroitumiseen pystyviä palveluja. Tällä hetkellä markkinoilla on pulaa tällaisista palveluista ja niiden tarjoajista.

TietoEnatorilla on hyvä asema tietotekniikkapalveluiden tarjoajana toimialoilla, joiden juuret ovat Pohjoismaissa. Se on vahva sekä tietojärjestelmissä että sulautetuissa järjestelmissä ja voi tarjota korkean jalostusarvon integroituja ratkaisuja ja palveluja myös laajemmilla kansainvälisillä markkinoilla. TietoEnator keskittää toimintaansa näihin kasvumahdollisuuksiin.

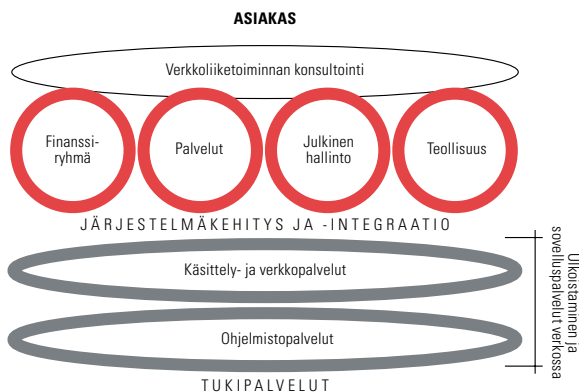
• Digitaalisen liiketoiminnan konsultointi

Digitaalinen talous vaatii alalla toimijoilta nopeaa reagointikykyä. Yritykset, jotka ensimmäisinä tuovat markkinoille uusia verkkopohjaisia palveluja ja jotka pystyvät niiden jatkuvaan nopeaan edelleen kehittämiseen, ovat vallanneet ja valtaavat varmasti myös jatkossa monia markkinasegmenttejä. Tämä kehitys asettaa liiketoiminnan johtamiselle lukuisia uusia vaatimuksia. Liiketoiminnan suunnittelun ja järjestelmien toteuttamisen täytyy olla paljon lähempänä toisiaan kuin aiemmin ja

HISTORIAALLINEN POLARISAATIO JA KÄYNNISSÄ OLEVA MUUTOS TIETOYHTEISKUNNASSA

liikkeenjohdon tulee osallistua paljon syvällisemmin suunnittelu- ja toteutusprosessiin. Samojen henkilöiden täytyy vastata kummastakin vaiheesta. Johdon täytyy myös kyetä ylläpitämään prosessin jatkuvuus. Yritykset, jotka haluavat kehittyä nopeasti, eivät voi toimia muilla kuin ydinliiketoiminta-alueellaan.

Kaikki nämä muutokset luovat valtavan tarpeen sellaisille liiketoiminnan johtamisen konsultointipalveluille, joiden avulla kyetään ottamaan vastuun tietojärjestelmien luomisesta ja käytöstä. Toteutus ja varsinkin integrointi nykyjärjestelmiin on jatkossa toiminnan pullonkaula. Tässä erittäin vaativassa ympäristössä tietotekniikkapalveluiden tarjoajat jakautuvat niihin, jotka pystyvät täyttämään lupauksensa ja niihin, jotka eivät pysty.

TietoEnatorilla on tällä hetkellä jo 250 johdon konsulttia, ja yhtiö panostaa merkittävästi vahvistaakseen asemaansa toteutukseen ja käyttöpalveluihin kiinteästi liittyvissä korkean jalostusarvon johdon konsultointipalveluissa. Yhtiö kutsuu tätä digitaalisen liiketoiminnan konsultoinniksi, Digital Business Consulting.

• Keskittyminen valittuihin asiakastoimialoihin

Aiemmin useimmat tietotekniikkapalvelut oli tarkoitettu kaikille toimialoille. Asiakkaat vastasivat itse oman alansa ja liiketoimintansa osaamisesta, ja palveluiden tuottajat tarjosivat toteutuksessa tarvittavan teknisen osaamisen. Myös tässä suhteessa digitaalinen talous on luonteeltaan hyvin erilainen. Kun kilpailu kiristyy kaikilla aloilla, yrityksillä ei enää ole varaa käyttää parhaita resurssejaan tietotekniikkahankkeisiin eikä niillä myöskään ole aikaa eikä mahdollisuuksia opettaa tietotekniikan toimittajalle oman alansa ja toimintansa erityispiirteitä.

Kehitys synnyttää kysynnän sellaisista tietotekniikkakumppaneista, jotka voivat tarjota kaiken toimialaan ja asiakkaan tarpeisiin liittyvän osaamisen ja jotka voivat ottaa yhä suu-

remman vastuun kehittämisestä myös muissa maissa asiakkaiden kansainvälistymisen myötä.

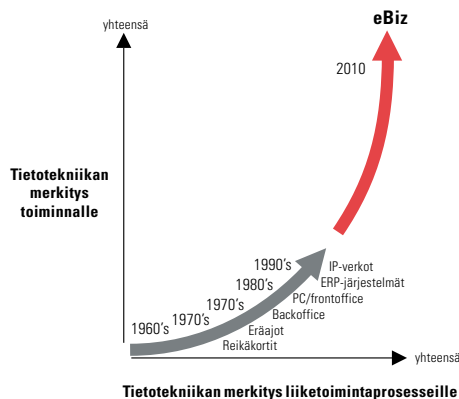
Valittuihin asiakastoimialoihin keskittyvänä tietotekniikkapalveluiden tarjoajana TietoEnator pystyy yhdistämään viimeisimmän teknisen osaamisen vahvaan asiakastoimialojen tuntemukseen ja tarjoamaan näin korkeimman jalostusarvon palveluita. Eri toimialojen ja kumppanuusasiakkaiden liiketoiminnan syvälinen osaaminen vaatii vuosia, joillain aloilla jopa vuosikymmeniä. TietoEnator aloitti asiakastoimialoihin erikoistumisen 1980-luvun alussa, ja tätä prosessia on entisestään tehostettu 1990-luvulla. Monet tietotekniikkapalveluiden tarjoajat ovat vasta äskettäin käynnistäneet tämän muutosprosessin, ja useimmat uusmediayritykset eivät ole sitä vielä aloittaneet.

• Uudelleenkäyttö

Aikaisemmin tietojärjestelmien toteuttaminen saattoi kestää vuosia. Tämä ei ollut liiketoiminnan kannalta erityisen ongelmallista, koska kehityksen tarkoituksena oli yleensä olemassa oleviin, vakaisiin liiketoimintamalleihin perustuvien prosessien edelleen kehittäminen. Aikaa vievät ja mittavat järjestelmähankkeet olivat myös erittäin kannattavia tietotekniikkatoimittajille, koska työtuntien myyminen oli suhteellisen helposti johdettavaa liiketoimintaa.

Verkkotaloudessa liiketoimintamalli muuttuu jatkuvasti. Järjestelmiä toteutetaan yhä useammin tulevaisuuden liiketoimintamalleja varten – ne mahdollistavat uudet liiketoimintamallit. Tällaisessa nopeasti muuttuvassa ympäristössä järjestelmien toteutushankkeet eivät voi kestää vuosia, joissain tapauksissa eivät edes kuukausia. Kehitykseen käytettävissä olevan ajan lyhenemisestä huolimatta yritykset ovat yhä riippuvaisempia järjestelmistään, joiden luotettavuuteen ja suorituskykyyn kohdistetaan yhä suurempia vaatimuksia. Tässä tilanteessa saattaa olla houkuttelevaa tarjota nopeasti raken-

KESKEINEN KEHITYSTRENDI

Konsernikatsaus

nettuja järjestelmiä, jotka kuitenkin laatutasoltaan riittämättöminä saattavat pitkällä tähtäimellä aiheuttaa häiriöitä liiketoiminnalle. Tietotekniikasta tulee jatkuvasti yhä kriittisempi tekijä liiketoiminnassa.

Luontevin vastaus liiketoiminnan kriittisyyden asettamiin haasteisiin on ohjelmistokomponenttien, -runkojen ja -tuotteiden uudelleenkäyttö. Uudelleenkäytön avulla järjestelmiä voidaan rakentaa paljon nopeammin ja järjestelmärunkojen luotettavuutta ja suorituskykyä voidaan pitkällä tähtäimellä parantaa. Tämän vuoksi uudelleenkäyttöön perustuvien tietotekniikkapalveluiden tarve kasvaa oleellisesti digitaalisessa taloudessa. Toisaalta myös työvoimakustannukset kasvavat, ja tietotekniikkapalvelujen tarjoajiin kohdistuu yhä suurempia paineita tuottavuuden parantamiseksi. Uudelleenkäyttö on yksi niistä keinoista, joiden avulla tämä on mahdollista.

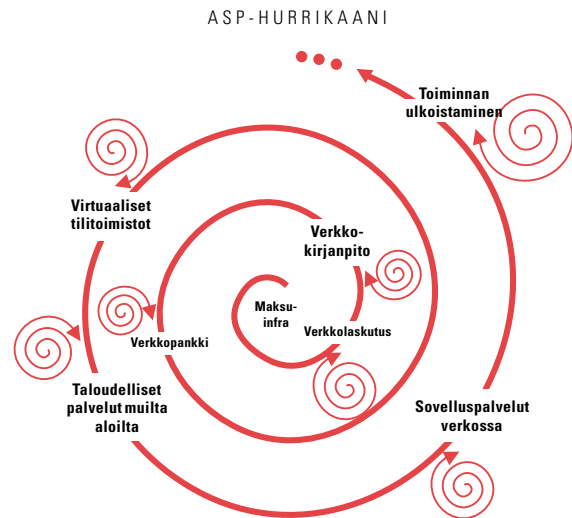
TietoEnator on viime vuosina panostanut merkittävästi uudelleenkäyttöön ja siihen liittyvään osaamiseen, ja nämä panostukset kasvavat entisestään jatkossa.

• Ulkoistaminen ja sovelluspalvelut verkossa (Application Service Provisioning, ASP)

Yksi edellä kuvatun kehityksen seurauksista on tekniikan ja liiketoiminnan jatkuva monimutkaistuminen. Teknisten arkkitehtuurien kehityssukupolvet ovat entisestään lisänneet tätä monimuotoisuutta, koska PC:t sisältävät nykyään yhä enemmän ja monimutkaisempia ohjelmistoja. Ongelmat, jotka liittyvät järjestelmien luotettavuuteen, ohjelmapäivityksiin ja ihmisten ajankäyttöön näiden asioiden parissa, ovat saavuttamassa makrotaloudelliset mittasuhteet. Niiden voidaan jo sanoa hidastavan taloudellista kehitystä ja siirtymistä verkkotalouteen.

Myös tässä suhteessa kehitys on saamassa uuden suunnan. Verkkotaloudessa käytettävät päätelaitteet eivät enää aiheuta samanlaista loputonta työmäärää kuin nykyiset PC:t. Käyttäjien laitteista tulee helppokäyttöisiä ja erittäin luotettavia, ja ne voidaan päivittää ja konfiguroida uudelleen verkon välityksellä. Näissä laitteissa ei käytännössä ole muita ohjelmistoja kuin selainohjelmisto. Useimmat sovellukset ja toiminnot on sijoitettu verkoissa oleviin palvelimiin ja palvelinhotelleihin. Tätä suuntausta kutsutaan usein nimellä Application Service Provisioning, ASP (Sovelluspalvelut verkossa).

ASP:stä tulee yksi tulevaisuuden kaikkien keskeisimmistä kehityssuunnista, joka muuttaa liiketoimintamallien lisäksi myös itse tietotekniikkapalveluiden liiketoiminnan malleja. Ohjelmistoja ei enää myydä vain perinteisillä lisensseillä vaan myös palveluiden muodossa. Myös hinnoittelumallit muuttuvat täysin.

Tapahtumiin sekä tuloksen ja riskien jakamiseen perustuvat mallit yleistyvät ja niistä saattaa tulla hallitsevia. Ratkaisevia tekijöitä ovat toimivuuteen, turvallisuuteen, suorituskykyyn ja laajennettavuuteen liittyvät tekniset vaatimukset. ASP-ilmio raivaa tietä toiminnan laajemmalle ulkoistamiselle, mikä puolestaan nopeuttaa siirtymistä verkkotalouteen. Tätä kehitystä esittää yllä oleva kuva.

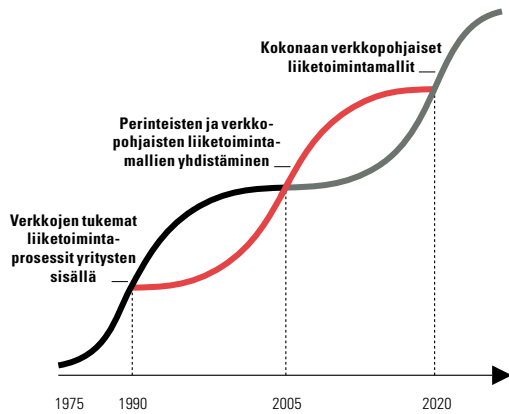
ASP-palveluiden tarve kasvaa jatkossa merkittävästi ja samalla luonnollisesti myös sellaisten toimittajien tarve, jotka voivat vastata markkinoiden odotuksiin. Vain vahvimmat toimittajat pystyvät tähän haasteen mittavuudesta johtuen.

Pohjoismaat kuuluvat tämän kehityksen edelläkävijöihin edistyksellisen maksu-, kortti- ja matkapuhelininfrastruktuurinsa sekä ulkoistamisen vahvan perinteensä ansiosta. TietoEnatorilla on itsellään laajamittaista valmisohjelmistotoimintaa, joka toimii ASP-kehityksen moottorina. Konserni on yksi harvoista pohjoismaisista tietotekniikkapalveluiden tarjoajista, jolla on mahdollisuudet tulla vahvaksi ASP-toimittajaksi digitaalisessa taloudessa. TietoEnator on käynnistänyt panostukset ASP:hen, ja niitä tehostetaan entisestään lähitulevaisuudessa. Yhtiöllä on myös kokemusta toiminnallisesta ulkoistamisesta, kuten esimerkiksi palkanlaskennan osalta, jo monien vuosien ajalta.

• Olemassa olevien ja uusien liiketoimintamallien ja -järjestelmien integrointi

Talouden kehitystä tarkasteltaessa tietojärjestelmät ja verkot otettiin ensimmäisenä käyttöön yritysten sisäisissä sovelluksissa. Tämä kehitysvaihe alkoi vuosikymmeniä sitten, ja se on edelleen yksi taloudellisen kasvun tärkeimmistä lähteistä nk. uudessa taloudessa.

VERKOT JA TALOUDEN KASVU

Internetin käytön nopea yleistymisen on luonut uuden taloudellisen kasvun lähteen eli perinteisen ja uuden verkkopohjaisen liiketoiminnan mallien yhdistämisen yrityksissä, jotka panostavat merkittäviä summia verkkopohjaisen liiketoiminnan kehittämiseen.

Tämä vaihe on kuitenkin vasta alussa, ja se vahvistuu jatkuvasti. Tunnetuimmat esimerkit sähköisestä liiketoiminnasta edustavat pikemminkin toista kuin kolmatta sukupolvea. Esimerkkinä mainittakoon Amazon-niminen kirjakauppa, jota voidaan pitää verkkokaupan symbolina. Amazon perustaa kuitenkin toimintansa edelleen hyvin perinteiseen julkaisutoimintaan ja tuotteisiin; se tarvitsee edelleen materiaalilogistiikkaa jne. Kehityksen kolmannessa vaiheessa syntyy täysin verkkopohjaisia liiketoimintamalleja, mutta käyttäjien laitteiden ja nii-

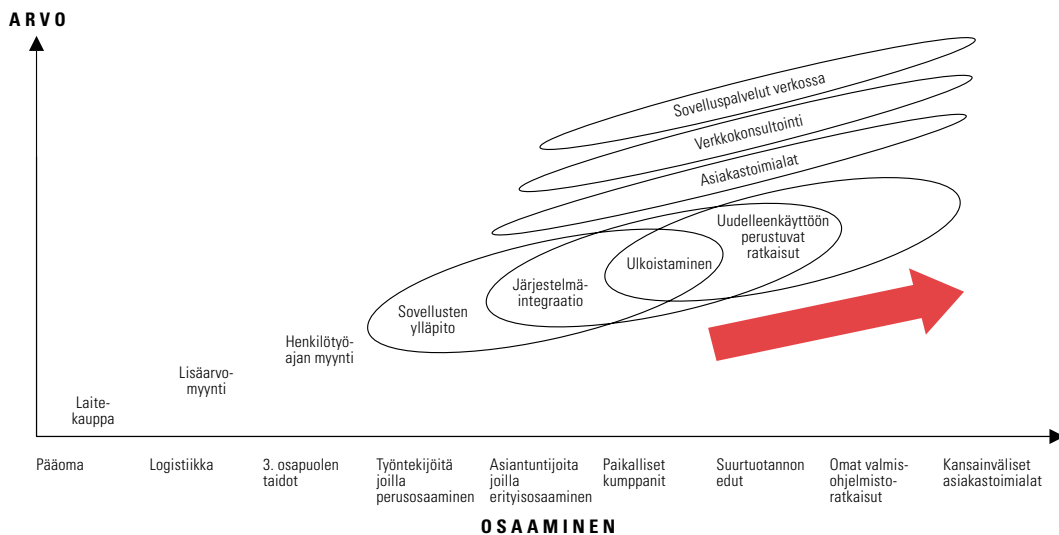
den käytön yleisyyden täytyy kehittyä merkittävästi ennen kuin kolmas vaihe todella vaikuttaa makrotalouden tasolla. Tätä kehitystä esittää viereinen kuva.

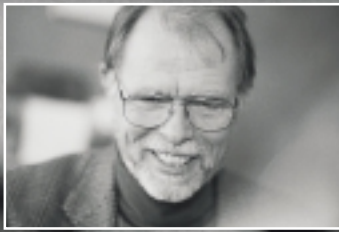
Toisessa vaiheessa suurin tietotekniikkapalveluiden kysyntä ei kuitenkaan tule uudella tavalla toimivista yrityksistä, jotka kasvavat nopeasti ja kyseenalaistavat liiketoiminnan perinteisiä muotoja, vaikka tämä alue onkin jatkossa tärkeä. Suurin kysyntä tulee edelleen pääasiassa perinteisten toimialojen edustajilta, jotka haluavat kasvattaa panostuksiaan verkkopohjaisiin liiketoimintamalleihin.

Näille aloille tärkein pullonkaula ei niinkään ole uusien, innovatiivisten liiketoimintamallien luominen, vaan ennen kaikkea olemassa olevien ja verkkopohjaisten liiketoimintamallien integrointi. Markkinoilla on erittäin suuri tarve tämän integraation toteuttamiseen kykenevistä tietotekniikkapalvelujen tarjoajista.

Korkean jalostusarvon palvelut

Edellä kuvattu monimuotoinen ja monimutkainen kehitys voidaan kiteyttää toisaalta ulkoistamis- ja ostopalveluiden toisaalta täydentäviin prosesseihin ja toisaalta lisäarvon luomiseen. Digitaalisessa taloudessa liiketoiminnan täytyy keskittyä vain ydinarvon ja ydinosamisen kasvattamiseen. Muut toiminnot ulkoistetaan tai ostetaan palveluina markkinoilta. Digitaalisessa taloudessa menestyvät tietotekniikkapalveluiden tarjoajat luovat lisäarvoa kehittämällä sitä osaamista, jota asiakkaalla ei ole.

Liiketoimintakatsaukset

TietoEnator keskittyy korkean jalostusarvon tietotekniikka-palveluihin niillä markkina-alueilla, jotka se voi saavuttaa yliveritaisen osaamisen, vahvan markkina-aseman ja hyvän kannattavuuden. TietoEnator on keskittynyt asiakastoimialoille, jotka edustavat vahvimpia pohjoismaisia toimialoja. TietoEnatorin tarjoamat palvelut asiakastoimialoilleen ovat konsultointi, tietojärjestelmien kehittäminen ja integrointi, käyttö ja verkkohallinta sekä valmisohjelmistot.

Finanssiryhmä

Finanssiryhmä on Pohjoismaiden johtava finanssisektorin tietotekniikkapalvelujen tarjoaja. Ryhmän toimintaan kuuluvat tietojärjestelmien kehittämis-, integrointi- ja ulkoistamispalvelut. Näiden lisäksi tarjotaan toimialakohtaisia konsultointipalveluja ja finanssi-alueen valmisohjelmistojä. Asiakkaidensa tietotekniikkakumppanina Finanssiryhmä pyrkii tuottamaan ratkaisuja ja palveluja, jotka luovat selkeää lisäarvoa asiakkaiden liiketoimintaan.

Palvelut

Palvelut -liiketoiminta-alueen asiakastoimialat ovat tele, energia, posti, kauppa, media sekä kuljetus, logistiikka, matkustus ja turismi. Ryhmä vastaa näiden toimialojen asiantuntijapalveluista tavoitteenaan asiakasyritysten tehokkuuden ja kannattavuuden parantaminen digitaalisia liiketoimintamalleja ja tietotekniikkapalveluja soveltamalla.

Julkinen sektori

Julkisen sektorin liiketoiminta-alueeseen kuuluvat valtionhallinnon, kunnallishallinnon, puolustusvoimien ja Ruotsissa aluehallinnon asiakkaat. Palveluihin kuuluvat johdon konsultointi, tietojärjestelmien kehittäminen, ylläpito, asiakastuki ja valmisohjelmistot sekä sosiaalitoimen, koulutuksen ja terveydenhuollon toimialaohjelmistot. Suomessa liiketoiminta-alue tarjoaa myös tietopalveluja.

Teollisuus

TietoEnator tuottaa tietotekniikkapalveluja kansainväliselle prosessiteollisuudelle ja valmistavalle teollisuudelle. Liiketoiminta-alue kehittää tietojärjestelmiä, jotka kattavat asiakkaan koko arvoketjun tuotekehityksestä asiakashallintaan. Vahvuuksia ovat asiakastoimialojen vahva tuntemus, edistyksellinen tietotekniikan hyödyntäminen, valmiit tuotepohjaiset ratkaisut ja kansainväliset yritysohjelmistot.

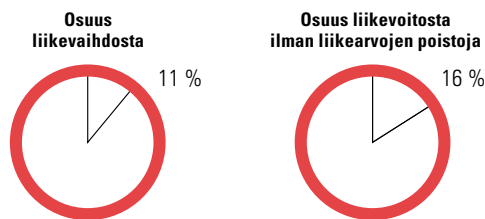
Käsittely- ja verkkopalvelut

Käsittely- ja verkkopalvelut tarjoaa sähköisen liiketoiminnan palveluita, verkotettujen tietojärjestelmien hallintapalveluja, keskusko- nepalveluja ja erityisosaamiseen liittyviä konsultointi- ja hallinta- palveluita TietoEnatorin kohdeasiakkaille. Liiketoiminta-alueen toiminnot muodostavat Totalpro- palvelukokonaisuuden.

Ohjelmistopalvelut

Ohjelmistopalvelut toimii kaikilla yksityisillä toimialoilla ja julkisella sektorilla. Se tarjoaa asiakkailleen johtavia talous- ja henkilöstö- ohjauksen sekä logistiikan ohjelmistojä ja niihin liittyviä tukipalveluja. Tarjottavat ohjelmistot ovat asiakkaan valinnan mukaan käytettävissä myös verkkoversioina tai -palveluina. Lisäksi Ohjelmistopalvelut tarjoaa asiakkailleen korkeatasoista teknistä osaamista edellyttävää teknologiakonsultointia liittyen edustuksessaan oleviin tuotteisiin.

Finanssiryhmä

Finanssiryhmä	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto (liikkeenjohtovastuulla), Me	178	124
Liikevaihto	140	89
- henkilöä kohden (liikkeenjohtovast.), EUR 1.000	123	124,4
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	18	16
- liikevoitto, % liikevaihdosta	13,1	17,8
- henkilöä kohden *, EUR 1.000	15,5	21,4
Henkilöstö (keskimäärin)	1.447	995
Henkilöstö (31.12.)	1.490	1.036

*) henkilöstömäärästä on vähennetty vähemmistöosuus

Tuotteet ja palvelut

Finanssiryhmän palvelustrategia perustuu pitkäjänteiseen kumppanuuteen asiakasyritysten kanssa. Toimialan tuote- ja palveluvalikoima kattaa kokonaisvaltaisen tietotekniikkakonsultoinnin, järjestelmäratkaisujen kehittämisen, integroinnin, ulkoistamisen ja ylläpidon sekä oman sovellustarjonnan.

Tärkeä osa finanssitoimialan palvelua on uusiin teknologioihin perustuvien sovellusten kehittäminen ja niiden integrointi olemassa oleviin järjestelmäkokonaisuuksiin. Internetin ja matkaviestimien kautta käytettävät pankkitekniikan sovellukset, kuten WAP-ratkaisut, edustavat Finanssiryhmän viimeisintä osaamista. Myös maksu- ja kanta-asiakortteihin liittyvät hallintajärjestelmät ja maksutapahtumien käsittelyyn tarkoitettavat sovellukset ovat merkittävät osaamisalueet.

Markkinat

Toimialan markkinat kasvavat nopeasti. Informaatioteknologia on yhä ratkaisevampi finanssisektorin kilpailutekijä ja panostus siihen lisääntyy voimakkaasti.

Finanssiryhmän kotimarkkina-alue on Pohjois-Eurooppa, missä ryhmän toiminta perustuu laajaan palveluvalikoimaan ja läheiseen yhteistyöhön kumppanuusasiakkaiden kanssa. Keskinen Itä-Eurooppa ja Keski-Eurooppa ovat voimakkaasti kasvavia markkina-alueita. Sekä muualle Eurooppaan että globaaleille markkinoille laajennuttaessa uusiin teknologioihin perustuvat ratkaisut ovat avainasemassa.

Kilpailuasema

TietoEnator on finanssisektorilla Pohjoismaiden ja Baltian johtava tietotekniikkayritys. Pohjois-Euroopassa se on yksi johtavista palvelutarjoajista alan maailmanlaajuisesti suurimpien yritysten ohella.

TietoEnatorin vahva kilpailuasema finanssitoimialalla perustuu toimialaerikoistumiseen ja vahvaan teknologiaosaamiseen, erityisesti edelläkävijyyteen toimialan internet- ja mobiilipohjaisten sovellusten kehittäjänä.

Vuoden 1999 kehitys

Finanssitoimialan liikevaihto kasvoi vuoden 1999 aikana 57 % ja oli 140 milj. euroa. Liikevaihdon nopeaan kasvuun johtivat Suomen ulkopuoliset yritysyritykset ja investointien käynnistyminen uuden verkkoteknologian alueella kotimarkkinoilla. Kansainvälisiltä markkinoilta tulevan liikevaihdon osuus kasvoi merkittävästi yritysyritysten seurauksena. Kysyntää leimasi vuoden alkupuoliskolla Y2K-projektien loppuun saattaminen. Vuoden loppupuoliskolla kysyntä alkoi kohdistua uusien, asiakasyritysten liiketoimintaa tukevien tietotekniikkajärjestelmien kehittämiseen. Toimialan tulos kehittyi suotuisasti. Liikevoitto oli 18 milj. euroa ja 13 % liikevaihdosta. Henkilöstömäärä kasvoi 45 % ja oli vuoden lopussa 1.490.

Kertomusvuoden aikana yhteistyö Finanssiryhmän kumppanuusasiakkaiden kanssa kehittyi hyvin. Osuuspankkikeskuksen sekä HEX-konsernin kanssa tehtiin uudet yhteistyön puitesopimukset.

Tieto Object -oliomalli toimitettiin usealle asiakkaalle. Uusia internet- ja mobiilipohjaisia ratkaisuja kehitettiin laajasti yhteistyössä asiakkaiden kanssa. Esimerkkeinä näistä ovat Leonialle ja MeritaNordbankenille kehitetyt maailman ensimmäiset WAP-matkapuhelien kautta toimivat pankkipalvelut sekä maailman kärkeä edustavat internet-palvelut.

Vakuutussektorilla Tieto Entra kehitti vakuutusyhtiö Sammolle eFolder-konseptin, jonka avulla kaikkia vakuutusyhtiön asiakastietoja voidaan hallinnoida asiakaskohtaisissa sähköisissä kansioissa.

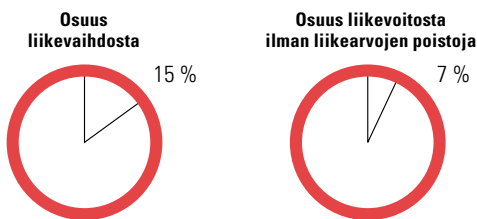
Maantieteellisesti toiminta laajeni uusille alueille, kun matkapuhelinpankkipalveluita varten kehitetyt Access Gateway -ohjelmiston toimittamisesta sovittiin filippiiniläisen Wireless Services Asian (WSA) kanssa. WSA markkinoi ohjelmistoa ja toimii järjestelmäintegraattorina Kaakkois-Aasian maissa. Toiminta kasvoi myös Venäjällä kun Tieto Konts perusti toimiston Moskovaan ja sopi uusista maksujärjestelmätoimituksista Venäjälle.

Kaikkiaan Finanssiryhmällä on toimipiste kahdeksassa maassa ja yhteistyötä noin 300:n asiakkaan kanssa maailmanlaajuisesti.

Tulevaisuuden näkymät

Finanssiryhmän tulevaisuuden näkymät ovat hyvät. Kysyntä kasvaa finanssisektorin uusissa vanhoja tietojärjestelmiään ja kehittäessä liiketoimintaansa nopeasti uudistuvan informaatioteknologian keinoin. Erityisesti toimialan internet- ja mobiilipohjaiset palvelut ovat voimakkaasti kasvava ja nopeasti kehittyvä alue, jolla TietoEnator on edelläkävijä maailmanlaajuisesti. Kansainvälistyminen ja toimialarakenteiden muuttuminen merkitsevät suuria järjestelmäinvestointeja niin kotimarkkinoilla kuin muuallakin Euroopassa.

Palvelut

Palvelut	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto, Me	193	161
- henkilöä kohden, EUR 1.000	107,5	99,6
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	9	18
- liikevoitto, % liikevaihdosta	4,4	11,3
- henkilöä kohden, EUR 1.000	4,7	11,3
Henkilöstö (keskimäärin)	1.793	1.616
Henkilöstö (31.12.)	1.842	1.688

Tuotteet ja palvelut

Palvelut -liiketoiminta-alue tarjoaa valikoiduille asiakastoimialoille korkean jalostusarvon tietotekniikkapalveluja, joilla voidaan parantaa asiakasyritysten tehokkuutta ja kannattavuutta. Asiakastoimialat ovat tele, energia, posti, kauppa, media sekä kuljetus, logistiikka, matkustus ja turismi.

Liiketoiminta-alueen toiminnot muodostavat kattavan palveluketjun, joka sisältää digitaalisten liiketoimintamallien konsultoinnin (digital business consulting), tietotekniikkastrategiakonsultoinnin, tietojärjestelmien kehittämisen ja integroinnin, ohjelmistojen ulkoistamis- ja ylläpitopalvelut sekä ohjelmisto- ja tuotekehityksen.

Markkinat

Palvelut on kansainvälinen TietoEnatorin liiketoiminta-alueista. Sillä on vahva markkina-asema Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa sekä kasvavat toiminnot myös Tanskassa, Saksassa, Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Noin 35 % henkilöstöstä työskentelee Suomen ja Ruotsin ulkopuolella.

Asiakaskuntaan kuuluu mm. johtavia telekommunikaatioalan yrityksiä kuten Sonera, Telenor, Telia, Mannesmann sekä Nokia ja Ericsson, energiatoimialalta mm. Statoil, Fortum ja Sydkraft, matkustusta ja turismia palvelevia yhtiöitä kuten SAS, Lufthansa, Suomen ja Saksan valtionrautatiet ja Fritidsresor sekä merkittäviä postitoimialan ja kaupan yhtiöitä kaikissa Pohjoismaissa.

Kilpailuasema

Suomessa liiketoiminta-alue on markkinajohtaja tele- ja postitoimialoilla sekä kahden johtavan toimittajan joukossa energiatoimialalla ja kaupassa. Ruotsissa TietoEnator on markkinajohtaja tietyillä kompetenssipohjaisilla alueilla kuten CTI (Competence Telephone Integration)-teknologiassa ja CRM:ssä (Customer Relationship Management). Liiketoiminta-alueen kilpailutilanne vaihtelee paljon maakohteisesti. Suurten kansainvälisten kilpailijoiden lisäksi kullakin toimialalla on niihin erikoistuneita kilpailijoita.

Vuoden 1999 kehitys

Liiketoiminta-alueen myynti kasvoi vuositasona 20 % 193 milj. eu- roon markkinoiden keskikasvun ollessa noin 10 %. Palveluiden kysyntä väheni vuoden jälkipuoliskolla asiakkaiden vakiinnuttaessa tietotekniikkaympäristöään vuosituhannen vaihteen lähestyessä. Tulos kehittyi myönteisesti useimmilla sektoreilla, mutta eräät Ruotsin toiminnot olivat tappiollisia johtuen lähinnä toimintojen sisäisestä uudelleenorganisoinnista. Katsauskauden 9 milj. euron liikevoitto oli tästä syystä edellisvuotta heikompi. Käynnistettyjen toimenpiteiden odotetaan johtavan Ruotsin toimintojen tuloksen kääntymiseen voitolliseksi vuoden 2000 aikana. Henkilöstömäärä kasvoi 11 % ja oli vuoden lopussa 1.842.

Sähköisen kaupankäynnin järjestelmien ja uusien verkkopohjaisen liiketoimintakonseptien kehittäminen ja integrointi ovat olleet leimaa antavia kuluneen vuoden toiminnalle. Merkittäviä kauppia olivat mm. keskeinen rooli Soneran Zed-, SmartTrust ja SMS-palveluiden kehittämisessä, latvialaisen Lattelekomin kanssa solmittu sopimus Call Center -ohjelmiston toimittamisesta, CRM -ohjelmiston toimitus Saksaan Mannesman Mobilfunkille, sopimus Telenor Mobilin kanssa tietojärjestelmästä, joka tarjoaa tietoja esimerkiksi säästä, urheilusta ja uutisista matkaviestimen välityksellä sekä sopimus Nyman & Schultzin kanssa uuden Lotus Notesiin pohjautuvan Travelorder-järjestelmän toimittamisesta. Merkittäviä päänavauksia olivat myös Sanoma-WSOY -konsernin Lumeveräjä-multipor- taalin määrittely ja arkkitehtuurin kuvaaminen, DigiTV-foorum- in konsultointi sekä Suomen Postin Voutilan lajittelukeskuksen tuotantajärjestelmien toimittaminen.

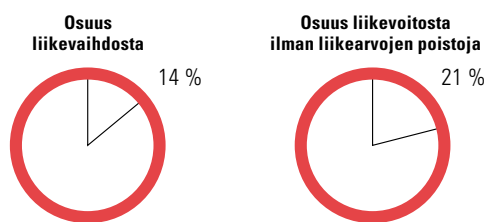
Vuoden aikana ostettiin Tanskassa Dansk Informations Teknologi A/S, jonka henkilöstömäärä on 75. Samoin hankittiin 20 prosentin osuus suomalaisesta uusmediayhtiöstä Visual Systems Ltd:stä.

Tulevaisuudennäkymät

Liiketoiminta-alueen painopistealueet ovat tele, energia ja posti, joilla korkean jalostusarvon palvelujen kysynnän odotetaan jatkuvan voimakkaana. Internet- ja Wap-sovelluksilla on jatkossa yhä kasvava osuus toteutuksista. Tavoitteena on markkinoiden keskikasvun ylittävä kasvu ja johtava markkina-asema Euroopassa valituilla painopistealueilla.

Liiketoiminta-alue pyrkii lähivuosina kasvattamaan toimintaansa Euroopassa, erityisesti Telecom-alueella ja Saksassa, sekä yri- tysostoin että orgaanisella kasvulla.

Julkinen sektori

Julkinen sektori	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto (liikkeenjohtovastuulla), Me	192	174
Liikevaihto	188	171
- henkilöä kohden (liikkeenjohtovast.), EUR 1.000	108,5	101,8
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	25	19
- liikevoitto, % liikevaihdosta	13,2	11,2
- henkilöä kohden*, EUR 1.000	14,3	11,5
Henkilöstö (keskimäärin)	1.767	1.712
Henkilöstö (31.12.)	1.741	1.740

*) henkilöstömäärästä on vähennetty vähemmistöosuus

Tuotteet ja palvelut

Julkisen sektorin liiketoiminta-alue tarjoaa asiakkaille palveluja ja tuotteita, joiden avulla voidaan rakentaa tulevaisuuden tietotekniikkaratkaisuja. Ne perustuvat yhä useammin sähköiseen asiointiin. Tämä merkitsee yleensä ratkaisuja, joissa hyödynnetään uusinta teknologiaa, kuten internetiä ja matkaviestimiä, integroituna perinteisiin järjestelmiin. Julkisen sektorin palvelut ja ratkaisut käsittävät mm. asiakaskohtaiset tietojärjestelmät, talous- ja henkilöstöohjauksen järjestelmät sekä sosiaali- ja terveydenhuollon, opetustoimen ja kirjastojen ratkaisut.

Markkinat

Liiketoiminta-alue tarjoaa ratkaisuja julkisen sektorin kaikille osaluueille. Tärkeimmät kohderyhmät ovat valtionhallinto ja kuntasektori. Tavoitteena on parantaa asiakkaiden palvelukykyä ja toiminnan tehokkuutta sekä kasvattaa hyötyä, jonka palvelut tarjoavat loppukäyttäjille eli kansalaisille.

Valtionhallinnossa TietoEnatorin palvelut kattavat lukuisia toiminta-alueita esimerkkeinä verohallinnon ratkaisut, väestötietojärjestelmä sekä henkilöstö- ja talousohjauksen järjestelmät. Varsinkin Suomessa TietoEnatorilla on vahva asema tietotekniikkapalveluiden toimittajana valtion viranomaisille. TietoEnator tekee yhteistyötä Suomessa mm. ministeriöiden, verohallinnon, eduskunnan ja Suomen Pankin kanssa.

Paikallishallinnossa liiketoiminta-alue tarjoaa ratkaisuja mm. sosiaalitoimeen, terveydenhuoltoon, talous- ja henkilöstöohjaukseen, opetustoimeen ja kirjastoille. Ruotsissa TietoEnator on toimintakuntien yhteistyökumppanina yli kolmenkymmenen vuoden ajan.

Kilpailutilanne

TietoEnatorilla on johtava markkina-asema julkisella sektorilla sekä Suomessa että Ruotsissa. Myös Norjassa ja Tanskassa markkina-asema on hyvä. Vahva asema perustuu läheiseen yhteistyöhön asiakkaiden kanssa sekä eri toiminta-alueiden syvälliseen tuntemukseen.

Kehitys vuonna 1999

Julkinen sektori kehittyi myönteisesti vuonna 1999. Myynti kasvoi 10 % verrattuna vuoteen 1998 ja oli 188 milj. euroa. Tulokset parani

huomattavasti ja oli 25 milj. euroa (19 milj. euroa 1998). Vuoden lopussa liiketoiminta-alueen henkilöstön määrä oli 1741.

Vuosi 2000 -muutostyöt sekä asiakkaiden että liiketoiminta-alueen omiin sovelluksiin olivat yksi vuoden 1999 toiminnan painopistealueista ja tämä työ on viety päätökseen menestyksellisesti ilman ongelmia. Vuoden aikana on myös tehty muutoksia, jotta avainasiakkaiden tarpeet voitaisiin paremmin ottaa huomioon.

Suomessa otettiin lokakuussa käyttöön uusi väestötietojärjestelmä, joka sisältää tietoa väestöstä ja kiinteistöistä. Järjestelmä on suurin viime vuosina Suomessa toteutetuista tietojärjestelmien kehityshankkeista.

Verkkopohjainen kirjastojen tietojärjestelmä IntroActive toteutettiin Tampereen kaupunginkirjastolle. Järjestelmä tarjoaa käyttäjille erittäin joustavat mahdollisuudet käyttää kirjastopalveluita. Asiakas voi internetin välityksellä mm. tarkistaa eri teosten saatavuuden, tehdä varauksia sekä luoda oman kiinnostusprofiilinsa ja saada sen perusteella automaattisesti tietoa. IntroActive on hyvä esimerkki siitä, miten julkisen sektorin palvelut voidaan rakentaa verkkopohjaisiksi.

TietoEnator on yhdessä Eskilstunan kunnan kanssa rakentanut workflow-pohjaisen tietojärjestelmän, joka kattaa kunnan koko toiminnan. Uusi järjestelmä tehostaa kuntahallintoa ja antaa samalla myös kuntalaisille mahdollisuuden saada nopeasti käyttöönsä asiakirjoja internetin välityksellä.

Helsingborgin kaupunki solmi vuonna 1999 sopimuksen TietoEnatorin kanssa järjestelmästä, jonka tavoitteena on rationalisoida kaupungin laskujen käsittelyä. Ruotsin Postin ja TietoEnatorin yhteisesti omistaman Electronic Commerce PEBS AB:n kanssa solmitun sopimuksen ansiosta TietoEnator toimittaa Helsingborgin kaupungille verkkopohjaisen e-fact -ratkaisun.

Procapita ja Efficca – TietoEnatorin ratkaisut opetustoimeen, sosiaalitoimeen, perusterveydenhuoltoon ja erikoissairaanhoidon – ovat vuoden aikana saavuttaneet huomattavaa menestystä.

Tulevaisuuden näkymät

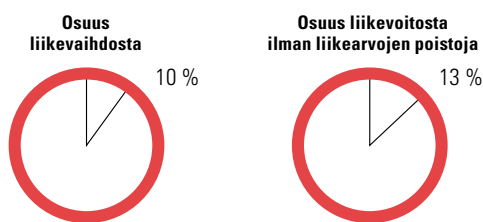
Julkisen sektorin tulevaisuuden näkymät ovat edelleen myönteiset. Vuoden 2000 ja euron mukanaan tuomien teknisten muutosten johdosta monet asiakkaat ovat lykänneet investointejaan. Nyt kun vuosituhannen vaihte on ohi, asiakkaat voivat panostaa uusiin tulevaisuuden hankkeisiin.

Yhä suurempi osuus liiketoiminta-alueen palveluista perustuu internetiin ja intranetiin. Koska internetin käyttö on erittäin yleistä Pohjoismaissa, kohdistuu julkiseen sektoriin yhä kasvavia paineita avata keskeisten järjestelmien tiedot kansalaisille internetin välityksellä. Myös sähköinen asiointi lisääntyy ja julkisen sektorin alihankinta hoidetaan jatkossa yhä kasvavassa määrin sähköisesti. Tulevina vuosina liiketoiminta-alue keskittyykin yhä enemmän sähköisen asiointiin, nk. "Digital Governmentin" kehittämiseen.

TietoEnatorin tavoitteena on vahvistaa asemaansa tietotekniikkaratkaisujen toimittajana julkisella sektorilla Pohjois-Euroopassa. Kasvu tapahtuu lähinnä yritysostojen mutta myös organisaation kasvun kautta. Kiinnostavia markkina-alueita ovat mm. Alankomaat ja Saksa, joiden julkinen sektori muistuttaa Pohjoismaiden julkista sektoria. Liiketoiminta-alueen kilpailukyky perustuu Pohjoismaiden selkeään etumatkaan tietotekniikan ja internetin käytössä sekä toimialan syvälliseen tuntemukseen.

Teollisuus

Teollisuus	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto, Me	131	120
- henkilöä kohden, EUR 1.000	112,9	103,8
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	15	12
- liikevoitto, % liikevaihdosta	11,7	9,7
- henkilöä kohden, EUR 1.000	13,2	10,1
Henkilöstö (keskimäärin)	1.164	1.159
Henkilöstö (31.12.)	1.146	1.182

Tuotteet ja palvelut

Teollisuuden alueella TietoEnator tuottaa tietotekniikkapalveluja prosessiteollisuudelle ja valmistavalle teollisuudelle. Palvelut katuvat asiakkaan koko arvoketjun asiakkaan tuotekehitystoiminnasta loppuasiakkaalle. Liiketoiminta-alueen kilpailuetuja ovat asiakastoimialojen vahva tuntemus, edistysellisen tietotekniikan hyödyntäminen, valmiit tuotepohjaiset ratkaisut ja kansainväliset yrityssohjelmistot.

Markkinat

Liiketoiminta-alue palvelee asiakkaitaan siellä, missä nämä toimivat ja työskentelee laajassa, pitkäaikaisessa yhteistyössä heidän kanssaan. Päämarkkinat ovat tällä hetkellä Suomi ja Ruotsi.

Tuotepohjaisia palveluita, kuten esimerkiksi paperitehtaiden tehdasjärjestelmiä, toimitetaan maailmanlaajuisesti toimitusten pääpainopisteen ollessa Keski-Eurooppa.

Teollisuuden asiakaskunnan muodostavat pohjoismaiset, maailmanlaajuisesti toimivat vientiteollisuusyritykset metsä-, tietoliikenne-, prosessi- ja konepajateollisuudessa.

Kilpailuasema

Teollisuuden asiantuntijapalveluissa liiketoiminta-alueen asema on vahva Suomessa. Metsäteollisuudessa se on maailman johtavia toimittajia.

Tietoliikenne-, puolustusväline- ja autoteollisuusasiakkaiden tuotteiden sisältämissä tietojärjestelmissä eli ns. sulautetuissa järjestelmissä liiketoiminta-alue on markkinajohtaja Ruotsissa ja käynnistämässä toimintaansa Suomessa.

Kansainvälisesti toimivat tietotekniikan konsultointiyritykset kasvattivat markkinaosuuttaan teollisuudessa.

Loppuvuodesta kysyntä siirtyi selkeästi teollisuuden sähköisen liiketoiminnan uusiin operatiivisiin sovelluksiin. Perustietojärjestelmätoimittajien markkina-aseman nähdään vahvistuvan, kun uudet liiketoimintaratkaisut liitetään olemassa oleviin järjestelmiin.

Vuoden 1999 kehitys

Kysyntä on ollut vahvaa kaikissa korkean jalostusarvon palveluissa, erityisesti elektroniikkateollisuudessa. Puhtaan henkilötöiden kysyntä heikentyi loppuvuodesta etenkin Ruotsissa. Kokonaisuudessaan liiketoiminta-alueen myynti oli 131 milj. euroa. Myynti kasvoi 9 %. Ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus on jonkin verran hidastanut myynnin kasvua. Liiketoiminta-alueen tulos parani 32 % ja oli 15 milj. euroa. Tuloskehitys oli myönteinen lukuun ottamatta eräitä Ruotsin yksiköitä. Näissä yksiköissä on käynnistetty kustannustasoa alentava toimenpideohjelma tuloksen parantamiseksi.

Vuoden aikana henkilöstön kasvu painottui Suomeen, missä myös lähtövaihtuvuus on ollut matalalla tasolla. Ruotsissa kilpailu tietotekniikka-ammattilaisista on ollut kovaa, mikä on aiheuttanut merkittävää lähtövaihtuvuutta ja vaatinut kovia ponnisteluja rekrytoinnissa. Teollisuus-liiketoiminta-alueen henkilöstömäärä oli vuoden lopussa 1.146.

Paperiteollisuuden tehdasjärjestelmistä solmittiin vuoden aikana kauppia useissa Euroopan maissa mm. Ahlströmin, AssiDomänin ja StoraEnson kanssa.

Sulautetuissa järjestelmissä Ruotsissa panostettiin kolmannen sukupolven matkaviestinten UTMS (Universal Mobile Telecommunications Systems) teknologiaan ja saatiin useita toimeksiantoja sekä UTMS-järjestelmien että simulointisovellusten alueella. Sekä Suomessa että Ruotsissa toteutettiin ensimmäisen sukupolven WAP-sovelluksia. Asiakaskuntaan kuului mm. StoraEnso.

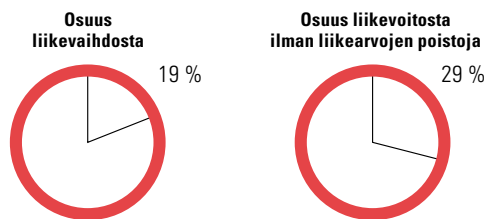
Teknologioiden nopeaan uusiutumiseen vastattiin vahvistamalla sähköisen liiketoiminnan konsultointia ja teknologiakonsultointia, perustamalla Java-osaamiskeskukset Tukholmaan ja Göteborgiin sekä investoimalla Middleware- ja Lotus-toimintaan. Liiketoiminta-alue saavutti tunnustetun aseman Windows CE- ja EPOC32-käyttöjärjestelmien osaajana sulautettujen järjestelmien markkinoilla.

Tulevaisuuden näkymät

Painopiste yritysten toiminnanohjousratkaisujen toimittamisessa siirtyy perusjärjestelmistä lisäarvopalvelujen toimittamiseen. Tällaisia alueita ovat mm. asiakashallinta, tuotetiedon hallinta ja dokumenttien hallinta.

Kysyntä pysyy vahvana korkean jalostusarvon palveluissa. Eri-tyyppisen vahvaa kysyntä on sähköisen liiketoiminnan konsultoinnissa ja tietojärjestelmien toimittamisessa sekä asiakkaiden tuotekehitystä tukevista ns. sulautetuista järjestelmissä.

Käsittely- ja verkkopalvelut

Käsittely- ja verkkopalvelut	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto, Me	250	226
- henkilöä kohden, EUR 1.000	158,9	159,7
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	34	30
- liikevoitto, % liikevaihdosta	13,5	13,5
- henkilöä kohden, EUR 1.000	21,4	21,5
Henkilöstö (keskimäärin)	1.575	1.415
Henkilöstö (31.12.)	1.668	1.427

Tuotteet ja palvelut

Liiketoimintaryhmän toiminnot käsittävä Totalpro-palvelukokonaisuus ulottuu tietoteknisen toimintaympäristön tarveanalyysistä toiminnan suunnitteluun ja laatuksitteluun ja laatukriteereiden määrittelyyn, ympäristön tekniseen toteutukseen, toiminnan käynnistämiseen, ympäri-vuorokautiseen valvontaan, virhetilanteiden korjaamiseen ja toimintaan liittyvien tietojen raportointiin kaikilta palvelualueilta. Totalpro-tuotemerkki on rekisteröity kaikkialla Euroopassa.

Toiminnan tavoitteena on vapauttaa asiakkaiden voimavarat heidän oman strategiansa ja liiketoimintansa kehittämiseen ja tuottaa heille erikoistumisen kautta syntyviä kustannus- ja laatuhyötyjä.

Markkinat

Käsittely- ja verkkopalvelut tarjoaa palvelujaan pääasiassa Tieto-Enatorin neljän asiakastoimialapohjaisen liiketoiminta-alueen nykyiselle ja tulevalle asiakaskunnalle. Tällöin voidaan mahdollisimman tehokkaasti ja asiakasta hyödyttävästi yhdistää jatkuvat käsittely- ja verkkopalvelut asiakkaan liiketoiminta-aluekohtaisiin kehityshankkeisiin.

Käsittely- ja verkkopalvelujen toimintakonsepti soveltuu parhaiten yrityksille ja yhteisöille, jotka hyödyntävät toiminnassaan laajoja tietoverkkoja. Tästä syystä asiakaskunta muodostuu pääosin suur-yrityksistä ja julkisista laitoksista. Yhteistyössä muiden liiketoimintaryhmien kanssa on menestyksellisesti kehitetty tehokkaita toimintamalleja myös pienempien yksiköiden palveluun. Tällöin asiakkaiden saavuttama hyöty perustuu tietojärjestelmien sisällön ja jätettävien laiteresurssien luomii toiminnallisuus-, laatu-, luotettavuus- ja kustannusetuihin.

Liiketoiminta-alueen toiminta on toistaiseksi suuntautunut ennen kaikkea Suomeen ja Ruotsiin. Toimimalla lähinnä näissä kahdessa maassa liiketoiminta-alue on saavuttanut jo yli 11 %:n markkinaosuuden Pohjoismaissa. Se on toinen johtavista toimittajista koko alueella IBM:n ohella. Tämän lisäksi Käsittely- ja verkkopalvelut toimii asiakkaidensa suorana tukena Belgiassa, Saksassa ja Iso-Britanniassa.

Kilpailuasema

Liiketoiminta-alueen vahva markkina-asema Pohjoismaissa perustuu tehokkaiden ja kattavien Totalpro-palvelujen lisäksi syvälliseen toimialaosaamiseen, jota vahvistaa tiivis yhteistyö TietoEnatorin asiakastoimialapohjaisten liiketoiminta-alueiden kanssa. Toimintamalli on ainutlaatuinen ja tarjoaa asiakkaille mahdollisuuden merkittäviin kustannussäästöihin tietojärjestelmäinvestoinneissa.

Suomessa Totalpro-tuotemerkki on markkinajohtaja 47 % markkinaosuudellaan. Ruotsissa Totalprolla on yli 10 %:n markkinaosuus.

Vuoden 1999 kehitys

Käsittely- ja verkkopalveluiden kysyntä vahvistui edelliseen vuoteen verrattuna. Voimakkainta kasvu oli sähköisen kaupankäynnin palveluissa. Koko liiketoiminta-alueen myynti kasvoi 11 % edellisvuodesta ja oli 250 milj. euroa. Myös tulos kehittyi myönteisesti liikevoiton ollessa 34 milj. euroa. Henkilöstön määrä kasvoi 11 % ja oli vuoden lopussa 1.668.

Merkittäviä sähköisen liiketoiminnan alueella tehtyjä uusia kaappoja olivat mm. Sanoma-WSOY:n internet-palveluiden kehittämisprojektin teknisen arkkitehtuurin suunnittelu sekä Multimedia Delivery Europe -projekti, joka on EU:n rahoittama opetussektorin digitaaliseen arvoketjuun liittyvä kehityshanke. Suomessa perustettiin yhdessä tärkeimpien pankkien, suurimman teleoperaattorin ja Suomen Postin kanssa sähköisen liiketoiminnan varmennepalveluihin keskittyvä Certall Finland Oy. Merkittäviä uusia ulkoistushankkeita olivat Ruotsissa Apoteketsbolagetin ja Celsius Boforsin sekä Suomessa Metsäliitto-konsernin ja Metra-konsernin kanssa tehdyt sopimukset.

Vuoden alussa aloitti toimintansa osaamiskeskus (Competence Center). Yksikköön keskitettiin sellaisia erikoisosaamisalueita, joita voidaan hyödyntää laajasti koko Käsittely- ja verkkopalvelujen asiakaskunnassa. Osaamiskeskus tarjoaa tällä hetkellä konsultointi- ja projektipalveluja tietohallinnon mallintamis- ja kehityshankkeissa, sähköpostipalveluja, kehitys- ja ylläpitopalveluja Domino-palvelinympäristöissä sekä SAP R/3-palveluja asiakkaiden toiminnanohjausjärjestelmien suunnittelussa ja toteutuksessa.

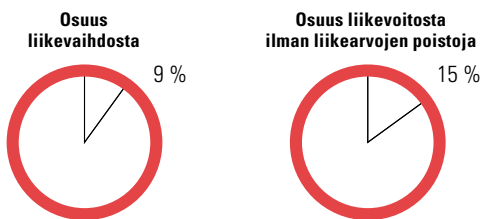
Tulevaisuudennäkymät

Tietojärjestelmäpalvelujen ulkoistuksen uskotaan yleistyvän tulevina vuosina, mikä merkitsee kysynnän kasvua Käsittely- ja verkkopalveluille. Myös sähköisen kaupankäynnin palvelujen kysyntä kasvaa voimakkaasti palvelutarjonnan laajentuessa ja käyttäjäkunnan kasvaessa.

Osaamiskeskuksen ja integroitukonsultoinnin nykyisten palvelujen kysyntä kasvaa tulevina vuosina toimialan keskimääräistä kasvuvauhtia nopeammin. Vuoden 2000 aikana kehitetään lisäksi esim. osaamisalueita ja palveluita, jotka mahdollistavat järjestelmien käytön internet-käyttöliittymän kautta langattomasti ja turvallisesti.

Käsittely- ja verkkopalvelujen tavoitteena on vuoden 2000 aikana vahvistaa asemaansa ja kasvattaa markkinaosuuttaan erityisesti Ruotsin markkinoilla. Jatkossa toimintaa laajennetaan muualle Eurooppaan sekä orgaanisen kasvun että yrityskauppojen kautta. Kansainvälistyminen tapahtuu pääasiassa yhteistyössä asiakastoimialakohtaisten liiketoiminta-alueiden kanssa.

Ohjelmistopalvelut

Ohjelmistopalvelut	1.1.-31.12.99	1.1.-31.12.98
Liikevaihto, Me	120	106
- henkilöä kohden, EUR 1.000	123,2	122,8
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoja, Me	18	16
- liikevoitto, % liikevaihdosta	15,1	15,2
- henkilöä kohden, EUR 1.000	18,7	18,7
Henkilöstö (keskimäärin)	975	863
Henkilöstö (31.12.)	996	916

Tuotteet ja palvelut

Ohjelmistopalvelut tarjoaa asiakkailleen toimialariippumattomia talous- ja henkilöstöhallinnon ja palkanlaskennan ohjelmistoja ja -palveluja. Itse kehitetyt ohjelmistotuotteet, Tieto Persona ja Tieto Economa, ovat henkilöstö- ja taloushallinnon kokonaisratkaisuja, jotka ovat koottavissa asiakkaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Laajamittainen teknologiakonsultointi tietokantojen, dokumenttien ja järjestelmien hallinnoimiseksi ja sovellusten kehittämiseksi on keskeinen osa ohjelmistopalveluiden toimintaa. Ohjelmistopalvelut toimii myös ammattimaiseen tietojärjestelmien hallintaan ja ylläpitoon tarkoitettujen, pääosin amerikkalaisten yritysten kehittämien tuotteiden skandinaavisena edustajana.

Markkinat

Ohjelmistopalvelut toimii kaikilla julkisen ja yksityisen sektorin toimialoilla. Tärkein markkina-alue on Pohjoismaat. Pohjoismaisten yritysasiakkaiden ulkomaiset toimipisteet ovat tärkeä kansainvälinen markkinasegmentti.

Asiakaskunta muodostuu pääosin keski- ja suurista yrityksistä ja organisaatioista sekä pk-sektorista, mutta joukossa on myös suuria globaaleja toimijoita. EU:n myötä yhtenäistyvät taloushallinnon käytännöt luovat ohjelmistopalveluille uusia potentiaalisia markkinoita.

Kilpailuasema

TietoEnatorin Ohjelmistopalvelut on alansa johtava toimija Pohjoismaissa. Vahva kilpailuasema rakentuu pitkäaikaiseen alan osaamiseen, jolla on saavutettu toiminnan volyymin ja kannattavuuden mahdollistava laaja asiakaspohja. Valmisohjelmistot on valmiiksi rakennettu siten, että ne sisältävät talous- ja henkilöstöohjauksen parhaat toimintatavat eri toimialoille ja mahdollistavat näin nopean, tehokkaan ja taloudellisen käyttöönoton. Prosessia tuetaan asiantuntevalla palvelulla varmistamalla, että kukin asiakas saa käyttöönsä yksilöllisiin tarpeisiinsa parhaiten sopivat tuotteet.

Toimiminen osana suurta tietotekniikkakonsernia tarjoaa riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit mittavaan tuotekehitystyöhön. Henkilöstö, joka hallitsee sekä uuden että vanhan informaatioteknologian ja eri alojen talous- ja henkilöstöhallinnon tarpeet, varmistaa TietoEnatorin vahvan markkina-aseman.

Vuoden 1999 kehitys

Ohjelmistopalveluiden liikevaihto vuonna 1999 oli 120 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen oli 13%. Kysyntä oli erittäin voimakasta etenkin vuoden alkupuoliskolla, jolloin Y2K- ja euromuutokset sekä niiden päivitykset lisäsivät voimakkaasti myyntiä erityisesti taloushallinnon alueella. Teknologiakonsultoinnin puolella kasvu oli alkuvuodesta vähäisempää johtuen siitä, että Y2K- ja euromuutoksiin keskittyvät asiakkaat lykkäsivät suurelta osin muiden, teknisesti vaativien järjestelmämuutosten toteuttamista. Loppuvuodesta kiinnostus uuden sukupolven digitaalisiin ratkaisuihin lisääntyi huomattavasti.

Toiminnan tulos kasvoi kaikilla osa-alueilla. Liikevoitto oli 18 milj. euroa eli 15 % liikevaihdosta. Henkilöstömäärä kasvoi 13 % ja oli vuoden lopussa 996.

Ohjelmistopalvelujen mittavat investoinnit tuotekehitykseen jatkuivat kertomusvuonna. Henkilöstöhallinnon järjestelmiä kehitettiin voimakkaasti ja kaikista tärkeimmistä tuotteista tuotiin markkinoille uudet versiot. Henkilöstöohjauksen internet-ratkaisut olivat tuotekehityksessä keskeisellä sijalla. Suomessa tuotiin markkinoille Tieto Persona Foorumi. Kyse on internet-pohjaisesta palvelusta, jonka avulla asiakkaat voivat hallinnoida palkanlaskentaa ja henkilöstöhallintoon liittyvää tietoa. Uuden TietoPersona Linkin avulla digitalisoidaan palkanlaskennan tietovirrat yritysten ja niiden sidosryhmien välillä.

Tieto Personan kansainvälinen versio tuotiin markkinoille huhtikuussa Ruotsissa pidetyssä kansainvälisessä käyttäjäkonferenssissa. Vuoden aikana Tieto Persona vietiin myös uusille Tanskan markkinoille. Ensimmäiset sopimukset tehtiin Dako A/S:n ja ASG A/S:n kanssa. Suomen suurimman mediatalon, Sanoma-WSOY:n, kanssa tehtiin mittava sopimus uuden henkilöstöhallinnon järjestelmän kehittämisestä ja käyttöönotosta.

Tieto Economaa kehitettiin ennen kaikkea tuomalla markkinoille uusia taloushallinnon moduleita sekä Suomessa että Norjassa. Tieto Economan uusi kansainvälinen versio saatiin valmiiksi kesäkuussa ja siitä tehtiin ensimmäiset sopimukset myös Ruotsin markkinoille. Useita projekteja aloitettiin digitaalisten taloushallinnon palvelujen kehittämiseksi.

Dokumenttien hallinnan alueella ohjelmistopalvelut solmi erittäin merkittävän 80.000 käyttäjää kattavan sopimuksen verkkopohjaisen Documentum-tiedonhallintaohjelmiston toimittamisesta Ericssonille. Mittava Documentum-sopimus solmittiin myös Tanskan parlamentin kanssa.

Tulevaisuudennäkymät

Ohjelmistopalveluiden vahva kehitys jatkuu. Kertomusvuoden tavallista voimakkaampi kysyntä ja asiakkaiden tekemät suuret investoinnit Y2K- ja euromuutoksiin saattavat aiheuttaa lyhytaikaista kysynnän laantumista vuoden 2000 alussa. Uuden teknologian nopeutuvan kehityksen johdosta on kuitenkin aihetta uskoa kysynnän jälleen vilkastuvan vuoden 2000 loppupuoliskolla. Myös euromuutokset saattavat aiheuttaa kysyntään vielä uuden huipun vuoteen 2002 mennessä.

Ohjelmistopalvelut panostaa tulevaisuudessa voimakkaasti digitaalisten raportointi- ja tietojen siirtojärjestelmien kehittämiseen yritysten sisällä sekä yritysten ja niiden sidosryhmien välillä.

Hallituksen toimintakertomus

TietoEnator Oyj muodostettiin suomalaisen Tieto Oyj:n ja ruotsalaisen Enator AB:n (publ) yhdistämisellä 7. heinäkuuta 1999. TietoEnator tarjoaa korkean jalostusarvon tietotekniikkapalveluita niillä markkinasektoreilla, joilla se voi saavuttaa alan parhaan osaamisen, vahvan markkina-aseman ja hyvän kannattavuuden. Konserni on yksi Euroopan johtavista tietotekniikkapalveluiden tarjoajista. Yhdistyminen paransi konsernin kansainvälistä kilpailukykyä ja loi vahvan pohjan kasvun jatkumiselle tulevaisuudessa.

Yhdistyminen toteutettiin Tiedon Enatorin osakkeenomistajille suunnatulla julkisella tarjouksella, jossa Tieto tarjosi 0,725 Tiedon osaketta yhdestä Enatorin osakkeesta. Osakkeenomistajat, jotka edustivat 98 %:a Enatorin osakkeista ja niiden tuottamista äänistä, hyväksyivät tarjouksen. Jäljellä olevien osakkeiden lunastustoimenpiteet on aloitettu. TietoEnator on hankkinut jäljelle jääneitä vähemmistöosakkeita niin, että vuoden lopussa 0,19 % Enatorin osakkeista oli vähemmistöomistajien hallussa.

TietoEnatorin osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä ja Tukholman Arvopaperipörssissä.

TietoEnatorin hallitus 7. heinäkuuta 1999 alkaen

TietoEnatorin hallituksessa on kahdeksan varsinaista jäsentä, jotka valitsee yhtiökokous, ja näiden lisäksi kaksi jäsentä ja näiden henkilökohtaiset varamiehet, jotka valitsee henkilöstö. Hallituksen jäsenet ovat Olof Lund, Enatorin hallituksen entinen puheenjohtaja; Aulis Salin, toimitusjohtaja, Sonera Oyj; Bengt Braun, toimitusjohtaja, Bonnier AB; professori Thomas Falk, johtaja, Ruotsin Teollisuustyönantajat; Kalevi Kontinen, varatoimitusjohtaja, MeritaNordbanken; Matti Lehti, toimitusjohtaja, TietoEnator Oyj; Kaj-Erik Relander, varatoimitusjohtaja, Sonera Oyj; ja Anders Ullberg, talousjohtaja, SSAB. Hallituksen puheenjohtaja on Olof Lund ja varapuheenjohtaja Aulis Salin. Henkilöstön edustajat ovat Eeva Luoto ja Paul Wiberg ja heidän henkilökohtaiset varamiehenä Juha Reinisalo ja Bo Persson.

Liiketoiminta

TietoEnator tarjoaa vahvaan asiakas- ja toimialaosaamiseen perustuvia konsultointi-, järjestelmäkehitys-, integraatio- ja ylläpitopalveluita. Asiakastoimialat ovat finanssi, telekommunikaatio, energia, posti, kauppa, media, kuljetus, logistiikka, matkustus, julkiset palvelut sekä prosessiteollisuus ja valmistava teollisuus. Palveluihin kuuluvat lisäksi asiakkaan toimialasta riippumattomat käsittely- ja verkkopalvelut sekä talous- ja henkilöstöohjauksen ohjelmistopalvelut ja teknologiakonsultointi. Verkkotalouden edellyttämät suurimmat tietotekniikkainvestoinnit kohdistuvat liiketoiminnan ydinjärjestelmiin, joiden rakentaminen ja hoitaminen vaativat vankkaa toimiala- ja tietotekniikkaosaamista. TietoEnatorilla on keskeinen asema asiakkaidensa sähköisen liiketoiminnan kehittämisessä.

Konsernirakenteen muutokset

Konsernin keskittymisstrategian mukaisesti päätettiin puolustus-teollisuudesta ja verkkoinfrastruktuurin laiteliiketoiminnasta vetäytyä.

TietoEnatorin Ruotsin puolustusvoimille suunnatut palvelut päätettiin yhdistää Celsius Aerotech AB:n kanssa 1.1.2000 alkaen. Näin syntyneestä uudesta yhtiöstä, Aerotech Telub:sta, Celsius omistaa 57 % ja TietoEnator 43 %. Yhtiön vuosittainen liikevaihto on 252 milj. euroa ja henkilömäärä noin 2.600. TietoEnatorin henkilömäärää järjestely vähensi noin tuhannella ja liikevaihtoa noin 107 milj. eurolla. Lisäksi Aerotech Telubille myytiin tammikuussa 2000 Information ja Media AB, jonka liiketoimintaan kuuluvat tiedonhuolto ja dokumentointi ja jonka pääasiakkaita ovat mm. Ruotsin puolustusvoimat ja puolustustarviketeollisuus. Yhtiön liikevaihto on noin 15 milj. euroa ja henkilömäärä 160.

Laitetoiminta ei kuulu TietoEnatorin ydinliiketoimintaan, mikä vuoksi TietoEnator on päättänyt vähentää omistussuuttaan alle 50 %:iin verkkoinfrastruktuurin laiteliiketoimintaan keskittyneistä ruotsalaisesta Dotcom AB:stä ja tanskalaisesta NetDesign A/S:stä vuoden 2000 ensimmäisen puoliskon aikana.

Vuoden 1998 lopulla Tieto Corporation ja ruotsalainen Entra Data AB päättivät yhdistää pankki-, rahoitus- ja vakuutus toimialaa palvelevia liiketoimintoja. Yhdistäminen toteutettiin suunnatulla Tiedolle Entran osakkeita. Konsernin sisäisenä rakennejärjestelynä Entra Data osti Enatorin pankki- ja rahoitustoiminnot Ruotsissa.

Suomen kilpailuviraston asettamien yhdistymisehtojen mukaisesti Enator AB:n suomalainen tytäryhtiö Enator-ryhmä Oy myytiin marraskuussa 1999 uudelle sijoittajien muodostamalle yhtiölle.

Muutokset johdossa

Konsernin kehitysjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi nimitettiin Juhani Strömberg Kent-Åke Jönssonin siirtyessä Atle IT:n toimitusjohtajaksi. Juhani Strömberg on aiemmin vastannut uusista liiketoiminnoista Käsittely- ja verkkopalvelut -liiketoiminta-alueella.

Konsernin viestintäjohtajaksi ja johtoryhmän jäseneksi on nimitetty Eric Österberg Kjell Westerbackin eron jälkeen. Eric Österberg siirtyy TietoEnatoriin 1. toukokuuta 2000 Ericssonin palveluksesta.

Taloudelliset tavoitteet

Konsernin yleisenä tavoitteena on parantaa omistaja-arvoa kasvun, kannattavuuden ja pääoman tehokkaan käytön avulla. Yksilöidyt taloudelliset tavoitteet ovat:

- orgaaninen kasvu, joka on vähintään samalla tasolla kuin markkinoiden kasvu,
- lisäkasvu yritysstojen kautta,
- liikevoiton (EBIT) tulee ylittää 10 %,
- jokaisen liiketoiminta-alueen tulee tuottaa omistaja-arvoa.

Tehokas pääoman käyttö merkitsee myös sitä, että taseessa pyritään välttämään ylipääomittumista. Nettovelkaantumisasasteen (gearing) tavoite on 0-30 %:n välillä. Ylimääräinen likviditeetti voidaan jakaa osakkeenomistajille, jos jakokelpoiset varat tämän sallivat, sekä osinkoina että osakkeiden takaisinoston kautta.

Hallituksen toimintakertomus

Konsernirakenteen muutokset

	% osakkeista	Liikevaihto	Henkilö- määrä	Yhdistymisen, oston tai myynnin päivämäärä	Liiketoiminta
Yhdistymiset ja yritysostot					
Enator AB	100			1.1.1999	
Entra Data AB	56*)	37 MEUR	385	1.2.1999	Tietotekniikkapalvelut finanssi- sektorille
Dansk Informations Teknologi A/S, DIT	100	8 MEUR	75	1.7.1999	Tietotekniikkaratkaisut työttömyys- kassoille ja ammattiliitoille
NetDesign A/S	100	18 MEUR	59	1.5.1999	Tietoverkot sekä konsultointi, koulutus ja palvelu
Visual Systems Ltd	20	2 MEUR	38	19.8.1999	Verkkosovellusten kehittäminen ja markkinointi
Aerotech Holding AB) 50 % äänistä	43	252 MEUR	2.600	1.1.2000	Puolustusvoimien palvelut Ruotsissa
Yritysmyyntit					
Enator-ryhmä Oy	100	11 MEUR	120	1.11.1999	Business Intelligence -ratkaisujen sekä hallinnollisten ja operatiivisten ratkaisujen toimittaminen
Puolustusvoimien palvelut mukaan lukien seuraavat yritykset: Enator Communications AB Enator Communications A/S Enator Driftentreprenader AB Enator Internservice AB Enator Miltest AB Enator Moveo AB Enator Teleanläggningar AB Enator Telub AB Telub AB Enator Holding AB	100	107 MEUR	1.000	1.1.2000	Puolustusvoimien palvelut Ruotsissa
TietoEnator Information och Media AB mukaan lukien seuraavat komissionäärit: TietoEnator Information Management AB TietoEnator Inforum AB TietoEnator Utbildning AB	100	15 MEUR	160	1.1.2000	Puolustusvoimien palvelut Ruotsissa

Taloudellinen kehitys

Enator ja Tieto yhdistyivät 7. heinäkuuta 1999, mutta TietoEnatorin luvut on yhdistetty yhdistelmämenetelmän mukaisesti vuoden alusta.

Konsernin liikevaihto kasvoi 13,9 % 1.229,1 milj. euroon (1.079,2). Kurssierojen vaikutus pois lukien kasvu oli 13,4 %. Vertailukelpoisten yksiköiden orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 7,3 %. Kasvu oli voimakkainta Finanssiryhmässä johtuen Entrasta, joka on yhdistetty helmikuun 1999 alusta. Ruotsin puolustussektorin kasvu oli edelleen heikkoa alhaisen kysynnän vuoksi. Maantieteellisesti kasvu oli 14 % Suomessa, 9 % Ruotsissa ja 40 % muissa maissa.

Liikevoitto (EBIT) oli 107,7 milj. euroa (105,0). Liikevoitto suhteessa liikevaihtoon oli 8,8 %. Lukuun sisältyy 20,0 milj. euroa

kertaluonteisia tuottoja omaisuuden ja liiketoiminnan myynnistä. Yhdistymiseen liittyvät kustannukset on arvioitu 16 milj. euroksi. Lukuun sisältyvät suorat kustannukset ja uudelleenjärjestelyjen sisäiset vaikutukset. Liikevoittoon sisältyy myös 14,7 milj. euron (14,7) varaus vuosittaisiin tulospalkkioihin sekä henkilöstön kehittämisen- ja koulutusrahastoon.

Kaikki liiketoiminta-alueet Palveluita lukuun ottamatta kasvattivat liikevoittoaan. Palvelut on vahvistanut asiakastoimialoitaista strategiaansa (telekommunikaatio, energia, kauppa). Tämä kehitys yhdessä uuden teknologian hankkeiden kustannusten ylittymisen kanssa on vaikuttanut kielteisesti tulokseen. Uuden teknologian hankkeiden vaikutus on ollut noin 8 milj. euroa. Palveluiden kannattavuuteen vaikutti myös matalan jalostusarvon palveluiden heikentynyt kysyntä Ruotsissa ja Norjassa. Finanssiryh-

Liikevaihto ja liikevoitto liiketoiminta-alueittain

Me	Liikevaihto			Liikevoitto			Marginaali	
	1-12 99	1-12 98	Kasvu	1-12 99	1-12 98	Kasvu	1-12 99	1-12 98
Finanssiryhmä								
- TietoEnatorin liikk.johdovastuulla	178	124	+44 %					
- suhteessa TietoEnatorin omistukseen	140	89	+57 %	18,4	15,8	+16 %	13,1 %	17,8 %
Palvelut	193	161	+20 %	8,5	18,2	-53 %	4,4 %	11,3 %
Julkinen hallinto								
- TietoEnatorin liikk.johdovastuulla	192	174	+10 %					
- suhteessa TietoEnatorin omistukseen	188	171	+10 %	24,8	19,3	+29 %	13,2 %	11,2 %
Teollisuus	131	120	+9 %	15,4	11,7	+32 %	11,7 %	9,7 %
Käsittely- ja verkkopalvelut	250	226	+11 %	33,8	30,4	+11 %	13,5 %	13,5 %
Ohjelmistopalvelut	120	106	+13 %	18,2	16,1	+13 %	15,1 %	15,2 %
Konsernin sisäiset eliminoinnit I	-72	-54	+33 %					
TietoEnatorin liiketoiminta-alueet	950	819	+16 %	119,1	111,5	+7 %	12,5 %	13,6 %
Uudelleenorganisointi								
Verkkoinfrastruktuuri	145	113	+28 %	-1,7	2,4	-171 %	-1,2 %	2,1 %
Puolustussektori Ruotsi	122	130	-6 %	9,8	12,5	-22 %	8,1 %	9,6 %
Muut	21	23		-8,7	-12,2			
Konsernin sisäiset eliminoinnit II	-9	-6	+41 %					
Liikevaihto yhteensä / Liikevoitto ennen liikearvojen poistoja	1.229	1.079	+14 %	118,5	114,2	+4 %	9,6 %	10,6 %
Liikearvojen poistot				-10,8	-9,2	+17 %		
LIIKEVOITTO (EBIT)				107,7	105,0	+3 %	8,8 %	9,7 %

män voittoprosentin alentuminen johtui Entrasta.

Liikevoitto laski yksiköissä, jotka olivat myynnin kohteina. Myyntipäätösten jälkeen näissä yksiköissä on keskitytty toiminnan rationalisointiin ja myynnin valmisteluun, mikä on heikentänyt kannattavuutta.

Osakekohtainen voitto oli 0,90 euroa (0,96), ja ilman liikearvojen poistoja 1,04 euroa (1,08).

Sijoitetun pääoman tuotto oli 29,5 % (33,6) ja oman pääoman tuotto 21,2 % (25,2).

Tilaukanta, joksi katsotaan vain sitovasti tilattujen palveluiden yhteismäärä, oli 478,8 milj. euroa 31. joulukuuta 1999. Luku ei sisällä verkkoinfrastruktuurin ja Ruotsin puolustussektorin tilaukanta, joka oli yhteensä 93,6 milj. euroa.

Hallituksen toimintakertomus

• Maksupalautus SPP:stä

Ruotsalaisen toimihenkilöiden eläkelaitoksen (SPP) antamien tietojen mukaan 31 milj. euroa SPP:n konsolidoitua ylijäämää kohdistuu TietoEnator-konsernin yrityksille. SPP ei ole tähän mennessä ilmoittanut, miten tai milloin nämä varat luovutetaan. Tätä summaa ei ole otettu huomioon tilinpäätöksessä.

• Investoinnit

Välittömät investoinnit käyttöomaisuuteen ja muihin pitkävaikutteisiin menoihin olivat 102,8 milj. euroa. Koneisiin ja laitteisiin investoitiin 38,4 milj. euroa ja tytäryhtiöosakkeisiin 40,7 milj. euroa. Konsernin Espoossa sijaitseviin keskeisiin toimitiloihin liittyvät investoinnit olivat 10,9 milj. euroa.

Rahoitusleasingosimusten laskentaperiaatemuutoksen johdosta käyttöomaisuuteen aktivoitiin lisäksi 19,9 milj. euroa.

• Rahoitus

Liiketoiminnan rahavirta oli yhteensä 117,2 milj. euroa. Käyttöomaisuusinvestoinnit olivat 56,9 milj. euroa ja yritysostoihin käytettiin 22,5 milj. euroa. Tytäryritysten ja käyttöomaisuuden myynti lisäsivät konsernin rahavaroja 34,8 milj. eurolla. Osinkojen maksamiseen käytettiin 33,5 milj. euroa. Noin 16 milj. euroa käytettiin Enatorin osakkeiden lunastamiseen vähemmistöosakailta.

Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta poiketen toteutetut osakepääoman korotukset sekä optiolainan liikkeeseenlasku on selvitetty kohdassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

Taseen loppusumma oli 702,6 milj. euroa (561,0). Omavaraisuusaste oli 52,8 % (56,8) ja nettovelkaantumisaste (gearing) -13,2 % (-15,9). Rahavarat olivat 113,8 milj. euroa (84,6) ja käytettävissä luottolimiittejä oli 20 milj. euroa.

Henkilöstö

Henkilömäärä kasvoi vuoden aikana 9,6 % ollen keskimäärin 11.058 (10.089). Vuoden aikana palkattiin 1.584 uutta henkilöä. Kokoaikaisien henkilöiden määrä vuoden lopussa oli 11.098 (10.335) kun huomioidaan 1.079 lähtenyttyä ja yritysjärjestelyt. Henkilöstön vaihtuvuus pieneni 1999 aikana ollen 9,8 % kun se edellisellä vuonna oli 11,3 %.

TietoEnator jatkoi panostuksia uuden henkilöstön palkkaamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Tärkeimmät kehityspanostukset kohdistuivat sähköisen liiketoiminnan edellyttämään henkilöstön osaamisen ylläpitoon ja uudistamiseen.

Aikaisempien vuosien mukaisesti henkilöstön palkitsemisjärjestelmään kuuluivat vuosittaiset tulospalkkiot ja optio-ohjelmat.

Kehittäminen

Konsernin kehityspanostukset kohdistuivat pääsääntöisesti uusiin verkkopohjaisiin liiketoimintakonsepteihin ja ratkaisuihin. Uuden sähköisen liiketoiminnan eBiz-konseptin kehittäminen aloitettiin. Sen tavoitteena on asiakkaalle parhaan mahdollisen tuote- ja osaamiskokonaisuuden tarjoaminen riippumatta siitä, miten tuotteet ja osaamisalue on TietoEnatorissa organisoitu.

Lähiajan näkymät

Tietotekniikkapalvelujen kysynnän kasvu jatkuu vahvana ja painottuu sähköisiin palveluihin. Tärkeänä vedenjakajana toimineen vuosituhatuuden vaihteen jälkeen kysynnän moottoriksi nousee tuotannon ja jakelun digitalisointi. Tietoverkoista on tulossa yhteiskunnan tärkein palvelukanava, johon kaikkien digitalisoitavissa olevien tuotteiden ja palveluiden tuotanto, jakelu ja kulutus siirtyvät. Kehitys on erityisen voimakasta Pohjoismaissa, joista on tullut mm. langattoman tietoliikenteen ja internet-pankkitoiminnan suunnannäyttäjä maailmassa.

TietoEnatorin koko 90-luvun jatkonut suuntautuminen vahvoihin pohjoismaisiin osaamisaloihin ja korkeimman jalostusarvon palveluihin suosii yhtiön kehitystä uudessa tietoyhteiskunnassa. Tiedon ja Enatorin suunnitelmien mukaisesti edennyt voimien yhdistäminen antaa mahdollisuuden edetä seuraavaan vaiheeseen, joka on markkina-aseman vahvistaminen Euroopassa ja parhaisiin sovellusratkaisuihin perustuva kasvu Euroopan ulkopuolella. TietoEnatorin kansainväliset ratkaisukärjet ovat mobiili- ja internet -pankkitoiminta, mobiilitietoliikenne, digitaaliset viranomaispalvelut ja digitaalinen metsäketju. Konsernin kasvuihminen investoinnit lisääntyvät vuonna 2000 ja yritysostojen vaikutus kasvuun on suurempi kuin vuonna 1999. TietoEnatorin pitkän aikavälin kasvutavoite on 20 %. Konsernin alkaneen vuoden liikevaihdon kasvun odotetaan nopeutuvan vuodesta 1999 poislukien yritysmyynnit. Kuitenkin ensimmäisellä vuosipuoliskolla kasvu on vuoden keskiarvon alapuolella ja toisella puoliskolla puolestaan sen yli. Alkuvuoden kasvua hidastavat sekä yhtiön vuonna 1999 toteuttamat rakennemuutokset että asiakkaiden kriittisen vuosituhatuuden vaihteen jälkeen tapahtuva asteittainen uusien kehityshankkeiden käynnistyminen.

Konsernin tulokseen vuonna 2000 vaikuttavat suunnitelman mukaisesti edellisvuoden yhdistämisestä johtuvat kertaluonteiset erät. Erityisesti Ruotsissa käynnissä oleva rakennemuutos aiheuttaa sekä kustannuksia että tuottoja, joiden kokonaisvaikutuksen vuonna 2000 arvioidaan muodostuvan positiiviseksi. Tuloksen kannalta keskeisten henkilökustannusten odotetaan kehittyvän edellisen vuoden tavoin. Tuotekehitykseen, osaamiseen ja yritysostoihin liittyvien kasvupanostusten nousu edellisestä vuodesta vahvistaa pitkän aikavälin tuloskehitystä lyhyen aikavälin kustannuksella. Konsernin tuloksen vuonna 2000 uskotaan muodostuvan edellisvuotista paremmaksi.

Liikevaihto maittain 1.1.-31.12.1999

Me	1999 1-12	Kasvu %	Osuus %	1998 1-12	Osuus %
Suomi	489	14	40	429	40
Ruotsi	598	9	49	548	51
Norja	62	6	5	58	5
Tanska	48	167	4	18	2
Saksa	16	33	1	12	1
Muut maat	17	21	1	14	1
	1.229	14	100	1.079	100

Henkilöstö keskimäärin liiketoiminta-alueittain

	1999 1-12	Kasvu %	Osuus %	1998 1-12	Osuus %
Finanssiryhmä	1.447	45	13	995	10
Palvelut	1.793	11	16	1.616	16
Julkinen hallinto	1.767	3	16	1.712	17
Teollisuus	1.164	0	11	1.159	11
Käsittely- ja verkkopalvelut	1.575	11	14	1.415	14
Ohjelmistopalvelut	975	13	9	863	9
Uudelleenorganisointi:					
- Verkkoinfrastruktuuri	760	18	7	642	6
- Puolustussektori Ruotsi	1.241	-6	11	1.327	13
Muut	336	-7	3	360	4
	11.058	10	100	10.089	100

Henkilöstö keskimäärin maittain

	1999 1-12	Kasvu %	Osuus %	1998 1-12	Osuus %
Suomi	4.768	5	43	4.540	45
Ruotsi	5.220	10	47	4.757	47
Norja	581	16	5	499	5
Tanska	247	111	2	117	1
Saksa	106	9	1	97	1
Latvia	84	121	1	38	0
Muut	52	27	1	41	0
	11.058	10	100	10.089	100

Luvut sisältävät liikkeenjohtovastuulla olevien osakkuusyritysten koko henkilöstön. Kun yritysten henkilömääriin lasketaan vain TietoEnatorin omistuksen mukaiset osuudet, konsernin henkilömäärä keskimäärin vuoden aikana oli 10.756 (9.799).

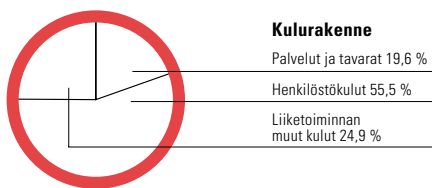
Tuloslaskelma

EUR 1.000	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998
Liikevaihto		1.229.057	1.079.233	333.640	255.164
Liiketoiminnan muut tuotot	1	26.972	4.826	8.002	12.823
Palvelut ja tavarat	2	214.218	188.808	29.913	25.119
Henkilöstökulut	3,4	606.146	511.692	146.983	118.515
Poistot	8,9	46.029	38.102	18.505	17.211
Liikearvojen poistot	8	10.791	9.553	2.773	2.417
Liiketoiminnan muut kulut		272.433	231.784	95.120	63.881
Osuus osakkuusyritysten tuloksista		1.315	868	-	-
Liikevoitto		107.727	104.988	48.348	40.844
Rahoitustuotot ja -kulut	5	1.578	1.964	13.734	5.979
Voitto ennen satunnaiseriä, tilinpäätössiirtoja ja veroja		109.305	106.952	62.082	46.823
Satunnaiset tuotot	6	-	24.604	12.501	9.561
Poistoeron muutos		-	-	3.936	3.357
Välittömät verot	7	-37.177	-32.217	-23.271	-15.311
Vähemmistön osuus		-3.051	-976	-	-
Tilikauden voitto		69.077	98.363	55.248	44.430

Kommenteja tuloslaskelmaan

Liikevaihto kasvoi 13,9 % eli 149,8 milj. euroa 1.229,1 milj. euroon. Kurssierojen vaikutus pois lukien kasvu oli 13,4 %. Vertailukelpoisten yksiköiden orgaaninen kasvu paikallisissa valuutoissa oli 7,3 %.

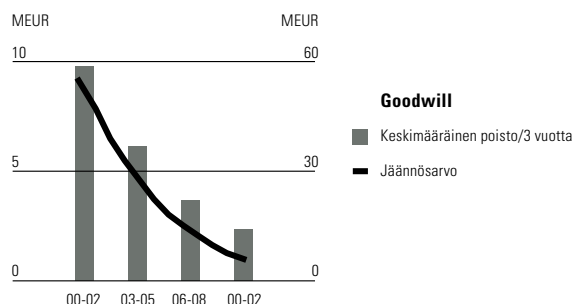
Liiketoiminnan muut tuotot sisältävät kiinteistön ja ei-strategisen liiketoiminnan myynnistä saatua myyntivoittoa yhteensä 20,0 milj. euroa, jota voidaan pitää kertaluonteisena.

Henkilöstökulut kasvoivat 18,5 % ja olivat 49,3 % (47,4 %) liikevaihdosta. Henkilöstömäärä oli keskimäärin 11.058 (10.089). Atk-henkilöstön palkat kohosivat keskimäärin 4-6 % Suomessa ja 4-10 % Ruotsissa. Tulosperusteiset palkkiot olivat 13,2 milj. euroa (11,9).

Yrityssotot lisäsivät liikearvon poistoa 0,8 milj. eurolla. 31.12.1999 jäljellä oleva liikearvo aiheuttaa taulukon mukaiset vuosittaiset poistot.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy normaalien liiketoiminnan kulujen lisäksi 2 milj. euron (3,0) varaus henkilöstön koulutus- ja kehittämisrahastoon. Tilikauden aikana tästä varauksesta käytettiin 0,5 milj. euroa (0,2). Vuoden lopussa varaus oli yhteensä 6,0 milj. euroa.

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyy noin 10 milj. euroa Tiedon ja Enatorin yhdistämiskuluja. Ne kattavat asiantuntijapalkkioita ja muita juridiseen yhdistämisprosessiin, uuteen yritysprofiiliin ja integraatioprosessiin liittyviä kustannuksia.

Tilikauden välittömät verot sisältävät tuloveron sekä muutoksen laskennallisessa verovelassa. Konsernin käyttämättömät verotuksessa vahvistetut tappiot on otettu huomioon laskennallista veroa laskettaessa. Näin ollen ne eivät vaikuta osakekohtaiseen voittoon mutta vähentävät tulevia veronmaksuja. Verokanta on ollut 28 % sekä Suomessa että Ruotsissa, mutta vuonna 2000 se nousee 29 %:iin Suomessa. Konsernin verot olivat 34 % johtuen konsernin liikearvosta ja muista pysyväisluonteisista eroista

Vähemmistöosuudet ovat kohonneet Entran vuoksi.

Tase

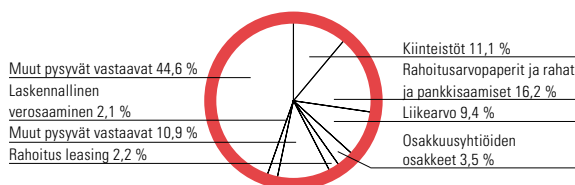
EUR 1.000	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet	8	76.782	56.169	19.697	20.774
Aineelliset hyödykkeet	9,11	156.842	128.301	66.0047	66.552
Sijoitukset	10,11,12	26.643	21.150	956.507	35.630
Pysyvät vastaavat yhteensä		260.267	205.619	1.042.208	122.957
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus		5.714	5.398	-	23
Pitkäaikaiset saamiset	13,15,21				
Lainasaamiset		3.047	2.568	17.929	19.228
Laskennallinen verosaaminen		14.773	15.217	-	-
Siirtosaamiset		683	603	403	549
		18.503	18.389	18.332	19.777
Lyhytaikaiset saamiset	14,15				
Myyntisaamiset		237.455	183.333	50.612	43.025
Lainasaamiset		15	660	563	1.718
Muut saamiset		6.729	5.798	-	-
Konserniavustussaamiset		-	-	12.501	9.561
Siirtosaamiset		60.067	57.169	8.523	8.011
		304.266	246.960	72.199	62.316
Rahoitusarvopaperit		32.302	26.311	-	-
Rahat ja pankkisaamiset		81.547	58.332	30.364	18.520
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		442.332	355.390	120.895	100.636
		702.599	561.009	1.163.103	223.593

Kommentteja taseeseen

Taseen loppusumma kasvoi 25,2 % 561,0 milj. eurosta 702,6 milj. euroon vuonna 1999. Vuoden 1999 lopussa omavaraisuusaste oli 52,8 % (56,8) ja gearing -13,2 % (-15,9).

Pysyvien vastaavien kokonaismäärä kasvoi 54,6 milj. euroa tai 26,6 %. Kasvu oli suhteellisesti suurinta aineettomissa hyödykkeissä, jotka kasvoivat 20,6 milj. euroa. Tämä johtui investoinneista liikearvoon. Aineelliset hyödykkeet kasvoivat 28,5 milj. euroa. Investoinnit olivat 102,8 milj. euroa. Rahoitusleasing oli 15,6 milj. euroa, ja se aktivoitiin vuoden 1999 lopussa, mutta ei edellisen vuoden lopussa.

Vastaavaa 31.12.1999

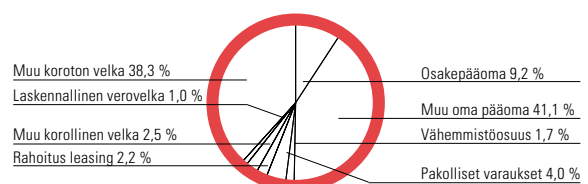
EUR 1.000	Liite	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
		31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
VASTATTAVAA					
Oma pääoma	16				
Osakepääoma		64.716	64.994	64.716	44.857
Osakeanti		264	1.600	264	1.600
Ylikurssirahasto		5.694	22.002	907.666	37.588
Muut rahastot		63.203	53.700	-	-
Edellisten tilikausien voitto		150.246	72.829	31.612	12.789
Tilikauden voitto		69.077	98.362	55.248	44.430
		353.200	313.487	1.059.506	141.264
Vähemmistöosuus		12.254	1.894	-	-
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero		-	-	-	3.879
Pakolliset varaukset	17	28.096	22.797	6.405	4.931
Vieras pääoma	18,20,21				
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Joukkovelkakirjalainat		2.247	1.332	2.247	1.332
Lainat rahoituslaitoksilta		4.506	4.251	3.039	4.251
Eläkelainat		-	151	-	151
Laskennallinen verovelka		6.722	934	-	-
Muut velat		19.007	2.085	582	958
Siirtovelat		491	157	82	154
		32.973	8.910	5.950	6.846
Lyhytaikainen vieras pääoma	19,20				
Lainat rahoituslaitoksilta		444	335	-	-
Saadut ennakot		10.623	6.151	280	319
Ostovelat		66.513	44.266	13.684	6.768
Muut velat		27.338	27.365	44.656	22.480
Siirtovelat		171.158	135.804	32.622	37.106
		276.076	213.921	91.242	66.673
Vieras pääoma yhteensä		309.049	222.831	97.192	73.519
		702.599	561.009	1.163.103	223.593

Kommentteja taseeseen

Oma pääoma kasvoi 39,7 milj. euroa eli 12,7 % vuonna 1999. Tämä johtui pääasiassa tilikauden 69,1 milj. euron voitosta ja 33,5 milj. euron osingonjaosta. Taseen vähemmistöosuus kasvoi huomattavasti 1,9 milj. eurosta 12,3 milj. euroon. Suurin osa tästä muutoksesta johtuu Entra-konsernin yhdistämisestä helmikuusta 1999 alkaen.

Pitkäaikainen vieras pääoma kasvoi merkittävästi 8,9 milj. eurosta 33,0 milj. euroon. Suurin osa tästä muutoksesta johtui rahoitusleasingosimusten kirjanpitokäytännön muutoksesta. Lisäksi laskennallinen verovelka kasvoi 5,8 milj. euroa.

Vastattavaa 31.12.1999

Rahoituslaskelmat

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikevoitto	107.727	104.988	48.348	40.844
Liikevoiton oikaisuerät	24.058	40.075	16.297	9.131
Nettokäyttöpääoman muutos	11.824	11.544	-1.456	3.191
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	143.609	156.607	63.189	53.166
Liiketoiminnan rahoituserät netto	1.352	5.869	1.014	565
Maksetut välittömät verot	-27.808	-28.244	-23.198	-18.218
Liiketoiminnan rahavirta	117.153	134.232	41.005	35.513
Investointien rahavirta				
Konserniyritysten hankinnasta johtuva nettorahavirta	-22.500	-8.078	-32.941	-2.132
Investoinnit muihin osakkeisiin	-5.184	-4.156	-2.610	-1.246
Enatorin vähemmistöosuusien lunastaminen	-15.967	-	-	-
Muut käyttöomaisuusinvestoinnit	-56.932	-57.457	-29.577	-32.003
Konserniyritysten luovutuksesta johtuva nettorahavirta	15.439	-	-	-
Muiden osakkeiden myynti	822	1.335	35	1.297
Aineellisen käyttöomaisuuden myynti	19.328	13.405	15.297	11.166
Investointien rahavirta	-64.994	-54.951	-49.796	-22.918
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-3.113	-5.648	-824	-1.003
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-957	-16.675	21.560	-4.521
Lainasaamisten muutos	-479	998	1.219	-4.087
Lyhytaikaisten saamisten muutos	645	-139	1.232	-
Maksetut osingot ja lahjoitukset	-33.474	-20.124	-25.601	-15.929
Maksullinen osakeanti ja optioiden käyttö	2.596	4.929	2.596	4.013
Omien osakkeiden hankinta	-	-32.379	-	-32.379
Saadut osingot ja konserniavustukset	1.098	459	20.453	24.836
Rahoituksen rahavirta	-33.684	-68.579	20.635	-29.070
Rahavarojen muutos	18.475	10.702	11.844	-16.475
Rahavarat 1.1.	-84.643	-80.091	-18.520	-36.577
Uudelleenjärjestelyiden ja kurssierojen vaikutukset rahavaroihin	-10.731	6.150	-	1.582
Rahavarat 31.12.	113.849	84.643	30.364	18.520
	18.475	10.702	11.844	-16.475

Tilinpäätöksen liitetiedot

TILINPÄÄTÖSPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös

Tiedon ja Enatorin yhdistyminen on luokiteltu suomalaisen hyvän kirjanpitoavan (FAS) mukaisesti yhdistymiseksi ja tilinpäätös on laadittu käyttämällä yhdistelmämenetelmää. Yhdistelmämenetelmässä tytäryritysosakkeiden hankintameno eliminoidaan hankittua osakepääomaa vastaan. Tästä syntyvä ero merkitään konsernin oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi.

Konsernitilinpäätöksen 1999 luvut on verrattu yhdistettyyn pro forma tilinpäätökseen 1998.

Konsernitilinpäätökseen kuuluvat emoyhtiö TietoEnator Oyj ja kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on suomalaisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti välitön tai välillinen määräysvalta.

Tilikauden aikana hankitut yhtiöt on yhdistelty hankintahetkestä lähtien ja mydyt yhtiöt myyntihetkeen asti.

Liikkeenjohtovastuulla olevista osakkuusyryksistä TietoEnator Oyj omistaa yli 50 % osakkeista, joiden äänivalta on alle 50 %. TietoEnator Oyj vastaa näiden yritysten liiketoiminnan johtamisesta. Koska liikkeenjohtovastuulla olevilla osakkuusyryksillä on huomattava merkitys konsernin tulokseen, ne on yhdistelty konsernituloslaskelmaan omistussuutta vastaavasti rivi riviltä. Taseessa niiden osakkeet esitetään pääomaosuusmenetelmän mukaisesti osakkuusyrytyosakkeina.

Muut osakkuusyrytykset on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä sekä tuloslaskelmassa että taseessa. Konsernin omistussuuden mukainen osuus osakkuusyrytysten tilikauden tuloksesta on esitetty omana eränä ennen liikevoittoa. Liitetiedoissa on esitetty osakkeiden kirjanpitoarvot.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat on vähennetty konsolidoinnin yhteydessä.

Konserniyrytysten keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu käyttäen hankintamenomenetelmää, jolloin tytäryrytysten tuloksesta vain hankinta-ajankohdan jälkeen syntynyt tulos sisältyy konsernin omaan pääomaan. Tytäryrytyksen hankintamenon eliminoinnista syntyvä erä käsitellään liikearvona, joka poistetaan 3-20 vuodessa. Keskinäistä osakkeenomistusta eliminoidaessa otetaan hankinta-ajankohdan oman pääoman lisäksi huomioon vapaaehtoiset varaukset laskennallisella verovelalla vähennettyinä.

Tuloksesta on eliminoitu sisäinen voitonjako sekä vaihto- ja käyttöomaisuuteen sisältyvät realisoitumattomat katteet.

Taseesta on keskinäiset saamiset ja velat vähennetty kunkin tase-erän yhteydessä.

Tilinpäätössiirtojen kertymän, jaksotuserojen ja vahvistettujen tappioiden laskennallinen vero on huomioitu. Verovelan tai -saamisen muutos sisältyy tilikauden veroihin.

Vähemmistöosakkuus on erotettu konsernin omasta pääomasta, vapaaehtoisista varauksista ja tuloksesta sekä esitetty omana eränä.

Ulkomaanrahan määräisten erien käsittely

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kursseihin. Tilikauden päättyessä avoimena olevat ulkomaanrahan määräiset erät arvostetaan tilinpäätöspäivän keskikurssein. Ulkomaanrahan määräisiä eriä suojataan johdannaisopimuksilla. Konsernitilinpäätöksessä ulkomaisten konserniyrytysten tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi käyttäen kuukauden lopun keskikurssien perusteella laskettuja vuoden keskikursseja. Taseet muunnetaan tilinpäätöspäivän keskikurssin mukaan.

Hankintamenomenetelmän soveltamisesta aiheutuvat muuntoerot käsitellään konsernin jakokelpoista omaa pääomaa oikaisevina erinä ja sisältyvät liitetiedoissa jakokelpoisen oman pääoman muuhun muutokseen.

Rahoituseristä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot esitetään liitetietojen rahoituserissä, muut kurssivoitot ja -tappiot on sisällytetty liikevoittoon. Suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaisopimusten arvostuseroilla on oikaistu suojattujen erien kurssieroja.

Myynnin tuloutus

Kiinteähintainen henkilötyö tuloutetaan suoritteiden etenemisen mukaan. Tappiollisten projektien ennakoitu tappio kirjataan kokonaan kuluksi. Tuntiveloitukseen perustuva työ tuloutetaan sen jakson aikana jolloin työ suoritetaan. Lisenssimyynti tuloutetaan suoritteiden luovutuksen mukaan sekä ylläpitomaksut sopimusajalle jaksotettuina.

Eläkejärjestelyt

Konsernin eläkejärjestelyt vaihtelevat maittain kunkin maan vaatimusten ja käytäntöjen mukaisesti. Suomessa eläkkeet hoidetaan sekä eläkevakuutuksilla että omassa eläkesäätiössä ja -kassassa. Eläkevastuut on kokonaan katettu. Ruotsissa eläkevastuut hoidetaan sekä eläkevakuutuksilla että eläkkeitä varten tehdyillä varauksilla.

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Tutkimus- ja kehitystoimintamenot on käsitelty vuosikuluina.

Satunnaiset erät

Satunnaisina erinä käsitellään konsernin liiketoimintaan kuulumatot olennaiset erät.

Käyttöomaisuuden arvostus

Tilinpäätös on tehty suunnitelman mukaisin poistoin, jotka perustuvat alkuperäiseen hankintamenuon ja käyttöomaisuushyödykkeen taloudelliseen pitoaikaan.

Konsernissa käytetyt poistoajat:	Vuotta
Aineettomat oikeudet (ohjelmistot)	1-3
Liikearvo	
- liiketoiminnasta	3-5
- tytäryrytyksistä	3-20
Muut pitkävaikutteiset menot	5
Rakennukset ja rakennelmat	40-50
Atk-laitteet	3-5
Muut koneet ja kalusto	5-8
Muut aineelliset hyödykkeet	10

Konserniliikearvon poistoajat päätetään tapauskohtaisesti vastaamaan arvioitua vaikutusaikaa. Poistoajat on 20 vuotta sellaisissa tapauksissa, joissa hankinnan kohteena on ollut yritys, jonka markkinointi- ja teknologiaolosuhteet ovat vakaat, ja hankinta on pitkäaikainen ja luonteeltaan strateginen.

Käyttöomaisuuden myyntitappiot on kirjattu suunnitelman mukaisen poistojen lisäyksenä ja myyntivoitot on kirjattu liiketoiminnan muihin tuottoihin.

Leasing

Leasingsopimukset on luokiteltu suomalaisen hyvän kirjanpitoavan mukaisesti rahoitus- ja käyttöleasingiin. Rahoitusleasingsopimuksilla hankittu merkittävä omaisuus on sisällytetty käyttöomaisuuteen. Vuosivuokrat on sisällytetty poistoihin ja korkokustannuksiin tuloslaskelmassa.

Tilinpäätöksen liitetiedot

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
Liikevaihdon jaottelu on hallituksen toimintakertomuksessa.				
1. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	5.951	1.988	4.981	1.591
Vuokratuotot	1.548	1.007	2.946	2.127
Fuusiovoitot	-	-	-	8.907
Muut tuotot	19.473	1.831	75	199
	26.972	4.826	8.002	12.823
2. PALVELUT JA TAVARAT				
Ulkoiset palvelut ja tavarat	214.443	188.325	30.148	24.940
Oma käyttö	-274	-61	-249	-61
Varastojen lisäys (-)/vähennys (+)	49	544	14	240
	214.218	188.808	29.913	25.119
3. HENKILÖSTÖKULUT				
Palkat	453.175	384.602	117.518	95.217
Eläkekulut	46.940	37.749	16.750	12.811
Muut lakisääteiset sosiaalikulut	106.031	89.341	12.715	10.487
	606.146	511.692	146.983	118.515

Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät autoetujen vuokratustannukset sekä vapaaehtoiset palkkoihin liittymättömät sosiaalikulut kuten henkilöstöruokala, terveydenhoito ja harrastuskerhot. Emoyhtiön henkilöstömäärä keskimäärin vuonna 1999 oli 3.230 ja edellisvuonna 2.673.

4. JOHDON PALKAT

	Toimitusjohtaja
	Matti Lehti
palkka	166.583 euroa
eläkeikä	60
eläke	60 % palkasta johon vakuutus perustuu
irtisanomisaika	12 kuukautta
eroraha	-
vuoden 1998 tulospalkkio	41.074 euroa
vuoden 1999 tulospalkkio	-

Hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan varamiehelle maksetut palkat, palkkiot ja edut olivat 783.331 euroa. Nykyisen hallituksen puheenjohtajan palkkio oli 21.192 euroa. Konsernin johdolle myönnettyjä lainoja ei ollut 31.12.1999. Vuoden 1998 päättyessä määrä oli 87.000 euroa.

TietoEnatorin johtoryhmän jäsenten eläkesitoumukset

Kolmen TietoEnatorin johtoryhmän jäsenen eläkeikä on 60 vuotta ja eläketaso on enintään 65 % siitä palkasta, johon vakuutusmaksut perustuvat.

Erillisen sopimuksen ehtojen mukaisesti yhden TietoEnatorin johtoryhmän jäsenen eläkeikä on 62 vuotta, minkä jälkeen hänelle maksetaan 70 % lopullisesta palkasta 65 vuoden ikään saakka. Eläkettä on korotettu niin, että se takaa korkeamman eläkkeen myös 65 ikävuoden jälkeen.

Ruotsin sopimusperustainen, 20- ja 30-kertaa hintaperusmäärän (prisbasbelopp) suuruisia palkkoja koskeva lisäeläke maksetaan myös 30-kertaa hintaperusmäärän ylittävästä osasta.

Muiden TietoEnatorin johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 65 vuotta ja eläketaso on 60 % palkasta, johon vakuutusmaksut perustuvat. Yhden jäsenen eläketaso perustuu kuukausittaiseen maksuun, joka on 35 % siitä palkasta, johon vakuutusmaksut perustuvat.

TietoEnatorin johtoryhmän jäsenten työsuhteen päättymisen ja erorahat

Mikäli yhtiö sanoo irti työsuhteen, kaksi johtoryhmän jäsentä on oikeutettu kaikkiin työsuhteen etuihin 12 kuukauden ajan työsuhteen päättymisestä alkaen, minkä jälkeen palkkaa maksetaan vielä 12 kuukauden ajan, mikäli kyseinen henkilö ei saa palkkaa muusta työsuhteesta ja yksi johtoryhmän jäsen on oikeutettu 2 vuoden palkkaetuihin työsuhteen päättymisestä lukien.

Jos yhtiö sanoo irti työsuhteen muiden TietoEnatorin johtoryhmän jäsenten osalta, irtisanomisaika vaihtelee 3-6 kuukauden välillä. Näistä muista jäsenistä yksi jäsen on tämän lisäksi oikeutettu 6 kuukauden palkkaan ja yksi lisäkorvaukseen 12 kuukaudesta.

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
5. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Tulot oman pääoman ehtoista osuuksista ja sijoituksista				
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	-	-	4.687	-
Osinkotuotot osakkuusyrityksistä	-	-	6.156	3.772
Osinkotuotot muilta	164	37	49	37
	164	37	10.892	3.809
Yhtiöveron hyvitystuotot	382	193	2.413	1.481
	546	230	13.305	5.290
Tuotot pitkäaikaisen vieraan pääoman ehtoista osuuksista ja sijoituksista				
Samana konsernin yrityksiltä	-	-	725	875
Osakkuusyrityksiltä	-	-	-	-
Muilta	56	105	56	105
	56	105	781	980
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Samana konsernin yrityksiltä	-	-	53	41
Osakkuusyrityksiltä	-	-	-	-
Muilta	4.332	4.777	1.161	1.837
	4.332	4.777	1.214	1.878
Sijoitusten arvonalennukset				
	-	-	26	-
Korko- ja muut rahoituskulut				
Samana konsernin yrityksiltä	-	-	-346	-553
Osakkuusyrityksiltä	-	-	-	-
Muilta	-3.356	-3.148	-1.246	-1.616
	-3.356	-3.148	-1.592	-2.169
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1.578	1.964	13.734	5.979
6. SATUNNAISET TUOTOT				
Saadut konserniavustukset	-	-	12.501	9.561
Aikaisemmillä tilikausilla syntyneet ja edelleen toteutumattomat verosaamiset	-	24.604	-	-
	-	24.604	12.501	9.561
7. VÄLITTÖMÄT VEROT				
Satunnaisista eristä	-	-	3.500	2.677
Tilikauden toiminnasta	30.525	24.160	19.739	12.886
Aikaisemmilta tilikausilta	80	-6	32	-252
Laskennallisen verovelan/-saamisen muutos	6.572	8.063	-	-
	37.177	32.217	23.271	15.311
8. KÄYTTÖMAISUUS, AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	19.496	20.296	14.421	11.611
Lisäykset	6.069	4.027	5.556	5.220
Vähennykset	-2.415	-4.827	-2.490	-2.409
Hankintameno 31.12.	23.150	19.496	17.487	14.421
Kertyneet poistot 1.1.	14.844	16.348	10.023	8.532
Vähennysten kertyneet poistot	-2.937	-4.662	-2.466	-585
Tilikauden poisto	4.292	3.158	3.327	2.076
Kertyneet poistot 31.12.	16.199	14.844	10.884	10.023
Kirjanpitoarvo 31.12.	6.951	4.652	6.603	4.398

Tilinpäätöksen liitetiedot

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
Hankittu liikearvo				
Hankintameno 1.1.	23.752	22.270	23.584	24.001
Lisäykset	3.396	2.853	436	806
Vähennykset	-723	-1.370	-235	-1.222
Hankintameno 31.12.	26.425	23.752	23.785	23.584
Kertyneet poistot 1.1.	12.272	10.197	10.714	9.317
Vähennysten kertyneet poistot	532	-449	-	-1.021
Tilikauden poisto	2.900	2.523	2.773	2.417
Kertyneet poistot 31.12.	15.704	12.272	13.487	10.714
Kirjanpitoarvo 31.12.	10.721	11.480	10.298	12.870
Konserniliikearvo				
Hankintameno 1.1.	73.922	69.187	-	-
Lisäykset	29.908	4.735	-	-
Vähennykset	-943	-	-	-
Hankintameno 31.12.	102.887	73.922	-	-
Kertyneet poistot 1.1.	38.507	31.790	-	-
Vähennysten kertyneet poistot	1.409	-	-	-
Tilikauden poisto	7.891	6.717	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	47.807	38.507	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	55.080	35.415	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	6.430	5.632	4.938	3.919
Lisäykset	801	1.811	552	1.777
Vähennykset	-106	-1.013	-86	-758
Hankintameno 31.12.	7.125	6.430	5.404	4.938
Kertyneet poistot 1.1.	2.392	1.715	1.966	1.525
Vähennysten kertyneet poistot	261	-133	165	-132
Tilikauden poisto	595	810	635	573
Kertyneet poistot 31.12.	3.248	2.392	2.766	1.966
Kirjanpitoarvo 31.12.	3.877	4.038	2.638	2.972
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	583	0	533	-
Lisäykset	-	583	30	533
Siirrot	-430	0	-406	-
Hankintameno 31.12.	153	583	157	533
Kirjanpitoarvo, aineettomat hyödykkeet yht. 31.12.	76.782	56.169	19.697	20.774
9. KÄYTTÖOMAISUUS, AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa-alueet				
Hankintameno 1.1.	9.370	10.124	7.056	7.807
Lisäykset	-	0	-	-
Vähennykset	-1.051	-754	-1.109	-752
Hankintameno ja kirjanpitoarvo 31.12.	8.319	9.370	5.947	7.056
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	69.016	63.451	29.803	36.627
Lisäykset	27.781	12.472	14.912	-
Vähennykset	-18.309	-6.907	-13.134	-6.825
Hankintameno 31.12.	78.488	69.016	31.581	29.803
Kertyneet poistot	16.614	16.574	9.129	9.777
Vähennysten kertyneet poistot	-9.886	-1.204	-4.573	-1.684
Tilikauden poisto	2.247	1.244	647	1.036
Kertyneet poistot 31.12.	8.975	16.614	5.203	9.129
Kirjanpitoarvo 31.12.	69.513	52.402	26.378	20.674

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	171.566	161.587	79.760	67.785
Lisäykset	57.421	39.273	15.825	30.774
Vähennykset	-23.613	-29.293	-12.011	-18.799
Hankintameno 31.12.	205.374	171.566	83.574	79.760
Kertyneet poistot 1.1.	117.575	104.902	52.965	40.661
Vähennysten kertyneet poistot	-21.552	-18.066	-11.786	-909
Tilikauden poisto	38.440	30.739	13.896	13.212
Kertyneet poistot 31.12.	134.463	117.575	55.075	52.965
Kirjanpitoarvo 31.12.	70.911	53.991	28.499	26.795
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1.910	788	266	284
Lisäykset	2.906	1.156	-	16
Vähennykset	-1.131	-34	-46	-34
Hankintameno 31.12.	3.685	1.910	220	266
Kertyneet poistot 1.1.	1.343	365	163	152
Vähennysten kertyneet poistot	-1.000	469	-	-
Tilikauden poisto	456	509	-	10
Kertyneet poistot 31.12.	799	1.343	163	163
Kirjanpitoarvo 31.12.	2.886	567	57	103
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	11.970	5.355	11.925	1.228
Lisäykset	4.836	10.740	4.797	11.023
Siirrot	-11.593	-4.125	-11.599	-326
Hankintameno 31.12.	5.213	11.970	5.123	11.925
Kirjanpitoarvo, aineelliset hyödykkeet yhteensä 31.12.	156.842	128.301	66.004	66.552
10. SIIJOITUKSET				
Konserniyritysosakkeet				
Hankintameno 1.1.	-	-	24.862	27.065
Lisäykset	-	-	918.743	3.661
Vähennykset	-	-	-567	-5.865
Hankintameno 31.12.	-	-	943.038	24.862
Arvonlennukset	-	-	-	-29
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	943.038	24.832
Osakkuusyrittösakkeet				
Hankintameno 1.1.	18.931	12.362	10.224	6.405
Lisäykset	5.947	6.569	2.498	3.842
Vähennykset	-47	0	-1	-24
Hankintameno 31.12.	24.831	18.931	12.721	10.224
Arvonlennukset	-132	-132	-132	-132
Kirjanpitoarvo 31.12.	24.699	18.799	12.589	10.092
Muut osakkeet				
Hankintameno 1.1.	2.374	1.485	706	749
Lisäykset	373	1.261	112	143
Vähennykset	-860	-372	-18	-186
Hankintameno 31.12.	1.887	2.374	800	706
Arvonlennukset	-23	-23	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	1.864	2.351	800	706
Sijoitukset yhteensä 31.12.	26.563	21.150	956.427	35.630
Pitkäaikaiset pääomalainasaamiset	80	-	80	-

Tilinpäätöksen liitetiedot

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
11. KÄYTTÖMAISUUDEN VEROTUSARVOT				
Maa-alueet Suomessa ja Ruotsissa	6.693	6.634	1.749	3.039
Rakennukset Suomessa ja Ruotsissa	38.627	41.741	16.248	21.991
Osakkeet ja osuudet Suomessa				
Konserniyritysosakkeet	34.060	19.049	32.879	18.110
Osakkuusyrittösakkeet	12.744	15.763	12.744	15.763
Muut osakkeet	2.910	2.035	2.341	1.414

Jos verotusarvoa ei ole ollut käytettävissä, on esitetty kirjanpitoarvo.

12. SIJOITUKSET

31.12.1999	Lukumäärä	Osuus %	Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo EUR 1.000
Emoyhtiön omistamat tytäryritysosakkeet				
Dansk Informations Teknologi A/S, DIT, Tanska	1.002	100,0	DKK 1.000	13.078
Oy EDI Management Finland Ltd, Suomi	1.000	100,0	FIM 300	120
Enator AB, Ruotsi	33.613.773	99,8	SEK 34.114	901.972
Entra Data AB, Ruotsi	8.284.378	55,7*)	SEK 2.072	4.348
Kiinteistö Oy Tietokilo 1-2, Suomi	2.500	100,0	FIM 25.000	11.341
SIA TietoEnator, Latvia	1	100,0	LVL 125	196
Tieto Danmark A/S, Tanska	1	100,0	DKK 500	9
TietoEnator Applications Oy, Suomi	45.675	100,0	EUR 768	4.515
TietoEnator Eesti AS, Viro	400	100,0	EEK 640	111
TietoEnator N.V., Belgia	100	100,0	BEF 2.500	29
TietoEnator Sweden AB, Ruotsi	31.000	100,0	SEK 3.100	763
TietoEnator Technology Oy, Suomi	173.226	100,0	EUR 520	1.715
Tieto France S.A.R.L., Ranska	400	100,0	FRF 400	60
Tieto GmbH, Saksa	200	100,0	DEM 200	106
Tieto Innovation Oy, Suomi	300	100,0	FIM 300	50
Tieto Konts Financial Systems SIA, Latvia	42	67,7	LVL 50	1.848
Tieto Norge AS, Norja	7.000	100,0	NOK 7.000	1.927
Tieto U.K., Iso-Britannia	270.000	100,0	GBP 270	369
Totus Oy, Suomi	200	100,0	FIM 1.000	279
UAB TietoEnator, Liettua	10	100,0	LTL 400	194
Lepäivät tytäryritykset (3 kpl)				9
				943.039

*) äänivalta 50,0 %

Tytäryritysten omistamat konserniyrittösakkeet

Adaptive Performance AB, Ruotsi	313.864	100,0	SEK 314	526
AerotechTelub Communications AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK 100	12
AerotechTelub Contracting AB, Ruotsi	5.000	100,0	SEK 100	139
Enator Communications A/S, Tanska		100,0		
AerotechTelub Datorservice AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK 100	12
AerotechTelub Internservice AB, Ruotsi	40.000	100,0	SEK 1.000	6.690
AerotechTelub Miltest AB, Ruotsi	4.000	100,0	SEK 100	55
AerotechTelub Systems AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK 100	12
Enator Elektroniksystem AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	117
Enator Industriteknik AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	117
Enator Informationssystem Mid AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	23
Enator Informationssystem Syd AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	11
Enator Informationssystem Väst AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	160
Enator Kommunikationslösningar AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	1.518
Enator Media Systems AB, Ruotsi	208.500	100,0	SEK 10	755
Abonnet Data i Kristianstad AB, Ruotsi		100,0		
Mälardata AS, Norja		100,0		
Enator Moveo AB, Ruotsi	2.500	100,0	SEK 100	35
Enator Percom AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK 100	12
Enator Produktionsystem AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	136
Enator Teknik Karlstad AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	7
Enator Teknisksystem AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	117
Enator Telecom Consultants AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK 100	33

31.12.1999	Lukumäärä	Osuus %		Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo EUR 1.000
Enator Telemedica AB, Ruotsi	510	51,0	SEK	1.000	60
Entra BMT AB, Ruotsi	2.000	100,0	SEK	200	234
Entra Business Objects AB, Ruotsi	15.000	100,0	SEK	150	112
Oy Entra Business Objects Ab, Suomi	200	100,0	FIM	200	16
Entra Capital Solutions AB, Ruotsi	100.000	100,0	SEK	100	753
Entra Data AS, Norja	500	91,0	NOK	500	66
Entra Financial Software A/S, Tanska	1	100,0	DKK	500	36
Entra Financial Software AB, Ruotsi	100.000	100,0	SEK	100	206
Entra Finansservice AB, Ruotsi	100.000	100,0	SEK	100	12
Entra Internet Solutions AB, Ruotsi	47.525	95,1	SEK	475	371
Entra Juristdata AB, Ruotsi	2.500	100,0	SEK	250	2.255
Entra Phantom AB, Ruotsi	5.000	100,0	SEK	500	58
Entra Softica AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	250	2.128
Entra Storage Solutions AB, Ruotsi	5.000	100,0	SEK	500	58
Entra System 10 AB, Ruotsi	3.000	100,0	SEK	3.000	934
Entra Teknik AB, Ruotsi	100.000	100,0	SEK	100	243
Entra Visuell Information AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	409
Memtek Holding AB, Ruotsi	1.100	100,0	SEK	110	1.156
Netdesign A/S, Tanska	4.576	100,0	DKK	500	7.010
Primator Invest AB, Ruotsi	1.020	100,0	SEK	102	245
Programmera i Sverige AB, Ruotsi	1.530	51,0	SEK	100	1.485
Programmera Cobol AB, Ruotsi		100,0			
Programmera Design AB, Ruotsi		100,0			
Programmera Förvaltning AB, Ruotsi		100,0			
Programmera Projektledning AB, Ruotsi		100,0			
Programmera Rekrytering AB, Ruotsi		100,0			
Programmera Utveckling AB, Ruotsi		100,0			
Telub AB, Ruotsi	100	100,0	SEK	10.000	8.505
Telub Holding AB, Ruotsi	9.152.108	100,0	SEK	2	12.752
Tieto Axo AS, Norja	14.003	100,0	NOK	1.400	791
TietoEnator Adedata AB, Ruotsi	1.000.000	100,0	SEK	10	7.007
TietoEnator Affärsintegration AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	164
TietoEnator Affärskomponenter AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	1.000	257
TietoEnator Affärssystem AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	140
TietoEnator Affärsutveckling AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	51
TietoEnator Applications AB, Ruotsi	16.000	100,0	SEK	16.000	1.612
TietoEnator Aros Tech AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator Bilssystem AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	292
TietoEnator Business Solutions AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	200
TietoEnator Comtech AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator Connection AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Consulting A/S, Tanska	5	100,0	DKK	200.000	120
TietoEnator Consulting AS, Norja	1.084.332	100,0	NOK	10	4.076
Netconsult AS, Norja		100,0			
TietoEnator Consulting GmbH, Saksa	-	80,0	DEM	-	1.005
Enator International GmbH, Saksa		100,0			
Enator Munchen GmbH, Saksa		100,0			
Enator Nord GmbH, Saksa		100,0			
Enator Rhein Main GmbH, Saksa		100,0			
Softprojekt GmbH, Saksa		100,0			
TietoEnator Dotcom AB, Ruotsi	863.930	100,0	SEK	10	8.228
TietoEnator Elektroniska Affärer AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	222
TietoEnator Energy AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	44
TietoEnator IN-Center AB, Ruotsi	3.000	100,0	SEK	1.000	350
TietoEnator Information & Management AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Information & Media AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	1.872
TietoEnator Inforum AB, Ruotsi	5.000	100,0	SEK	100	71
TietoEnator Medical AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Network Business AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Objective Management AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator Processing & Support AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	7.778
TietoEnator Public Partner AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12

Tilinpäätöksen liitetiedot

31.12.1999	Lukumäärä	Osuus %		Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo EUR 1.000
TietoEnator PublicSector AB, Ruotsi	90.000	100,0	SEK	100	24.292
TietoEnator PublicSector Sverige AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Restra AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	228
TietoEnator Retail AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	610
TietoEnator Services Sweden AB, Ruotsi	8.748.352	100,0	SEK	5	24.650
TietoEnator Syscom AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator System Design AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator Systempartner AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	80
TietoEnator Systemutveckling AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	67
TietoEnator Techdoc AB, Ruotsi	10.000	100,0	SEK	100	117
TietoEnator Technology A/S, Tanska	5	100,0	DKK	1.000	1.120
TietoEnator Technology AB, Ruotsi	40.000	100,0	SEK	4.000	662
TietoEnator Technology AS, Norja	230.000	100,0	NOK	2.300	1.085
TietoEnator Teknik AB, Ruotsi	2.000	100,0	SEK	100	38
TietoEnator Telemekani AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
TietoEnator Test Solutions AB, Ruotsi	2.500	100,0	SEK	250	721
TietoEnator Trigon AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	701
TietoEnator Utbildning AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	12
Tieto Entra Oy, Suomi	30.150	100,0	FIM	6.030	242
TietoEntra e-Finance Partner AB, Ruotsi	2.500	100,0	SEK	250	2.126
Enator Fond och Finans AB, Ruotsi		100,0			
Enator Information och Säkerhet AB, Ruotsi		100,0			
Enator IT-Konsult AB, Ruotsi		100,0			
Tieto Huldt & Lillevik AS, Norja	2.000	100,0	NOK	2.000	1.485
Tieto Poland Sp.z.o.o., Puola	1	100,0	PLN	4	1
Tieto Tradeware AB, Ruotsi	9.930	96,0	SEK	993	922
TimberSoft AB, Ruotsi	1.000	100,0	SEK	100	297
WITS Västra Värmlands IT-Konsult AB, Ruotsi		52,0	SEK	100	6
Lepäivät tytäryritykset (29 kpl yhteensä)					25.756
					169.750

Osakkuusyrittösakkeet, muut osakkeet ja osuudet

Emoyhtiön omistamat liikkeenjohtovastuulla toimivat osakkuusyrittökset

Fidenta Oy	6.000	60,0 *)	FIM	600	202
Tietokarhu Oy	8.000	80,0**)	FIM	800	269
Tietoleonia Oy	9.000	60,0 *)	FIM	900	303
TKP Tieto Oy	900	60,0 *)	FIM	900	2.523
					3.296

*) äänivalta 40 % **) äänivalta 20 %

Emoyhtiön omistamat osakkuusyrittösakkeet

Atkos Printmail Oy	49	49,0	FIM	490	2.884
FD Finanssidata Oy	30.000	30,0	FIM	3.000	757
Kiinteistö Oy Villa Upinniemi	17.500	35,0			1.458
Merita Systems Oy	200	40,0	FIM	200	34
Oy Samlink Ab	39.563	28,8	FIM	3.956	2.162
Oy Visual Systems Ltd	50	20,0			1.998
					9.292

Tytäryritysten omistamat osakkuusyrittösakkeet

Elcon Finansiering AB	250	50,0			-
Elektronisk Handel PEBS AB	5.000	50,0			58
Prototum AB	750	50,0	SEK	75	2.336
Wasa joint venture Polen		50,0			-
					2.394

31.12.1999	Lukumäärä	Osuus %	Nimellis- arvo	Kirjanpitoarvo EUR 1.000
Emoyhtiön omistamat muut osakkeet ja osuudet				
Bostadsrättsföreningen Almen 10, Solna	-	-	-	81
Certall Finland Oy	84	10	EUR 84	98
Delectia Oy	1.000	16,7	FIM 100	17
Helsinki Stock Exchange Ltd	24.400		FIM 150	25
HPY Holding	71.850			258*)
Jyväskylän Teknoliakeskus Oy	40	8,0	FIM 400	67
Tapiolan Monitoimiareena Oy	14			118
Muut osakkeet ja osuudet				136
				800

*) Markkina-arvo 2,7 milj. euroa

Tytäryritysten omistamat muut osakkeet ja osuudet				
As Oy Postipuuntie, Espoo	53		FIM 21	45
Bankserviss SIA	13	10,4		92
Bostadsrättslägenhet				70
HPY Holding	4.650			22*)
Kiinteistö Oy Nukanleikkaaja	578		FIM 6	604
Malmator AB	1.000	50,0		34
Management Technology Produktutveckling AB	30	30,0		82
Oy Pickala Golf Ab	1		FIM 10	18
Tampereen Monitoimiareena Oy	8		FIM 15	21
Vierumäen Kuntorinne Oy	80		FIM 20	194
Muut osakkeet ja osuudet				166
				1.348

*) Markkina-arvo 0,2 milj. euroa

Listassa ei ole lueteltu erikseen yhtiöitä, joiden osakkeiden kirjanpitoarvo TietoEnatorin taseessa on alle 16.819 euroa tai joilla ei ole lainkaan toimintaa. Osakeyhtiölain mukainen täydellinen luettelo sisältyy virallisiin tilinpäätösasiakirjoihin.

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
13. PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Lainasaamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä	-	-	16.789	17.274
Saamiset osakkuusyrityksiltä	-	-	-	-
14. LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset	-	-	1.241	865
Lainasaamiset	-	-	563	1.718
Konserniavustussaamiset	-	-	12.501	9.561
Siirtosaamiset	-	-	386	846
	-	-	14.691	12.991
Saamiset osakkuusyrityksiltä				
Myyntisaamiset	2.612	820	2.232	815
Siirtosaamiset	-	2	-	2
	2.612	822	2.232	817
15. SIIRTOSAAMISET				
Liikevaihto	24.988	3.659	670	448
Lisenssimaksut	5.138	3.205	3.756	1.826
Vuokrat	4.337	4.262	561	707
Sosiaalikulut	2.883	4.040	969	2.335
Keskustietokonekulut	4.146	3.125	412	37
Muut	19.258	13.261	2.558	3.207
	60.750	31.552	8.926	8.560

Tilinpäätöksen liitetiedot

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
16. OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Osakepääoma 1.1.	64.994	34.935	44.857	14.798
Siirto osakeannista	294		294	
Osakeanti	-		20.137	
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti	-1.001		-1.001	
Rahastoanti	-	29.613	-	29.613
Optioiden käyttö	429	446	429	446
Osakepääoma 31.12.	64.716	64.994	64.716	44.857
Osakeanti, optioiden käyttö 1.1.	1.600	1.600	1.600	1.600
Siirto osakepääomaan	-294	-	-294	-
Siirto ylikurssirahastoon	-1.306	-	-1.306	-
Lisäys 1999	264	-	264	-
Osakeanti, optioiden käyttö 31.12.	264	1.600	264	1.600
Ylikurssirahasto 1.1.	22.002	49.648	37.588	65.235
Osakeanti	-		865.868	-
Siirto osakeannista	1.306	-	1.306	
Rahastoanti	-	-29.613	-	-29.613
Hankittujen omien osakkeiden mitätöinti	1.001	-	1.001	-
Optioiden käyttö	1.903	1.967	1.903	1.967
Pooling-oikaisu	-20.518	-	-	-
Ylikurssirahasto 31.12.	5.694	22.002	907.666	37.588
Muut rahastot 1.1.	53.700	55.939	-	-
Muut muutokset	9.503	-2.239	-	-
Muut rahastot 31.12.	63.203	53.700	-	-
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	171.191	126.383	57.219	61.099
Osingonjako	-33.474	-20.124	-25.607	-15.864
Omien osakkeiden hankinta	-	-32.379	-	-32.379
Muut muutokset	12.529	-1.051	-	-67
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	150.246	72.829	31.612	12.789
Tilikauden voitto	69.077	98.362	55.248	44.430
	219.323	171.191	86.860	57.219
Oma pääoma yhteensä	353.200	313.487	1.059.506	141.264
17. PAKOLLISET VARAUKSET				
Henkilöstön koulutus- ja kehittämisvaraus	5.986	4.512	5.986	4.512
Varaus eläkevastuista	21.938	18.285	419	419
Muut varaukset	172	-	-	-
	28.096	22.797	6.405	4.931

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
18. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille	-	-	-	-
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua				
Eläkelainat	-	254	-	105
Henkilöstön optiolaina 1996 – emoyhtiö				
Lainan määrä	5.911.300 mk			
Optioiden määrä	585.330, josta on käyttämättä 345.570			
Korko	5 %			
Merkintäaika	1.12.1998–31.1.2002			
Merkintäehdot	Yhdellä optiotodistuksella voi merkitä 6 osaketta hintaan à 27,17 mk			
Lainan takaisinmaksu	14.6.2000			
Henkilöstön optiolaina 1998 – emoyhtiö				
Lainan määrä	2.000.000 mk			
Optioiden määrä	200.000			
Korko	4 %			
Merkintäaika	15.6.2001–31.5.2004			
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 6 osaketta hintaan à 175,17 mk			
Lainan takaisinmaksu	15.6.2001			
Henkilöstön optiolaina I/1999 – emoyhtiö				
Lainan määrä	505.950 euroa			
Optioiden määrä	1.399.795			
Korko	4 %			
Merkintäaika	2.5.2002–31.5.2005			
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1 osakkeen hintaan à 36,30 euroa			
Lainan takaisinmaksu	1.6.2002			
Henkilöstön optiolaina II/1999 – emoyhtiö				
Lainan määrä	410.624 euroa			
Optioiden määrä	1.366.040			
Korko	4 %			
Merkintäaika	2.5.2002–31.5.2005			
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1 osakkeen hintaan à 36,30 euroa			
Lainan takaisinmaksu	1.6.2002			
Optio-oikeudet työntekijöille – emoyhtiö				
Optioiden määrä	212.868			
Merkintäaika	1.5.2001–31.5.2003			
Merkintäehdot	Yhdellä optio-oikeudella voi merkitä 1 osakkeen hintaan à 41 euroa			

Tilinpäätöksen liitetiedot

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
19. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille				
Ostovelat	-	-	2.359	377
Muut velat	-	-	30.804	9.244
Siirtovelat	-	-	310	3.938
	-	-	33.473	13.559
Velat osakkuusyrityksille				
Ostovelat	63	149	29	149
Siirtovelat	-	11	-	11
	63	160	29	160
20. SIIRTOVELAT				
Liikevaihto	21.419	18.643	668	549
Lomapalkka ja siihen liittyvät henkilösivukulut	71.399	56.578	17.963	15.701
Muut jaksotetut palkat ja niihin liittyvät henkilösivukulut	11.374	9.611	7.298	6.569
Muut	67.457	51.129	6.775	14.441
	171.649	135.961	32.704	37.260
21. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT				
Laskennalliset verosaamiset				
Tilinpäätössiirroista	312	-	312	-
Jaksotuseroista	15.063	16.642	1.857	1.389
Laskennalliset verovelat				
Tilinpäätössiirroista	2.112	1.536	-	918
Jaksotuseroista	5.212	805	-	-
22. VASTUUSITOUUMUKSET				
Omasta velasta				
Pantit	2.626	-	-	-
Kiinnitykset	2.271	-	-	-
Konserniyritysten puolesta				
Takaukset	-	-	13.406*)	2.613*)
Osakkuusyritysten puolesta				
Takaukset	1.346	1.009	1.346	1.009
Muut omat vastuut				
Vuonna 2000 (1999) maksettavat vuokravastuut	29.474	25.573	11.896	11.149
Myöhemmin maksettavat vuokravastuut	74.349	52.217	36.444	22.193
Vuonna 2000 (1999) maksettavat leasingvastuut	19.133	12.277	18.246	10.211
Myöhemmin maksettavat leasingvastuut	17.951	18.231	16.796	16.065
Takuuvastuut	42	58	42	-
Vuokratakuut	22	88	236	22
Muut vastuut	19.616	20.933	217	1.332

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti kolmivuotisia, joihin ei liity lunastusehtoja.

Enatorin käyttöleasingsopimukset eivät sisälly vuoden 1998 lukuihin.

Emoyhtiön leasingsitoumukset sisältävät rahoitusleasingsopimukset, jotka on konsernin tasolla aktivoitu käyttöomaisuuteen.

*) Ei sisällä emoyhtiön takaamia käyttämättä olevia limiittejä, joiden määrä oli 4.976.557 euroa (4.459.839) 31.12.1999.

EUR 1.000	KONSERNI		EMOYHTIÖ	
	31.12.1999	31.12.1998	31.12.1999	31.12.1998
Johdannaissopimukset				
Valuuttajohdannaiset				
Terminisopimukset				
Kohde-etuuskien arvo	16.931	4.226	16.931	4.226
Valuuttatermiinien käypä arvo	-345	23	-345	23

Henkilöstön hallussa olevien optio-oikeuksien aiheuttamat työnantajan sosiaalikulut erääntyvät maksettavaksi samanaikaisesti kuin työntekijää verotetaan edusta. TietoEnator kirjaa nämä kulut sitä mukaa kun ne toteutuvat. Vuoden 1999 lopussa arvioitu määrä oli 23 milj. euroa.

RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

TietoEnatorin rahoitusriskien hallinta on keskitetty konsernirahoitukseen. Tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden mahdolliset negatiiviset vaikutukset operatiiviseen toimintaan sekä koko konsernin kannattavuuteen. Konsernin rahoituspolitiikassa määritellään suojausperiaatteet niin rahoitus- ja likviditeettiriskille, kuin korkoriskille, valuuttariskille ja luottoriskille, sekä annetaan ohjeet raha- ja valuuttamarkkinainstrumenttien käytöstä. Rahoitusriskejä valvotaan ja raportoidaan säännöllisesti.

Valuuttariski

Valuuttariski voidaan määritellä alttiutena valuuttakurssivaihtelujen aiheuttamille muutoksille konsernin tuloksen, taseen sekä taloudellisen tilan suhteen.

TietoEnatorin liiketoiminnan transaktiopoistio on suhteellisen alhainen, koska toiminta on hyvin paikallista, ja konserniyhtiöiden tuotot ja kulut syntyvät useimmiten samassa valuutassa. USD-määräisistä lisenssiostoista aiheutuu lyhytaikaista valuuttariskiä. Konsernin sisäiset rahoitustapahtumat, erityisesti ruotsin kruunumääräiset, vaikuttavat eniten konsernin valuuttaposition. Suurehkoja valuuttamääräisiä kauppia syntyy satunnaisesti, mistä johtuen valuuttaposition koko vaihtelee.

Rahoituspolitiikan mukaan kaikki merkittävät valuuttamääräiset sitoumukset pyritään suojaamaan. Vuoden 1999 aikana vain valuuttatermiinejä sekä -valuuttaswappeja on käytetty suojaukseen. Valuuttajohdannaisten maturiteetti on tavallisesti alle 12 kuukautta.

Ekonomisesta positioista ei aiheudu merkittävää valuuttariskiä TietoEnatorille, eli yrityksen kilpailukyky ei ole herkkä valuuttakurssien vaihtelulle. Asiakkaat edellyttävät paikallista läsnäoloa kaikilta tällä palvelualalla toimivilta yrityksiltä, mistä johtuen TietoEnatorin ja sen kilpailijoiden valuuttaprofiili on samankaltainen.

Vuoden 1999 lopussa TietoEnatorin oman pääoman translaatiopoistio oli noin 400 MEUR, josta lähes 45% oli valuuttamääräistä. Tärkein valuutta oli Ruotsin kruunu (38%). Ruotsin kruunun 10% heikentymisellä euroon nähden olisi arviolta 14 MEUR negatiivinen vaikutus tilikauden lopun vapaaseen omaan pääomaan. Translaatiopoistiotia ei ole suojattu.

EROT SUOMALAISEN JA RUOTSALAISEN KIRJANPITOKÄYTÄNNÖN VÄLILLÄ

Tiedon ja Enatorin yhdistymistä ei ole käsitelty ruotsalaisen kirjapitokäytännön mukaisesti. Ruotsalaisen kirjapitokäytännön mukaan yhdistymistä olisi käsitelty yritysostona ja olisi kirjattu hankintamenomenetelmää käyttäen. Hankintamenomenetelmän soveltaminen olisi johtanut 763 miljoonan euron liikearvon syntyyn, mikä olisi puolestaan kasvattanut omaa pääomaa vastaavasti.

Ruotsalaisen kirjapitokäytännön mukaan kyseinen liikearvo tulee poistaa arvioitun taloudellisen pitoajan mukaan. Liiketoiminnan yhdistämisen strategisesta luonteesta johtuen poistoihin olisi sovellettu 20 vuoden arvioitua pitoaika.

Vuosittainen poisto olisi 38 miljoonaa euroa, ja sen vaikutus osakekohtaiseen tulokseen 0,50 euroa. Jäljellä ollut arvo 31.12.1999 olisi ollut 725 miljoonaa euroa.

TietoEnator on yhdistellyt liikkeenjohtovastuullaan olevat osakkuusyritykset tuloslaskelmaan omistuosuuksista vastaavasti rivi riviltä. Taseeseen ne on yhdistelty yhtenä eränä. Käytettyä yhdistelymenetelmää ei tunneta ruotsalaisessa kirjapitokäytännössä,

Korkoriski

TietoEnatorin korkoriskin hallintaa ohjaa taserakenteelle asetettu gearing-tavoite (0-30%), jonka mukaisesti taseen ylipääomittumista pyritään aktiivisesti purkamaan. Kannattavan operatiivisen toiminnan ansiosta kassavirta on erittäin vahva. Ylipääomittumisen kehittyminen on luonteenomaista taseelle, jos varoja ei kyetä samassa tahdissa investoimaan liiketoimintaan. Konsernin orgaaninen kasvu ei myöskään sido varoja. Tilikauden 1999 lopun gearing oli -13,2 %.

Korkoriskipositioista ei aiheutunut merkittävää riskiä, eikä sitä suojattu vuoden 1999 aikana.

Luottoriski

Luottoriskin hallinta myyntisaamisten osalta on TietoEnatorin konserniyhtiöiden vastuulla.

Rahoitusinstrumenttien käyttöön sisältyy riski siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään sopimusten mukaisia velvoitteitaan. Konserni pyrkii minimoimaan tätä riskiä vastapuolilimiittien avulla.

Rahamarkkinasijoituksia tehdään ainoastaan instrumentteihin, joilla on korkea luottokelpoisuus. Rahoitusjohto valvoo konsernin sijoitustoimintaa, eikä odota avoinna olevista sijoituksista aiheutuvan luottotappioita.

Likviditeettiriski

Riittävä likvidien varojen ylläpitäminen on yksi rahoitushallinnon päätehtäviä. Hyvä kassanhallinta sekä likvidit sijoituskohteet ovat avainasioita likviditeettiriskin hallinnassa ja siksi TietoEnator sijoittaa likvideihin rahamarkkinainstrumentteihin. Lyhyen aikavälin kassavaihtelun tasaamiseksi ja likviditeetin turvaamiseksi konsernilla on myös komittoimattomia limiittejä.

jonka mukaan olisi käytetty pääomaosuusmenetelmää. Käytetty yhdistelymenetelmä vaikuttaa tuloslaskelman eriin, mutta eroa nettotuloksessa ei ole pääomaosuusmenetelmään verrattuna.

Jaksotuseroista johtuva laskennallinen verovelka ja -saaminen on huomioitu TietoEnatorin pro forma luvuissa 1.1.1998 alkaen. Laskentaperiaatteiden muutoksen kumuloitunut vaikutus on esitetty satunnaisena tuottona TietoEnatorin pro forma tuloslaskelmassa. Vuoden 1998 muutos laskennallisessa verovelassa on kirjattu välittömiin veroihin.

TietoEnatorin vuoden 1998 yhdistetyssä pro forma tilinpäätöksessä vain Enatorin rahoitusleasingisopimukset on esitetty rahoitusleasinginä. 1.1.1999 alkaen kaikki merkittävät rahoitusleasingisopimukset on ilmoitettu rahoitusleasinginä.

Tunnuslukujen laskentakaavat

Sijoitetun pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä} + \text{rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Oman pääoman tuotto-%	=	$\frac{\text{Voitto ennen satunnaiseriä} - \text{välittömät verot}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100
Gearing-%	=	$\frac{\text{Korolliset velat} + \text{saadut ennakomaksut} - \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}}{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}$	x 100
Omavaraisuusaste-%	=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$	x 100
Korollinen nettovelka	=	$\text{Korolliset velat} - \text{rahat ja pankkisaamiset} - \text{rahoitusomaisuusarvopaperit}$	
Voitto/osake	=	$\frac{\begin{aligned} &\text{Voitto ennen satunnaiseriä} \\ &-/+ \text{ vähemmistöosuus tilikauden voitosta/tappiosta} \\ &- \text{ välittömät verot} \\ &= \text{Voitto (tunnusluvun osoittaja)} \end{aligned}}{\text{Osakkeiden lukumäärän osakeantikorjattu vuosikeskiarvo}}$	
Oma pääoma/osake	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa}}$	
Hinta/voitto -suhde (P/E)	=	$\frac{\text{Pörssikurssi tilikauden lopussa}}{\text{Voitto/osake}}$	

Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut

NELJÄN VUODEN LUVUT

	1999	1998	1997	1996
Liikevaihto, Me	1.229,1	1.079,2	949,5	844,9
Liikevoitto, Me	107,7	105,0	71,7	52,6
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,8	9,7	7,6	6,2
Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja, Me	109,3	107,0	73,0	53,4
Voitto ennen satunnaisia eriä ja veroja, % liikevaihdosta	8,9	9,9	7,7	6,3
Taseen loppusumma, Me	702,6	561,0	511,8	450,4
Oman pääoman tuotto, %	21,2	25,2	21,7	22,4
Sijoitetun pääoman tuotto, %	29,5	33,6	26,6	24,1
Omavaraisuusaste, %	52,8	56,8	54,7	51,6
Investoinnit, Me	102,8	71,0	73,0	54,0
Investoinnit, % liikevaihdosta	8,4	6,6	7,7	6,4
Henkilöstö keskimäärin tilivuoden aikana	11.058	10.089	9.282	8.581
Henkilöstö 31.12.	11.098	10.335	9.281	8.824

TUNNUSLUVUT KATSAUSJAKSOTTAIN

	1999	1999	1999	1999	1999	1998	1998	1998	1998	1998
	1-3	4-6	7-9	10-12	1-12	1-3	4-6	7-9	10-12	1-12
Liikevaihto, Me	291,6	315,1	278,3	344,1	1.229,1	261,4	283,0	240,1	294,7	1.079,2
Liikevoitto ennen liikearvojen poistoja, Me	34,8	21,1	26,6	36,0	118,5	26,2	25,1	29,3	34,0	114,6
Rahoitusnetto, Me	0,3	0,6	0,3	0,4	1,6	0,9	0,3	0,5	0,3	2,0
Voitto ennen veroja, Me	32,7	19,0	23,6	34,0	109,3	24,6	23,2	27,3	31,9	107,0
Voitto/osake, euroa	0,28	0,15	0,22	0,26	0,90	0,22	0,20	0,24	0,29	0,96
Voitto ilman liikearvojen poistoja/osake, euroa	0,31	0,18	0,26	0,29	1,04	0,25	0,23	0,27	0,32	1,08
Oma pääoma/osake, euroa	4,14	4,23	4,45	4,59	4,59	3,67	3,81	3,76	4,09	4,09
Omavaraisuusaste, %	52,0	52,1	55,8	52,8	52,8	53,7	55,2	56,2	56,8	56,8
Korollinen nettovelka, Me	-56,5	-41,0	-33,0	-61,9	-61,9	-53,1	-46,8	-36,9	-56,4	-56,4
Gearing %	-13,8	-8,9	-6,2	-13,2	-13,2	-14,7	-12,0	-8,4	-15,9	-15,9
Investoinnit, Me	21,8	26,4	31,8	22,8	102,8	16,3	19,8	13,2	21,7	71,0
Henkilöstö, määrä jakson lopussa	10.882	11.251	11.282	11.098	11.098	9.861	10.130	10.265	10.335	10.335
Henkilöstö keskimäärin	10.701	11.092	11.095	11.157	11.058	9.778	9.982	10.253	10.317	10.089
Liikevaihto/henkilö, Te*)	28,0	29,2	25,8	31,7	114,3	27,5	29,1	24,1	29,4	110,1
Henkilöstökulut/henkilö Te *)	14,4	14,6	12,5	15,1	56,4	13,6	14,2	11,6	12,8	52,2
Liikevoitto ilman liikearvojen poistoa /henkilö Te*)	3,3	2,0	2,5	3,3	11,0	2,8	2,6	2,9	3,4	11,7

*) Jakajana on käytetty TietoEnatorin omistuksen mukaisia osuuksia liikkeenjohtovastuulla olevien yritysten henkilömäärästä. Henkilöstökuluihin sisältyvät palkat, eläkevakuutusmaksut ja muut palkkoihin liittyvät sosiaalikulut.

Osakepääoma ja osakkeenomistajat

Osakepääoma ja osakkeet

Tieto Oyj:n varsinainen yhtiökokous 11.3.1999 päätti pienentää osakepääomaa mitätöimällä 1.191.080 osaketta, jotka yhtiö oli hankkinut vuonna 1998.

Enator AB:n ja Tieto Oyj:n yhdistämisen tekniseksi loppuunsaattamiseksi Tieto Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous 12.5.1999 päätti korottaa osakepääomaa Enator AB:n osakkeenomistajille suunnatulla osakeannilla. Tämä 23.946.083 osakkeen osakeanti rekisteröitiin 7.7.1999.

Vuoden aikana merkittiin 860.532 uutta osaketta Tiedon optiolainan 1996 optiotodistuksilla. Nämä osakepääoman korotukset rekisteröitiin seuraavasti:

-	5.1.	350.232 osaketta
-	17.3.	224.658 osaketta
-	13.4.	16.692 osaketta
-	15.6.	42.138 osaketta
-	24.8.	66.684 osaketta
-	2.11.	21.762 osaketta
-	14.12.	138.366 osaketta

TietoEnatorin maksettu ja kaupparekisteriin merkitty osakepääoma 31.12.1999 oli 64.716.261,75 euroa (76.957.113 osaketta). Osakkeilla ei ole nimellisarvoa, ja jokainen osake oikeuttaa yhteen ääneen. Entisen Enatorin optioiden ja vuosien 1996, 1998 ja 1999 optiolainoihin liittyvien optiotodistusten perusteella osakkeiden määrä voi vielä nousta seuraavasti:

-	1.12.1998 alkaen	317.430 osakkeella
-	1.12.2000 alkaen	1.755.990 osakkeella
-	1.5.2001 alkaen	212.868 osakkeella
-	15.6.2001 alkaen	1.200.000 osakkeella
-	2.5.2002 alkaen	2.765.835 osakkeella.

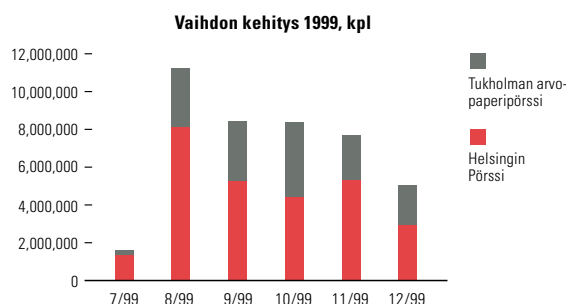
Osakkeen noteeraus

TietoEnatorin osakkeet noteerataan Helsingin Pörssissä ja Tukholman Arvopaperipörssissä.

Hallituksen antivaltuudet

Vuoden lopussa hallituksella ei ollut antivaltuuksia.

Varsinainen yhtiökokous valtuutti hallituksen hankkimaan yhtiön omia osakkeita yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi ja negatiivisen nettovelkaantumistasteen (gearing) pienentämiseksi. Tämä valtuus on voimassa 11.3.2000 saakka.

Henkilöstön optiolainat 1996-99

Optiolainat ovat osa TietoEnatorin henkilöstön kannustejärjestelmää. Tavoitteena on, että henkilöstö voi hyötyä yhtiön menestyksestä myös omistajana osakkeen arvon nousun kautta.

Tieto Oyj laski keväällä liikkeeseen kaikille Tiedon työntekijöille tarkoitetun optiolainan. Yhteensä 56,1 % henkilöstöstä merkitsi lainaa. Optiolainan kokonaismäärä on 505.950 euroa. Yhteensä 1.399.795 osaketta voidaan merkitä 36,30 euron hintaan osakkeelta ajalla 2.5.2002–31.5.2005.

TietoEnator Oyj laski liikkeeseen vastaavan optiolainan kaikille Enatorin työntekijöille syksyllä. Yhteensä 46,2 % entisen Enatorin henkilöstöstä merkitsi lainaa. Optiolainan kokonaismäärä on 410.624 euroa. Yhteensä 1.366.040 osaketta voidaan merkitä 36,30 euron hintaan osakkeelta ajalla 2.5.2002–31.5.2005.

Osana Enator AB:n ja Tieto Oyj:n yhdistymistä entisen Enatorin työntekijöille, joilla oli hallussaan Enatorin optiotodistuksia, tarjottiin oikeus vaihtaa optiotodistukset TietoEnatorin optiotodistuksiin. Yhteensä 212.868 osaketta voidaan merkitä 41 euron hintaan ajalla 1.5.2001–30.5.2003.

Optiolainat on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistajien määrä 31.1.2000 oli 6.411. Hallintarekisteröityjen ja ulkomaalaisten osuus omistajista oli 60,2 %.

Hallitus, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan varamies ositivat yhteensä 0,0512 % osakepääomasta ja äänivallasta. Optiotodistuksilla he voivat kasvattaa osuuttaan 0,1303 %:iin osakkeista.

Osakkeiden kurssikehitys ja vaihto

TietoEnatorin osakkeita vaihdettiin heinäkuun eli yhdistymisajan kohdan ja vuoden lopun välillä 973,2 milj. eurolla (27.599.507 osaketta) Helsingissä ja 4.428,4 milj. kruunulla (14.887.180 osaketta) Tukholmassa. Osakkeen keskinoteeraus oli 35,26 euroa. Vuoden lopussa noteeraus oli 62,00 euroa. Ylin kaupantekokurssi oli 62,00 euroa ja alin 25,00 euroa. Vuoden lopussa osakekannan markkina-arvo oli 4.771,3 milj. euroa.

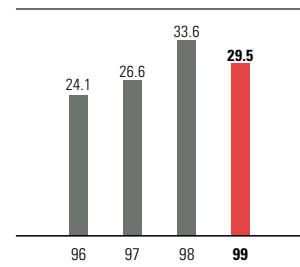
TietoEnatorin osakkeen kurssi nousi heinäkuusta vuoden loppuun 54,6 %. Helsingin Pörssin HEX-yleisindeksi nousi samana aikana 79,6 % ja Tukholman Arvopaperipörssin SX-indeksi 42,5 %.

Osakkeenomistajat 31.1.2000

	Osuus-% osakkeista
Yritykset	19,5
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	7,2
Julkisyhteisöt	6,7
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	1,2
Kotitaloudet	5,2
Hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset	60,2
Yhteensä	100,0

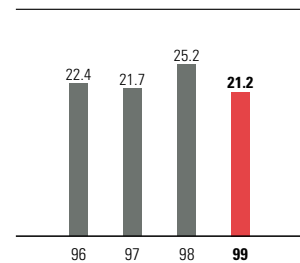
Sijoitetun pääoman tuotto, %

Suurimmat osakkeenomistajat 31.1.2000

	Kpl	Osuus-% osakkeista
Hallintarekisteröidyt	40.494.475	52,6
Sonera-konserni	15.596.455	20,2
Robur-rahastot	3.710.796	4,8
Pohjola-Yhtiöt	1.577.200	2,0
Sampo-Varma-ryhmä	1.324.201	1,7
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	1.278.140	1,7
Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi	930.000	1,2
Allmänna Pensionsfonden, Fjärde Fondstyrelsen	823.500	1,1
OP-rahastot	687.100	0,9
Kuntien eläkevakuutus	581.920	0,8
Tapiola-yhtiöt	543.900	0,7
Muut	9.467.236	12,3
Yhteensä	77.014.923	100,0

Oman pääoman tuotto, %

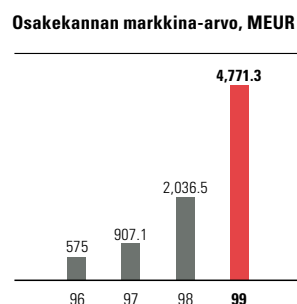
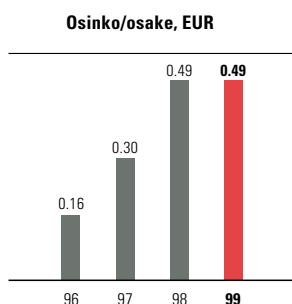
Omistusmääräjakauma 31.1.2000

Osakkeiden määrä	Omistajat		Osakemäärä	
	kpl	%	kpl	%
1 - 100	2.351	36,7	146.140	0,2
101 - 500	1.939	30,2	515.159	0,7
501 - 1,000	827	12,9	622.942	0,8
1,001 - 5,000	1.051	16,4	2.278.958	3,0
5,001 - 100,000	216	3,4	4.269.753	5,5
100,001 - 999,999,999,999	27	0,4	69.149.451	89,8
Odotusluettelo ja yhteistili			32.520	0,0
Kaikki yhteensä	6.411	100,0	77.014.923	100,0

Osakkeet ja osakkeenomistajat

	1999	1998	1997	1996
Osakepääoman kehitys				
Osakepääoma tilikauden lopussa, euroa	64.716.262	44.857.047	14.798.116	14.784.661
Osakkeiden määrä	76.957.113	53.341.578	8.798.560	8.790.560
Osakeantioikaistu määrä tilikauden lopussa	76.957.113	53.341.578	52.791.360	52.743.360
Osakeantioikaistu vuosikeskiarvo	76.690.738	52.568.723	52.749.144	52.613.526
Osakekohtaisia tunnuslukuja				
Voitto/osake, euroa	0,90	0,97	0,60	0,39
Voitto/osake (sis. optioiden laimennus), euroa	0,88			
Oma pääoma/osake, euroa	4,59	3,10	2,90	2,44
Kurssikehitys ja vaihto				
<u>Helsingin Pörssissä</u>				
Ylin vaihtokurssi (oikaistu), euroa	62,00	38,52	18,78	10,90
Alin vaihtokurssi (oikaistu), euroa	25,00	16,65	10,37	4,07
Tilikauden keskimurssi (oikaistu), euroa	35,89	27,75	13,14	6,51
Pörssivaihto, kpl	45.971.802	19.484.547	2.712.073	3.161.283
Pörssivaihto, uusi osake, kpl				
Pörssivaihto (oikaistu), kpl	45.971.802	26.402.953	16.272.438	18.967.698
Pörssivaihto (oikaistu), uusi osake, kpl				
<u>Tukholman Arvopaperipörssissä</u>				
Ylin vaihtokurssi, kr	527,00			
Alin vaihtokurssi, kr	220,00			
Tilikauden keskimurssi, kr	297,47			
Pörssivaihto, kpl	14.887.180			
Markkina-arvo, Me	4.771,3	2.036,5	907,1	575,0
Osingonjako				
Osingonjako, Te	37.737	25.607	15.864	8.279
Osinko, nimellinen, euroa	0,49	0,49	1,80	0,94
Oikaistu osinko, euroa	0,49	0,49	0,30	0,16
Osinko, % tuloksesta	54,4	50,4	50,0	40,4
Kurssiin suhteutettuja tunnuslukuja				
<u>Helsingin Pörssissä</u>				
Hinta/voitto -suhde (P/E)	69	39	28	28
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	0,8	1,3	1,8	1,4
<u>Tukholman Arvopaperipörssissä</u>				
Hinta/voitto -suhde (P/E)	68			
Osinko suhteessa ostokurssiin tilikauden päättyessä, %	0,8			

Tiedot osakeista ja osakkeenomistajista mukaan lukien osakekohtaiset tunnusluvut perustuvat todellisiin lukuihin ja konsernin rakenteeseen kyseisenä tilivuonna. Vuonna 1999 tapahtunut merkittävä muutos johtuu Tiedon ja Enatorin yhdistymisestä.

Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä

	EUR 1.000
Konsernin oma pääoma	353.200
Omaan pääomaan sisältyvä voitto edellisiltä tilikausilta ja tilikauden voitto	219.323
josta jakokelpoista	215.427
Emoyhtiön jakokelpoiset varat	86.859
Hallitus ehdottaa, että mainitut voittovarat käytetään seuraavalla tavalla:	
- osakkeenomistajille jaetaan 0,49 euroa osakkeelta	37.737
- voittovarojen tilille jätetään	49.122

Espoossa 17. helmikuuta 2000

Olof Lund	Bengt Braun
Thomas Falk	Kalevi Kontinen
Eeva Luoto	Kaj-Erik Relander
Aulis Salin	Anders Ullberg
Paul Wiberg	Matti Lehti, toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

TietoEnator Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet TietoEnator Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1999. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Käsityksemme mukaan tilinpäätös, joka osoittaa voittoa konsernituloslaskelmassa 69.077 TEUR, on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys taseen mukaisen jakokelpoisen oman pääoman käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Espoossa 17. helmikuuta 2000

TILINTARKASTAJIEN OY - ERNST & YOUNG

KHT-Yhteisö

Sven-Erik Guarnieri

KHT

Tomi Englund

KHT

Corporate Governance

Suomen osakeyhtiölain ja TietoEnator Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön valvonta ja johto on jaettu yhtiökokouksessa ääntään käyttävien osakkeenomistajien, yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan kesken.

Varsinainen yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous on yrityksen korkein päätöksentekolin. Sen tehtävät on määritelty Suomen osakeyhtiölaissa. Tärkeimmät seikat, joista yhtiökokous päättää, ovat hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien valinta, tilinpäätöksen hyväksyminen, vastuuvapauden myöntäminen ja voitonjako.

Hallitus

Yhtiöjärjestyksen mukaan TietoEnator Oyj:n hallituksessa on vähintään 6 ja enintään 12 jäsentä. Hallituksen jäsenten tehtäviä ja vastuualueita ei ole erikseen vahvistettu vaan ne määräytyvät lain mukaan.

Varsinainen yhtiökokous valitsee hallituksen. Hallituksen jäsenen toimikausi alkaa jäsenen valinnan yhtiökokouksen päättyessä ja jatkuu seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen sakka. Hallituksen valitsemien hallituksen jäsenten lisäksi yhtiön henkilöstöllä on oikeus valita hallitukseen 2 henkilöstön edustajaa ja näiden henkilökohtaiset varamiehet.

Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Yhtiön toimitusjohtaja Matti Lehti on myös hallituksen jäsen.

Hallitus piti vuoden 1999 aikana 19 kokousta.

Yhtiön toimitusjohtaja

Hallitus nimittää yhtiön toimitusjohtajan. Matti Lehti on toiminut yhtiön toimitusjohtajana vuodesta 1988.

Toimitusjohtajan tehtävät määritellään Suomen osakeyhtiölaissa eikä toimitusjohtajalle ole sovittu mitään erityistehtäviä lain määrittämien tehtävien lisäksi. Toimitusjohtaja huolehtii yhtiön juoksevasta hallinnosta hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Johdon palkka- ja muut etuisuudet

Varsinainen yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten palkkioista.

Hallituksen jäsenille voidaan maksaa hallituspalkkion lisäksi palkkioita erillisistä konsulttitehtävistä. Tilivuonna 1999 hallituksen jäsenille ei maksettu erillisiä konsulttipalkkioita. Henkilöstöedustajille ja yhtiön toimitusjohtajalle ei makseta palkkiota hallitustyöskentelystä.

Hallitus päättää toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista etuisuuksista.

Hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja toimitusjohtajan varamiehelle maksetut palkat, palkkiot ja muut etuisuudet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 4. Lisäksi tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 4 on esitetty toimitusjohtajan palkka, palkkiot ja etuisuudet sekä eläkesitoumukset.

Muiden johdon jäsenten eli johtoryhmän jäsenten eläkesitoumukset on myös esitetty tilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 4.

Toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten ja johtoryhmän jäsenten omistus yhtiöstä on esitetty sivuilla 58-61.

Hallitus

OLOF LUND

Olof Lund

(s. 1930)
Puheenjohtaja

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen jäsen

Jäsen
TietoEnatorin osakkeita

Metallurgian insinööri
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1999
Toimitusjohtaja, Celsius Corporation, 1995-97
Hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja, Celsius Group, 1990-95
SIAR Foundation
The Association for Development of Sound Accounting Principles
Pharmacia & Upjohn Inc.
LKAB
FPG/AMFK
The Federation of Swedish Industries
Swedish Academy of Military Sciences
1.305

AULIS SALIN

Aulis Salin

(s. 1938)
Varapuheenjohtaja

TietoEnatorin osakkeita

Dipl. ins., oik. kand.
Toimitusjohtaja, Sonera Oyj
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1999
Toimitusjohtaja, Telecom Finland, 1994-95
Varatoimitusjohtaja, Posti- ja telelaitos, 1990-93
Teleyllyjohtaja, Posti- ja telelaitos 1985-89
0

BENGT BRAUN

Bengt Braun

(s. 1946)

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen
varapuheenjohtaja
Hallituksen jäsen

TietoEnatorin osakkeita

Oik. kand., kauppat. kand.
Toimitusjohtaja, Bonnier Group
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1999
The World Association of Newspapers
Oriflame International AB
Alma Media
Skandia Insurance Co.
AB Bonnierföretagen
Tidningsutgivareföreningen
362

THOMAS FALK

Thomas Falk

(s. 1944)

Hallituksen jäsen

Jäsen
TietoEnatorin osakkeita

Kauppat. toht.
Johtaja, Federation of Swedish Industries
Vieraileva professori, Royal Institute of Technology, Stockholm
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1999
Osakas, CEPRO Management Consultants, 1994-97
Toimitusjohtaja, Swedish Institute for Systems Dev., 1992-94
Johtaja, Business Development, Cap Gemini, 1989-92
Nordbanken Fonder AB
SwIT-yrkesutbildning
The Royal Swedish Academy of Engineering Sciences
72

KALEVI KONTINEN

Kalevi Kontinen

(s. 1941)

Hallintoneuvoston pj.
Hallituksen varapj.
Johtokunnan jäsen
TietoEnatorin osakkeita

Tekn. toht.
Varatoimitusjohtaja, konsernijohdon jäsen, MeritaNordbanken
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1990
Johtokunnan jäsen, Suomen Yhdyspankki Oy, 1984-95
Oy Datatie Ab
HEX Oy
Merita Pankki Oy
1.100

MATTI LEHTI

Matti Lehti

(s. 1947)

Hallituksen varapj.

Hallituksen jäsen

TietoEnatorin osakkeita

TietoEnatorin optioita

Kauppat. toht.
Toimitusjohtaja, TietoEnator Oyj
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1988
Varatoimitusjohtaja, Rautakirja, 1986-89
Helsingin Kauppakorkeakoulun tukisäätiö
Palvelutyönantajat
Jaakko Pöyry Group
Patria Industries Oy
Setec Oy
Liikesivistysrahasto
15.002
Oikeus merkitä 94.998 osaketta

KAJ-ERIK RELANDER

Kaj-Erik Relander

(s. 1962)

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen jäsen

TietoEnatorin osakkeita

Kauppat. maist.
Johtaja, Sonera Oyj
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1998
Yrityssuunnittelujohtaja, SITRA, 1989-94
Projektipäällikkö, SITRA, 1988-89
Printing Network of Europe Oy
F-Secure Oyj
Helsingin kauppakorkeakoulun ylioppilaskunnan taloustoimikunta
Helmet Capital Fund Management Oy
Oy Maxrona Ab
0

ANDERS ULLBERG

Anders Ullberg

(s. 1946)

Hallituksen puheenjohtaja

Hallituksen jäsen

TietoEnatorin osakkeita

MBA
Varatoimitusjohtaja, SSAB Svenskt Stål AB
TietoEnatorin hallituksen jäsen vuodesta 1999
Konsernin talousjohtaja, Swedyards (Celsius Group), 1978-84
Eneqvistbolagen AB
Hällde Maskiner AB
Mercur Planeringspråk AB
Nordbanken Region Stockholm
Skandia Fonder
Skandia Kapitalförvaltning
1.000

EEVA LUOTO

Eeva Luoto

(s. 1947)

TietoEnatorin osakkeita

TietoEnatorin optioita

Merk., MTi
Sihteeri, TietoEnator Oyj, Valtionpalvelut
Henkilöstön edustaja TietoEnatorin hallituksessa vuodesta 1998
Erlaiset toimisto- ja järjestötehtävät
Puheenjohtaja, Tietoväki ry
0
Oikeus merkitä 895 osaketta

PAUL WIBERG

Paul Wiberg

(s. 1946)

TietoEnatorin osakkeita

TietoEnatorin optioita

Elektroniikkainsinööri
Projektipäällikkö, TietoEnator Processing & Support AB
Henkilöstön edustaja TietoEnatorin hallituksessa vuodesta 1999
217
Oikeus merkitä 666 osaketta

Johtoryhmä

Matti Lehti

(s. 1947)

Toimitusjohtaja

Tiedon palveluksessa vuodesta 1989

TietoEnatorin osakkeita: 15.002

Oikeus merkitä 94.998 osaketta

Åke Plyhm

(s. 1951)

Toimitusjohtajan varamies

Enator AB:n toimitusjohtaja 1996-99

TietoEnatorin osakkeita: 290

Oikeus merkitä 2.710 osaketta

Håkan Friberg

(s. 1948)

Henkilöstöjohtaja

Enatorin palveluksessa vuodesta 1993

TietoEnatorin osakkeita: 0

Oikeus merkitä 2.710 osaketta

Tuija Soanjärvi

(s. 1955)

Talousjohtaja

Tiedon palveluksessa vuodesta 1986

TietoEnatorin osakkeita: 0

Oikeus merkitä 30.895 osaketta

Juhani Strömberg

(s. 1953)

Kehitysjohtaja

Tiedon palveluksessa vuodesta 1976

TietoEnatorin osakkeita: 6

Oikeus merkitä 0 osaketta

Veli Pohjolainen

(s.1947)

Varatoimitusjohtaja

Johtaja, Finanssiryhmä

Tiedon palveluksessa vuodesta 1975

TietoEnatorin osakkeita: 13.600

Oikeus merkitä 78.495 osaketta

Pentti Heikkinen

(s.1960)

Johtaja, Palvelut

Tiedon palveluksessa vuodesta 1996

VTKK:n palveluksessa vuosina 1993-96

TietoEnatorin osakkeita: 120

Oikeus merkitä 18.955 osaketta

Lars Gahnström

(s. 1943)

Johtaja, Julkinen sektori

Enatorin palveluksessa vuodesta 1998

TietoEnatorin osakkeita: 0

Oikeus merkitä 2.710 osaketta

Pentti Huusko

(s.1948)

Johtaja, Teollisuus

Tiedon palveluksessa vuodesta 1986

TietoEnatorin osakkeita: 0

Oikeus merkitä 45.895 osaketta

Juhani Lano

(s.1948)

Varatoimitusjohtaja

Johtaja, Käsittely- ja verkkopalvelut

Tiedon palveluksessa vuodesta 1990

Carelcomp Oy:n palveluksessa vuosina 1990-93

TietoEnatorin osakkeita: 0

Oikeus merkitä 51.895 osaketta

Hannu Niilo-Rämä

(s. 1947)

Johtaja, Ohjelmistopalvelut

Tiedon palveluksessa vuodesta 1973

TietoEnatorin osakkeita: 60

Oikeus merkitä 45.895 osaketta

Varsinaiset tilintarkastajat

Tilintarkastajien Oy - Ernst & Young

Tomi Englund, OTK, KHT

Varatilintarkastajat

Risto Järvinen, KHT

Kristian Hallböck, KHT

TietoEnatoria seuraavat analyttikot

ABG Securities

SVERRE BERGLAND
sverre.bergland@abgsec.no
tel. +47 231 176 00

Alfred Berg

THOMAS ÖQVIST
thomas.oqvist@alfredberg.se
tel. +46 8 723 59 86
ALBERT HÄGGSTRÖM
albert.haeggstrom@alfredberg.fi
tel. +358 9 228 32 738

Aragon Fondkommission

MARTIN SAKARI
msakari@aragon.se
tel. +46 8 791 36 30

Aros Securities

ANDERS BRENNER
anders.brenner@arossecurities.com
tel. +46 8 407 92 24

Carnegie Fondkommission AB

FREDRIK LITHELL
fredrik.lithell@carnegie.se
tel. +46 8 676 87 29

Carnegie Fondkommission AB

VISA MANNINEN
visa.manninen@carnegie.fi
tel. +358 9 618 71 232

Cazenove

CHARLES EVANS LOMBE
cplevanslombe@cazenove.com
tel. +44 171 214 7517

Crédit Agricole Indosuez

Cheuvreux Nordic
SASU RISTIMÄKI
sristimaki@indocdv.com
tel. +46 8 723 5178

Credit Suisse First Boston

WILLIAM C. HOVEY
william.hovey@csfb.com
tel. +44 171 888 1350

Erik Penser Fondkommission

ANDREAS NYBERG
andreas.nyberg@penser.se
tel. +46 8 463 80 71

Donaldson, Lufkin & Jenrette

MICHAEL FINNEY
mfinney@eu.dlj.com
tel. +44 171 655 6128

Dresdner Kleinwort Benson

MARK LOVELAND
mark.loveland@
dresdner-bank.com
tel. +44 171 475 2394

Enskilda Securities

HÅKON HALVORSEN
hakon.halvorsen@sebank.se
tel. +47 228 26 666
PATRIK WESTERBERG
patrik.westerberg@seb.se
tel. +46 8 763 69 05

Evli Securities

HEIKKI SÄVELÄ
heikki.savela@evli.fi
tel. +358 9 4766 9197

Goldman Sachs

ROBERT SMITHSON
robert.smithson@gs.com
tel. +44 171 774 1000

Hagströmer & Qviberg

JOHAN TISELL
johan.tisell@hq.se
tel. +46 8 696 18 16

Handelsbanken

STEFAN WÅRD
stwa01@handelsbanken.se
tel. +46 8 701 51 01

HSBC James Capel

VIKING KJELLSTRÖM
viking.kjellstrom@hsbcib.com
tel. +46 8 454 55 21

Leonia

PETRI KORPINEVA
petri.korpineva@leonia.fi
tel. +358 9 020 425 29 81

Mandatum Stockbrokers Ltd

MIKA HÄYRY
mika.hayry@mandatum.fi
tel. +358 9 166 72 706

Matteus Fondkommission

JESPER SCHEUTZ
jesper.scheutz@matteus.se
tel. +46 8 456 44 63

Merita Securities

MIKA PALORANTA
mika.paloranta@merita.fi
tel. +358 9 123 40 317

Merrill Lynch

ARIEL BAUER
abauer@MLE.CO.UK
tel. +44 171 892 4852

Morgan Stanley

WILLIAM FARRELL
william.farrell@msdw.com
tel. +44 171 425 6744

Nordiska Fondkommission

JAN WOLTER
jan.wolter@nordiska.com
tel. +46 8 791 48 72

SBC Warburg

MÅRTEN WADING
marten.vading@wdr.com
tel. +46 8 453 7328

Swedbank Markets

KARL-MIKAEL SYDING
mikael.syding@
foreningssparbanken.se
tel. +46 8 585 925 27

Öhman Fondkommission

JOACHIM GREBE
joachim.grebe@ohman.se
tel. +46 8 402 52 82

Yhteystietoja

LIIKETOIMINTA-ALUEET,
-YKSIKÖT JA JOHTO

• Pääkonttorit

TietoEnator Oyj
PL 33, Kutojantie 10
02631 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 3091
e-mail: info@tietoanator.com
www.tietoanator.com
Krnro 191.751
Kotipaikka: Espoo

Kronborgsgränd 1
SE-164 87 KISTA, RUOTSI
Puh. +46 8 632 1400
Fax +46 8 632 1420

• Finanssiryhmä

Entra Group

Gustavslundsvägen 22,
Alviks Torg,
SE-161 26 BROMMA, RUOTSI
Puh. +46 8 5979 0000
Fax +46 8 5979 0001
Bo Nordlander

Entra e-Finance Partner

Kutojantie 10, PL 33
02631 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 3227
Jukka Rosenberg

Entra e-Finance Solutions

Gustavslundsvägen 22,
Alviks Torg
PO Box 126
SE-161 26 BROMMA, RUOTSI
Puh. +46 8 5979 0000
Fax +46 8 5979 0001
Thomas Jonsson

Fidentia Oy

Nihtisillantie 3
02631 ESPOO
Puh. 09 82 820
Fax 09 523 133
Ulla-Maija Keränen

Tietoleonia Oy

Tuomarilantie 19
02760 ESPOO
Puh. 09 859 500
Fax 09 8595 0239
Anja Ahola-Hurme

TKP Tieto Oy

Kirjurinkatu 3
00520 HELSINKI
Puh. 09 15 141
Fax 09 148 1162
Juhani Karjasilta

Tieto Konts SIA

K. Barona 30
LV 1011 RIGA, LATVIA
Puh. +371 728 3689, 728 6660
Fax +371 724 3000
Maris Ozolins

• Palvelut

Telecom

Kumpulantie 11
PL 156
00521 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 5515
Timo Cavén

Energia

Kutojantie 6-8
PL 156
02631 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 0200
Ari Vanhanen

Posti

Kutojantie 6-8, PL 156
02631 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 0480
Ari Karppinen

Palvelut/Ruotsi

Kronborgsgränd 1
SE-164 87 KISTA, RUOTSI
Puh. +46 8 703 6200
Fax +46 8 751 7340
Kjell Lökensgård

TietoEnator Consulting AS

Ökernveien 145
Boks 233 Ökern
NO-0501 OSLO, NORJA
Puh. +47 22 076 000
Fax +47 22 076 200
Per Bakseter

TietoEnator Consulting A/S

Vesterbrogade 149.
Bygning 8, 3. sal.
DK-1620 COPENHAGEN V,
TANSKA
Puh. +45 70 276 200
Fax +45 70 276 220
Marianne Woldbye-Tholin

TietoEnator Consulting GmbH

Am Sandtorkai 72
20457 HAMBURG, SAKSA
Puh. +49 40 377 050
Fax +49 40 3770 5100
Volker Puke

SIA TietoEnator

Kr. Barona Street 32
LV-1011 RIGA, LATVIA
Puh. +371 750 3215
Fax +371 750 3219
Eeva-Liisa Pesonen

UAB TietoEnator

Stuokos Geceviciaus g. 9-3
LT-2001 VILNIUS, LIETTUA
Puh. +370 231 4188
Fax +370 231 4187
Petteri Kekkonen

TietoEnator Eesti AS

Hobujaama 4
EE-10151 TALLINN, VIRO
Puh. +372 665 1470
Fax +372 665 1471
Pekka Orenius

• Julkinen sektori

Liiketoiminta-alue Ruotsi

Älvsjö Ängsväg 4
SE-125 86 ÄLVSJÖ, RUOTSI
Puh. +46 8 749 8000
Fax +46 8 863 056
Lars Gahnström

Liiketoiminta-alue Suomi

Tietotie 6, PL 403
02101 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 464 803
Olavi Kujala

International

Tietotie 6, PL 403
02101 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8625 3556
Eeva-Liisa Mauno

Management Consulting

Box 526
Vendevägen 85 A
SE-182 15 DANDERYD, RUOTSI
Puh. +46 8 753 0060
Fax +46 8 755 2454
Rolf Qwärnström

Social Welfare & Education

Box 705
Kyrkgränd 5
SE-931 27 SKELLEFTEÅ, RUOTSI
Puh. +46 910 82 200
Fax +46 910 56 985
Ulf Bjuhr

Healthcare

Tietäjantie 14
02100 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8625 3340
Juhani Kaisanlahti

Tietopalvelut

Kamreerintie 3 B (Espoontori)
PL 406
02101 ESPOO
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8625 3756
Ulla Lehtiniemi

• Teollisuus

Industria

Itätuulenkuja 11 A
02100 ESPOO
Puh. 09 3486 4000
Fax 09 3486 4041
Harri Ovaska

Industri

Box 723
Stensborgsgatan 4
SE-721 20 VÄSTERÅS, RUOTSI
Puh. +46 21 360 0600
Fax +46 21 360 0710
Johnny Thunberg

Technical Consultants

Kronborgsgränd 1
SE-164 87 KISTA, RUOTSI
Puh. +46 8 703 6200
Fax +46 8 703 6490
Carl-Harald Andersson

Consulting

Itätuulenkuja 11 A
02100 ESPOO
Puh. 09 3486 4000
Fax 09 3486 4040
Timo Salin

ERP Solutions

Itätuulenkuja 11 A
02100 ESPOO
Puh. 09 3486 4000
Fax 09 3486 4040
Rolf Linden

Yhteystietoja

Forest

Metsänneidonkuja 10
02130 ESPOO
Puh. 09 3486 4000
Fax 09 3486 4340
Hannu Vähäsaari

Mill Solutions

Pyhäjärvenkatu 5 A
33200 TAMPERE
Puh. 03 217 5934
Fax 03 217 5902
Sakari Ruotsalainen

Central Europe

Tieto GmbH
Parsevalstrasse 9b
D-40468 DÜSSELDORF, SAKSA
Puh. +49 211 422 8682
Fax +49 211 417 7177
Heimo Kontula

• Käsitteily- ja verkkopalvelut

Asiakaskohtaiset palvelut

Kaupintie 3E, PL 8
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 2715
Pekka Hirvonen

Asiakaskohtaiset palvelut/ Keski-Eurooppa

Kaupintie 5, PL 38
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 1900
Leo Höykinpuro

Osaamiskeskukset

Kaupintie 5, PL 38
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 1900
Veli Pirttiaho

Totalpro

Kaupintie 10, PL 8
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 6000
Mikko Larkio

Elektronisen liiketoiminnan palvelut

Kaupintie 5, PL 38
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 1500
Jyrki Poteri

Liiketoiminnan tuki

Kaupintie 3E, PL 8
00441 HELSINKI
Puh. 09 862 6000
Fax 09 8626 2715
Sakari Lehtola

Käsitteily- ja verkkopalvelut/ Ruotsi

Älvsjö Ängsväg 4
SE-125 86 ÄLVSJÖ, RUOTSI
Puh. +46 8 749 8000
Fax +46 8 749 6314
Dan-Åke Enstedt

Asiakaskohtaiset palvelut/ Skandinavia

Älvsjö Ängsväg 4
SE-125 86 ÄLVSJÖ, RUOTSI
Puh. +46 8 749 8000
Fax +46 8 749 0498
Gunnar Strömberg

Integroitinkonsultointi

Älvsjö Ängsväg 4
SE-125 86 ÄLVSJÖ, RUOTSI
Puh. +46 8 749 8000
Fax +46 8 749 3467
Ulla Hemmi-Adolfsson

Keskitetyt palvelut ja tuki

Älvsjö Ängsväg 4
SE-125 86 ÄLVSJÖ, RUOTSI
Puh. +46 8 749 8000
Fax +46 8 749 6314
Bengt Nihlberg

• Ohjelmistopalvelut

Kansainvälinen tuotekehitys

Kalkkipellontie 6, PL 101
02601 ESPOO
Puh. 09 3290 7192
Fax 09 3290 7002
Carl-Johan Lindfors

Kansainvälinen liiketoiminnan kehitys

Dronningens gate 8 b
Box 333, Sentrum
NO-0101 OSLO, NORJA
Puh. +47 22 347 740
Fax +47 22 347 741
Jørgen Bojsen

TietoEnator Applications Oy

Kalkkipellontie 6, PL 101
02601 ESPOO
Puh. 09 2390 7000
Fax 09 3290 7002
Tero Ansio

TietoEnator Technology Oy

Kalkkipellontie 6, PL 102
02601 ESPOO
Puh. 09 3290 7100
Fax 09 3290 7599
Marketta Jylhä

TietoEnator Applications AB

Gustavslundsvägen 151 H
Box 14140
SE-16714 BROMMA, RUOTSI
Puh. +46 8 634 9600
Fax +46 8 634 9679
Urban Deljerud

TietoEnator Technology AB

Stora Wäsby
Box 746
SE-19427 UPPLANDS VÄSBY,
RUOTSI
Puh. +46 8 5909 5700
Fax +46 8 5907 1730
Jouko Kangas

TietoEnator Applications AS

Storgaten 1, Box 23
NO-2750 GRAN, NORJA
Puh. +47 61 327 520
Fax +47 800 40 222
Bernt Lepsoe

TietoEnator Technology AS

Dronningens gate 8 b
Box 333, Sentrum
NO-0101 OSLO, NORJA
Puh. +47 22 347 740
Fax +47 22 347 741
Michael Wittwer

TietoEnator Technology A/S

Vesterbrogade 149,
Bydning 8, 4. sal
DK-1620 COPENHAGEN,
TANSKA
Puh. +45 70 276 700
Fax +45 70 276 770
Peter Heilman

Lisää internetissä
TietoEnatorin osoitteet löytyvät
www-sivuilta osoitteesta
www.tietoanator.com

TietoEnator

Building the Information Society

Kutojantie 10, PL 33
02630 Espoo
puh. 09 862 6000
telefax 09 862 63091

Kronborgsgränd 1
SE-164 87 Kista, Sverige
puh. +46 8 632 1400
telefax +46 8 632 1420

e-mail: info@tietoerator.com
www.tietoerator.com